DERGİ

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI YAYIN ORGANI

TÜRKİYE'DE BİLİMSEL DİŞHEKİMLİĞİNİN

Kutlu Olsun

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

TDB TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

EYLÜL-EKİM 2026 / SAYI:207

www.ido.org.tr

Yönetim Yeri ve Adresi
İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI
Cumhuriyet Caddesi Safir Apt.
No. 203 D. 3 34367 Harbiye/İstanbul
T. 0212 225 03 65 - 296 21 05 • F. 0212 296 21 04
www.ido.org.tr • ido@ido.org.tr

İmtiyaz Sahibinin Adı ve Adresi
Olcay Şakar
Cumhuriyet Caddesi Safir Apt.
No. 203 D. 3 34367 Harbiye/İstanbul

Yazı İşleri Sorumlusu Adı ve Adresi
Aret Karabulut
Cumhuriyet Caddesi Safir Apt.
No. 203 D. 3 34367 Harbiye/İstanbul

Yazarlar
Fırat Budacı
Koral Bayraktar
Serdar Sıralar

Çizer
İlhan İşler

Fotoğraf
Ahmet Mekin Çelik

Kapak
Egemen Kurtulan

Yayın Koordinatörü
Egemen Kurtulan
egemen.kurtulan@ido.org.tr

Editör
Füsun Şeker

Yayın Adı
dergi

Yayın Türü
Yerel süreli yayın

Editoryal ve Teknik Üretim
Çetin Hakan Şeker

Eylül-Ekim 2026

Başkan 04

Genel Sekreter 06

Oda Haberleri 08

TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi 22

TDB 21. Olağan Genel Kurul ve Seçimleri 38

İDO Bilgi Merkezi 50

Bilimsel 62

Karikatür 67

Araştırma: Sami Günzberg 68

Gezi 80

Kitap 92

Oral Moral 94

Corale 96

Aslında Her Gün Fırçalıyorum 98

Hoş Geldiniz 100

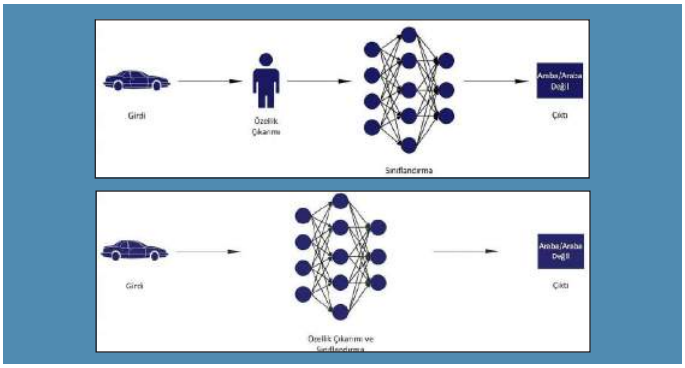
Vefat / İlan 107

22
TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi Gerçekleştirildi

38
TDB 21. Olağan Genel Kurul ve Seçimleri Yapıldı

62
Bilimsel Radyografik Değerlendirmeye Yeni Bir Bakış

68
Saraydan Cumhuriyete Bir Diş Hekimi: Sami Günzberg (1876–1966)

80
Gezi
Geceye İşlenen Tarih, Maviye Uzanan Şehir; Atina

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

BAŞKANDAN

Değerli Meslektaşlarım,

Mesleğimizin bilimsel birikimini, dayanışmasını ve geleceğe ilişkin ortak sorumluluğumuzu bir kez daha hissettiğimiz bir dönemde sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyorum.

Ekim ayında gerçekleştirdiğimiz kongremizi geride bıraktık. Bilimsel paylaşımların, mesleki deneyimlerin ve dostlukların bir araya geldiği kongremiz, bizlere mesleğimizin en önemli gücünün bilgi kadar dayanışma olduğunu da bir kez daha gösterdi. Kongremize katkı sunan bilim insanlarına, konuşmacılarımıza, emeği geçen herkese ve katılımlarıyla bizleri güçlendiren meslektaşlarımıza içtenlikle teşekkür ediyorum.

Şimdi önümüzde, mesleğimiz açısından özel bir anlam taşıyan 22 Kasım Dişhekimliği Günü ve Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası var. Bu hafta, yalnızca mesleğimizin geçmişini ve bugününü hatırladığımız bir zaman dilimi değil; aynı zamanda sorunlarımızı, beklentilerimizi ve geleceğe ilişkin sorumluluklarımızı toplumla paylaşmak için de önemli bir fırsat.

Dişhekimliği bugün ciddi sorunlarla karşı karşıya. Plansız biçimde artan fakülte ve kontenjan sayıları, genç meslektaşlarımızın yaşadığı işsizlik ve gelecek kaygısı, kamudaki yetersiz atamalar ve mesleğimizi giderek zorlaştıran çalışma koşulları, çözüm bekleyen sorunlarımızın başında geliyor. Bu sorunların yalnızca dişhekimlerini değil, toplumun nitelikli ve erişilebilir ağız diş sağlığı hizmeti alma hakkını da doğrudan ilgilendirdiğini her fırsatta dile getiriyoruz.

Bu anlayışla, 22 Kasım haftasında kamuda dişhekimi atamalarının artırılması için bir kampanya başlatıyoruz. Genç meslektaşlarımızın

emeklerinin ve aldıkları eğitimin karşılığını bulabilmesi, halkımızın ihtiyaç duyduğu ağız diş sağlığı hizmetlerine daha kolay ulaşabilmesi için bu konudaki taleplerimizi daha güçlü biçimde gündeme taşıyacağız. Meslektaşlarımızın desteğiyle büyüyeceğine inandığımız bu kampanyanın, somut adımlar atılmasına katkı sunmasını diliyoruz.

Elbette çalışmalarımız bununla sınırlı değil. Mesleğimizin saygınlığını, meslektaşlarımızın haklarını ve toplum sağlığını korumak için yürüttüğümüz çalışmalarımızı aynı kararlılıkla sürdürüyoruz. Karşılaştığımız güçlüklerin farkındayız; ancak birlikte düşünmenin, birlikte üretmenin ve dayanışmanın bize güç verdiğini de biliyoruz. Odamızın kapısı, mesleğine ve geleceğine ilişkin sözü, önerisi, eleştirisi olan bütün meslektaşlarımıza her zaman açık.

Bu vesileyle, mesleğini büyük bir özveriyle sürdüren, bilgisini ve emeğini toplum sağlığı için ortaya koyan tüm meslektaşlarımın 22 Kasım Dişhekimliği Günü'nü kutluyorum. Mesleğimize yıllarını vermiş deneyimli meslektaşlarımızdan geleceğimizin umudu genç dişhekimlerine ve öğrencilerimize kadar hepimizin ortak bir hikâyenin içinde olduğuna inanıyorum.

Daha iyi çalışma koşullarına, nitelikli bir dişhekimliği eğitimine ve herkesin ağız diş sağlığı hizmetlerine eşit biçimde erişebildiği bir geleceğe ulaşmak için çalışmaya devam edeceğiz.

Sevgi ve dayanışma duygularımla...

Prof. Dr. Olcay Şakar
İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı

GENEL SEKRETERDEN

Bilimin Işığında,
Dayanışmanın Gücüyle Dolu Dolu Bir Sonbahar

Değerli Meslektaşlarım,
Yaz aylarının ardından kliniklerdeki yoğun tempomuza dönerken, İstanbul Dişhekimleri Odası olarak sonbahar dönemini mesleki gelişim, bilimsel paylaşım ve örgütlü dayanışma ruhuyla karşıladık. Eylül ayıyla birlikte hız kazanan çalışmalarımız, Ekim ayında İstanbul'da ev sahipliği yaptığımız TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi ve Kasım ayındaki Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası etkinlikleriyle hepimiz için oldukça verimli bir takvime dönüştü.

Yeni Dönem Hazırlıkları ve Ortak Akıl
Eylül ayı, hem fakültelerde yeni akademik yılın başlaması hem de Odamızın sonbahar-kış bilimsel eğitim ve kurs programlarının şekillenmesi açısından yoğun bir hazırlık süreci oldu. Ay sonunda, 30 Eylül – 1 Ekim tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirdiğimiz TDB Merkez Yönetim Kurulu – Oda Başkan ve Genel Sekreterleri Ortak Toplantısı ile mesleğimizin yakıcı sorunlarını masaya yatırdık. Kontrolsüz açılan dişhekimliği fakülteleri, kontenjan artışları ve genç meslektaşlarımızın istihdam talepleri için ortak çözüm yollarını değerlendirdik.

TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi İstanbul'da Yapıldı
Türk Dişhekimleri Birliği'nin 40. kuruluş yılı onuruyla ve Odamızın ev sahipliğinde 1–4 Ekim 2026 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenlenen TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde dört gün boyunca bilimin ve mesleki dostluğun kalbi İstanbul'da attı:

* Zengin Bilimsel İçerik: 120 yerli ve yabancı konuşmacının yer aldığı 50 konferans, 11 panel, 10 uygulamalı kurs ve 649 bildiri sunumuyla diş hekimliğindeki en güncel yaklaşımları birlikte takip ettik.
* Expodental 2026: 77 firmanın katılımıyla 3.000 metrekarelik alanda kurulan fuarda, sektördeki teknolojik yenilikleri yakından inceleme fırsatı bulduk.

* Sürekli Dişhekimliği Eğitimi: Kongre heyecanının hemen ardından Ekim ayı itibarıyla Odamızın bilimsel toplantı ve kurs programlarını da yoğun katılımınızla başlattık.

Mesleki Haklarımız ve Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası

Kasım ayına, genç meslektaşlarımızın geleceğine ve mesleki onurumuza sahip çıkmak adına 5 Kasım'da Ankara'da Sağlık Bakanlığı önünde gerçekleştirdiğimiz ortak basın açıklamasıyla güçlü bir ses vererek girdik. Şimdi ise önümüzdeki hafta başlayacak 16–22 Kasım Toplum Ağız ve Diş Sağlığı (TADS) Haftası heyecanını yaşıyoruz. Hafta boyunca düzenleyeceğimiz etkinliklerde tüm meslektaşlarımızı aramızda görmekten büyük mutluluk duyacağız:

* Açılış Töreni: 16 Kasım Pazartesi günü Taksim Atatürk Anıtı önünde düzenleyeceğimiz çelenk töreni ve ardından yapacağımız basın açıklamasıyla haftamızı başlatacağız.
* Sosyal ve Sportif Buluşmalar: 14 Kasım'da Satranç Turnuvası, 18 Kasım'da Kürek Etkinliği ve 19–20 Kasım'da yapacağımız Futbol Turnuvası ile klinik dışındaki dostluğumuzu pekiştireceğiz.
* Bilim ve Vefa: 21 Kasım'da düzenleyeceğimiz TADS Haftası Bilimsel Toplantısı'nın ardından, 22 Kasım Dişhekimliği Günü'nde meslekte 25., 40., 50. ve 60. yılını dolduran değerli büyüklerimize teşekkür etme fırsatı bulacağımız Plaket Töreni ile haftamızı taçlandıracağız.

Değerli Meslektaşlarım,

Bilimin ışığında kendimizi yenilediğimiz, toplumun ağız ve diş sağlığı bilincini artırmak için çaba gösterdiğimiz ve özlük haklarımız için omuz omuza durduğumuz bu süreç, mesleki dayanışmamızın en güzel örneğidir. Odamızın gücünü sizlerin katılımı ve desteğinden aldığını bir kez daha hatırlatıyor; tüm meslektaşlarımın 22 Kasım Dişhekimliği Günü'nü ve Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nı en içten dileklerimle kutluyorum.

Fatih Özçayan
İstanbul Dişhekimleri Odası Genel Sekreteri

Mezuniyet Sonrası Temel Eğitim Serisi'nin Dördüncüsü Yapıldı

Yeni mezun dişhekimlerine yönelik düzenlediğimiz "Mezuniyet Sonrası Temel Eğitim Serisi'nin dördüncü eğitimi, Uzm. Dişhekimi Nur Seven eğitmenliğinde yapıldı.

"Aynı Kanal, Farklı Sonuçlar: Mekanik Şekillendirmede Klinik Kararlar ve Güncel Yaklaşımlar" başlıklı eğitimin teorik bölümü 3 Eylül 2026 Perşembe günü yapılırken, uygulamalı bölümü ise 4 Eylül 2026 Cuma günü Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde üç grup hâlinde yapıldı. Katılımcılar, mekanik şekillendirmede kullanılan güncel yöntemleri uygulama fırsatı bulurken klinik karar süreçlerine ilişkin bilgi ve deneyimlerini geliştirdi.

Eğitimin sonunda Uzm. Dişhekimi Nur Seven'e teşekkür plaketini İDO 2. ve 5. Dönem Oda başkanı Prof. Dr. Gülümser Koçak takdim ederken, eğitime katılan dişhekimlerine de katılım belgeleri verildi.

İDO Yönetim Kurulu'ndan Okmeydanı ADSH Ziyareti

İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu, Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi (ADSH) yeni başhekimi Dişhekimi Zeynep Bulut'a tebrik ziyaretinde bulundu.

İDO Başkanı Prof. Dr. Olcay Şakar, Genel Sekreteri Dişhekimi Fatih Özçayan, Yönetim Kurulu Üyesi Dişhekimi Deniz Koyuncu ve Denetleme Kurulu Üyesi Dişhekimi Ali Umut Aydın'ın katıldığı ziyarette, Oda'nın Kamu ve Özlük Hakları Komisyonu gündeminde de yer alan; MHRS randevu sayıları ve nöbet sistemi başta olmak üzere, kamuda görev yapan hekimlerin yaşadığı temel sorunlar ile çözüm önerileri ele alındı.

Ziyarette ayrıca, önümüzdeki dönemde yürütülebilecek ortak çalışmalar ve işbirliği olanakları konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

İDO Yönetim Kurulu'ndan Bahçelievler ADSM ve Küçükçekmece ADSH Ziyareti

İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu, 16 Eylül 2026 tarihinde Bahçelievler Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi (ADSM) Başhekimi Prof. Dr. Özlem Oflazer ile Küçükçekmece Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi (ADSH) Başhekimi Dişhekimi Sevil Al Hacıosmanoğlu'nu ziyaret etti.

İDO Başkanı Prof. Dr. Olcay Şakar, Genel Sekreteri Dişhekimi Fatih Özçayan ve Yönetim Kurulu Üyesi Dişhekimi Deniz Koyuncu'nun katıldığı ziyaretlerde, kamuda görev yapan dişhekimlerinin çalışma koşulları, nöbet uygulamalarında karşılaşılan sorunlar, mesleki beklentiler ve çözüm önerileri ele alındı.

Ziyaretlerde ayrıca, kamu kurumlarındaki çalışma düzeni, hizmet sunumunda karşılaşılan güncel durumlar ve meslektaşlarımızdan sahaya ilişkin aktarılan değerlendirmeler üzerinde duruldu.

İDO Kadın Komisyonu ve Kadının İnsan Hakları Derneği Eşit Bir Gelecek İçin Buluştu

İDO Kadın Komisyonu tarafından düzenlenen, Kadının İnsan Hakları Derneği'nin sivil toplum kuruluşları oturumu kapsamında hazırladığı Toplumsal Cinsiyet Eşitliği semineri, 16.09.2026 tarihinde İDO Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde düzenlendi.

Açılışını Kadın Komisyonu'ndan sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Tenzil Adsız Özmen'in yaptığı ve Kadının İnsan Hakları Derneği'nden Hande Yüksel ile Ebru Batık'ın konuşmacı olarak katıldığı seminerde, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin anlamı, yansımaları, kadınlar ve erkeklerin eğitim, sağlık, adalet ve istihdama erişiminde nasıl sonuçlara yol açtığı, bu eşitsizliğin nedenleri konuşuldu.

Katılımcıların da aktif olarak katıldığı seminerde, mesleki alanda bu eşitsizliğin nasıl ortaya çıktığına dair deneyimler de paylaşılırken toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması için neler yapılabileceği konuşuldu.

Seminer sonunda Hande Yüksel ve Ebru Batık'a plaketlerini Dişhekimi Tenzil Adsız Özmen verdi.

İDO Sosyal Komisyonu'ndan Cibali, Fener ve Balat'a Tarihî Yolculuk

İstanbul Dişhekimleri Odası Sosyal Komisyonu tarafından düzenlenen Cibali, Fener ve Balat Gezisi, 11 Ekim 2026 Pazar günü yoğun katılımla yapıldı.

Kadir Has Üniversitesi önünden başlayan gezide dişhekimleri, uzman rehberler eşliğinde Cibali, Fener ve Balat'ın sokaklarında keyifli bir yolculuğa çıktı.

Bölgenin renkli sokaklarının, tarihi yapılarının ve farklı kültürlerin izlerini taşıyan mimarisinin keşfedildiği gezi, tarihi Demir Kilise ziyaretiyle sona erdi.

Katılan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyor, yeni rotalarda buluşmayı diliyoruz.

İDO ve Kosova Dişhekimleri Odası İşbirliği Yeni Projelerle Devam Edecek

2025 yılında İstanbul Dişhekimleri Odası ile Kosova Dişhekimleri Odası arasında toplum ağız diş sağlığı projeleri konusunda işbirliği anlaşması imzalandı. Buna istinaden, Priştine'de yapılan Dişhekimliği Kongresi'ne İDO adına 3 hocamız konuşmacı olarak katıldı. Daha sonra da toplum ağız diş sağlığı konusunda ortak çalışmalar yapmak üzere online eğitim toplantıları yapıldı.

Devam eden TDB 29. Uluslararası Dşhekimliği Kongresi'nde de yüz yüze bir toplantı yapıldı. Toplantıda, Kosova'da Ağız Diş Sağlığı Durum Analizi, Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi, Yaşlanmayan Gülüşler Projesi gibi projeler yapılabileceği konuşuldu.

Ayrıca, Kosova için hazırlanan Pulpal-Periodontal hastalıklara dişhekimlerinin bakışıyla ilgili anketin hem Türkiye hem Kosova'da yapılması için anket sorularına son halinin verilmesi, anketin her iki Oda'da yapılarak iki ülke dişhekimlerinin konuya bakışları konusunda karşılaştırma yapılması konuşuldu.

Toplantıya Kosova Dişhekimleri Odası adına Oda Başkanı Prof.Dr. Blerim Kamberi, Başkan Vekili Prof. Dr. Donika Bajrami ve Geçmiş Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Lendita İslami Nalbani; İstanbul Dişhekimleri Odası adına İDO Başkanı Prof.Dr. Olcay Şakar, İDO TADS Komisyonu Başkanı Dişhekimi Zerrin Küpçü, Prof.Dr. İnci Oktay ve Dişhekimi Ali Gürlek katıldı.

Toplantıda Kosova Dişhekimleri Odası tarafından İstanbul Dişhekimleri Odası adına Prof.Dr. Olcay Şakar'a ve İDO TADS Komisyonu adına Prof. Dr. İnci Oktay'a teşekkür plaketi verildi.

Geleceğin Dişhekimleri İçin Dayanışmaya!

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak, 2026-2027 eğitim-öğretim döneminde de İstanbul'daki dişhekimliği fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerimize burs desteği sağlamaya devam edeceğiz.

Tüm meslektaşlarımızı İDO Burs Fonu'na bağışta bulunarak geleceğin dişhekimleriyle dayanışmayı büyütmeye davet ediyoruz.

BURS ÖDEMESİ İÇİN BANKA BİLGİSİ

TEB TAKSİM ŞUBESİ

ŞUBE KODU : 380

HESAP ADI: İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

HESAP NO : 68360214

IBAN NO : TR20 0003 2000 0000 0068 3602 14

İDO Cep'te İlan Bölümü Açıldı!

Çalışma ortamı arayan ve birlikte çalışacak dişhekimi arayışında olan meslektaşlarımız artık ilanlarını İDO Cep üzerinden verebilir!

NASIL İLAN VEREBİLİRSİNİZ?

İDO Cep uygulamasına giriş yaparak

İşlemler → İlanlarım bölümünden

Yeni ilan oluşturabilir,

Yayınladığınız ilanları yönetebilirsiniz.

İlk Muayene Eğitim Serisi Başladı

İlk Muayene Eğitim Serisi, 21 Ekim 2026 Çarşamba günü İDO Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde başladı.

Prof. Dr. Ata Anıl ve Prof. Dr. Volkan Arısan'ın eğitmenliğinde düzenlenen "Ön Bölgede İmplant Tedavisi Planlama" başlıklı eğitimde, implant tedavisinde doğru planlamanın temel aşamaları ve ön bölge uygulamalarında dikkat edilmesi gereken noktalar ele alındı.

Eğitim sonunda Prof. Dr. Ata Anıl ve Prof. Dr. Volkan Arısan'a teşekkür plaketlerini İDO Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Arthur Bozacıoğlu takdim etti.

Katkıları için eğitmenlerimize, katılım ve ilgileri için tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

Dişhekimlerinin İstihdam Sorunları ve Kamudaki Atama Sayıları Hakkında Sağlık Bakanlığı Önünde Açıklama Yapıldı

Türk Dişhekimleri Birliği, dişhekimleri odaları ve TDB delegeleriyle birlikte 5 Kasım 2026 tarihinde Ankara'da Sağlık Bakanlığı önünde, dişhekimlerinin istihdam sorunları ve kamudaki atama sayılarının azlığına ilişkin bir basın açıklaması düzenledi. Yeni dişhekimliği fakültesi açılmaması ve fakülte kontenjanlarının düşürülmesi gerekliliğinin vurgulandığı açıklamada, TDB Genel Başkanı Fatih Güler ve Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci konuştu. Açıklamaya oda temsilcileri ve dişhekimleri katıldı.

Açıklamada, kamuda dişhekimi atama sayılarının ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğu vurgulanarak kadroların artırılması ve düzenli, öngörülebilir bir istihdam planı oluşturulması talep edildi. Dişhekimlerinin istihdamının, toplumun ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimi açısından da önem taşıdığı belirtildi.

Elektronik Onam Formları Yönetmeliği Yürürlüğe Girdi

Bilindiği gibi 1219 sayılı Kanun'un 70. maddesine elektronik muvafakat olanağı, 24.07.2025 tarihinde 7557 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle getirilmişti. 1219 sayılı kanunun 70. Maddesine eklenen hüküm ile "Bu fıkra kapsamında alınacak muvafakat elektronik ortamda da alınabilir" hükmü getirilmiş, aynı maddeye eklenen son fıkrada;" Bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden alınacak muvafakatlerle ilgili usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun uygun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir" kuralı getirilmişti.

Sağlık Bakanlığı tarafından bu güne kadar yönetmelik düzenlemesi yapılmadığı için elektronik onam formlarının geçerliliği çeşitli tereddütlere neden olmaktaydı.

Sağlık Bakanlığı tarafından bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden alınacak onamlarla ilgili usul ve esasların belirlendiği 'Bilgilendirilmiş Rızanın Elektronik Ortamda Alınması Hakkında Yönetmelik' 27.10.2026 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Elektronik onam uygulamalarının hasta haklarını koruyan, bilgilendirme sürecini destekleyen ve kayıt güvenliğini sağlayan bir yapıda olması gerekir. Bununla birlikte, uygulamanın serbest dişhekimi muayenehaneleri ve özel ağız ve diş sağlığı kuruluşları bakımından kapsamı ve teknik gereklilikleri açık biçimde değerlendirilmelidir.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak bu konuyu; hukuki yükümlülükler, elektronik kimlik doğrulama ve kayıt güvenliği, kişisel sağlık verilerinin korunması, meslektaşlarımızın teknik ve ekonomik olanakları, standart bilgilendirilmiş onam içeriklerinin geliştirilmesi başlıkları altında ele almayı önemsiyoruz.

Amacımız, dijitalleşme sürecinin meslektaşlarımız için ilave belirsizlik ve güçlük yaratmadan, hasta haklarını ve mesleki güvenceleri birlikte gözeten bir anlayışla yürütülmesine katkı sunmaktır.

Elektronik onam formlarının alınması, saklanması ve ortaya çıkabilecek sorunlar ile ilgili olarak yönetmelik hükümleri hakkında hukuk büromuz ile birlikte yapacağımız çalışma ayrıca üyelerimize duyurulacaktır.

Mükerrer Harç Uygulamalarıyla İlgili İtirazımız Hakkında Bilgilendirme

2026 yılında yürürlüğe giren yıllık ruhsat harcı uygulamasında yaşanan mükerrer harç tahsilatı nedeniyle İl Sağlık Müdürlüğü'ne ruhsatın yeniden düzenlenmesini gerektirmeyen ve yalnızca ruhsat bilgilerinin güncellenmesine yönelik işlemlerde yeniden harç alınmaması ve meslektaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi yönündeki yazımız üzerine, İl Sağlık Müdürlüğü tarafından harç tahakkuklarına ilişkin uygulamanın aşağıdaki şekilde yapılacağı bildirilmiştir.

Yeniden ruhsat harcı talep edilmeyecek haller:

Ruhsatın kaybolması: Geçerliliğini koruyan ruhsatın, içeriğinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın yeniden düzenlenmesi hâlinde harç alınmayacaktır.

Soyadı değişikliği: Evlenme veya boşanma nedeniyle, ruhsattaki diğer bilgiler değişmeden yalnızca soyadının değiştirilmesi durumunda harç alınmayacaktır.

Belediyenin numarataj çalışması: Ruhsat sahibinin iradesi dışında, belediyenin numarataj çalışması nedeniyle meydana gelen adres değişikliğinin, ruhsat yeniden düzenlenmeden mevcut belgeye işlenmesi hâlinde harç alınmayacaktır.

Şirket türü değişikliği: Limited şirketin anonim şirkete veya anonim şirketin limited şirkete dönüşmesi nedeniyle, ruhsat içeriğinde başka bir değişiklik yapılmaksızın yeni şirket adına ruhsat düzenlenmesi durumunda, dönüşümün Kurumlar Vergisi Kanunu'nda belirtilen şartları karşılaması hâlinde harç alınmayacaktır. Bu şartların karşılanmaması durumunda ise harç alınacaktır.

Ruhsat harcının alınacağı haller:

Adres değişikliği: Adres değişikliği nedeniyle ruhsatın yenilenerek yeniden düzenlenmesi hâlinde harç alınacaktır.

Cihaz durumundaki değişiklik: Cihaz durumundaki değişiklik nedeniyle ruhsatın yeniden düzenlenmesi hâlinde harç alınacaktır.

Yukarıda belirtilen, ruhsat harcı alınmayacağı belirtilen haller içerisinde olup ruhsat harcı talep edilen meslektaşlarımızın Oda'ya; aynı durumda olup harç ödemiş olan meslektaşlarımızın ise iade için ilgili vergi dairesine başvurmalarını hatırlatırız.

Yazıyı okumak için tıklayınız.

Doktoralı Dişhekimlerine Uzmanlık Belgesi Verilmesine İlişkin TUK Kararının Yürütmesi Durduruldu

Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) tarafından, Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun (TUK) doktora eğitimi yoluyla uzmanlık belgesi alınmasına imkân tanıyan 16 Haziran 2026 tarihli kararına karşı açılan davada, Danıştay Sekizinci Dairesi yürütmenin durdurulmasına oybirliğiyle karar verdi.

Danıştay, uzmanlık belgesi kazanılmasına ilişkin istisnai yolların ancak kanunla düzenlenebileceğini, Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun kanunda öngörülmeyen yeni bir uzmanlık kazanma yolu oluşturma yetkisinin bulunmadığını vurguladı.

Bu karara ilişkin hukuki süreçteki tüm gelişmeleri yakından takip etmeye ve meslektaşlarımızı bilgilendirmeye devam edeceğiz.

29.

TDB 29. ULUSLARARASI DİŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ

gerçekleşti...

TDB 29. ULUSLARARASI DİŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ GERÇEKLEŞTİ

Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) tarafından düzenlenen ve İstanbul Dişhekimleri Odası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilen TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi, 1-4 Ekim 2026 tarihleri arasında İstanbul Kongre Merkezi'nde tamamlandı.

Dişhekimliğinin farklı alanlarından bilim insanlarını, dişhekimlerini, dişhekimliği fakültesi öğrencilerini ve dental sektör temsilcilerini buluşturan kongre kapsamında 88 konuşmacının yer aldığı oldukça zengin bir bilimsel program gerçekleştirildi. 6 ayrı salonda toplam 56 konferans ve 12 panel, 10 uygulamalı kurs ve aynı anda 15 ayrı salonda oturum düzenlendi. Kongre boyunca 662 poster sunumu ve sözlü bildiri başvurusu yapıldı. Eğitimlere katılan dişhekimleri, Türk Dişhekimleri Birliği Sürekli Dişhekimliği Eğitimi kapsamında kredi kazanma olanağı buldu.

Kongre boyunca dişhekimliğinin farklı dallarındaki güncel bilimsel gelişmeler, yeni tedavi yaklaşımları, dijital uygulamalar ve teknolojik yenilikler ele alındı; uygulamalı kurslarda ise katılımcılar bilgi ve deneyimlerini geliştirme fırsatı elde etti.

AÇILIŞ TÖRENİ

TDB 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin açılış töreni, sunuculuğunu Dişhekimi M. Serdar Sıralar'ın yaptığı programla başladı. Sıralar, hoş geldiniz konuşmasının ardından Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları, şehitlerimiz ve mesleğimize emek vermiş meslektaşlarımızın anısına saygı duruşuna çağırdı. İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından program Rhythm Arena gösterisi ile sürdü.

Açılış konuşmalarının ilkini İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Hizmetleri Başkan Yardımcısı Dişhekimi Ayşenur Cengiz yaptı. Cengiz, kongrede yalnızca bilimsel bilgilerin ve yeni gelişmelerin paylaşılmayacağını, aynı zamanda mesleğin geleceğine birlikte bakılacağını belirtti. Değişen sağlık ihtiyaçlarına uyum sağlayan, bilimsel gelişmeleri izleyen ve koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerini güçlendiren bir yapının önemine değinen Cengiz, sağlık hizmetlerinde başarının ortak hedeflere inanan güçlü ekiplerle mümkün olduğunu vurguladı. Konuşmasını, "Hep birlikte daha güçlü bir dişhekimliği için" sözleriyle tamamladı.

İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı ve Organizasyon Komitesi Başkanı Prof. Dr. Olcay Şakar, konuşmasına katılımcıları İstanbul'a ve kongreye davet ederek başladı. Kongrenin hazırlık sürecinde yalnızca güçlü bir bilimsel program oluşturmayı değil, mesleğin bütün bileşenlerini bir araya getiren gerçek bir buluşma ortamı yaratmayı hedeflediklerini belirterek, TDB'nin 40. kuruluş yılının kongreye ayrı bir anlam kattığını söyledi. Dişhekimliğinin dijitalleşme, yapay zekâ, yeni materyaller ve tedavi yöntemleriyle hızla değiştiğine işaret eden Şakar, mesleki gelişimin artık bir tercih değil, mesleğin ayrılmaz bir parçası olduğunu dile getirdi. Bunun yanında insan gücü planlaması yapılmadan açılan dişhekimliği fakülteleri ve artan kontenjanlar nedeniyle genç dişhekimlerinin yaşadığı istihdam sorunlarına dikkat çekti. Bilimsel program kadar mesleki sorunların, çözüm önerilerinin ve mesleki dayanışmanın da kongrenin önemli başlıkları arasında olduğunu belirten Şakar, konuşmasını kongrenin verimli, başarılı ve güzel anılarla hatırlanması dileğiyle bitirdi.

Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanı ve Kongre Başkanı Dişhekimi Fatih Güler, TDB'nin 40 yıllık birikimine değinerek başladığı konuşmasında, birliğin mesleğin gelişmesi, meslektaşların haklarının korunması ve toplumun ağız ve diş sağlığının geliştirilmesi için yürüttüğü çalışmaları hatırlattı. Bilim ve teknolojideki hızlı gelişimin dişhekimliğini de dönüştürdüğünü belirten Güler, mezuniyet sonrası sürekli dişhekimliği eğitiminin önemini vurguladı. Dişhekimliği fakülteleri ve kontenjanlarının insan gücü planlaması yapılmadan artırılmasının genç meslektaşlar açısından önemli bir istihdam sorunu oluşturduğunu ifade eden Güler; kamuda dişhekimi istihdamının artırılması, koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin güçlendirilmesi ve aile dişhekimliği modelinin yaşama geçirilmesi gerekliğini söyledi. Güler, TDB'nin kırk yıldır mesleğin ortak sesi olduğunu vurgulayarak kongrenin hazırlanmasında emeği geçenlere ve katılımcılara teşekkür etti.

Açılış töreninin son konuşmasını yapan İstanbul Vali Yardımcısı Cengiz Karabulut, İstanbul Valisi Davut Gül'ün selam ve iyi dileklerini iletti. Dişhekimliğinin yalnızca ağız ve diş sağlığıyla sınırlı bir alan olmadığını; insanın yaşam kalitesi, genel sağlığı ve sosyal yaşamıyla doğrudan ilişkili, sürekli gelişen bir bilim dalı olduğunu belirten Karabulut, uluslararası bilimsel buluşmaların bilgi ve deneyim paylaşımı açısından taşıdığı öneme değindi. Dijitalleşme, yapay zekâ ve kişiye özel tedavi yaklaşımlarının sağlık alanında yarattığı değişime işaret eden Karabulut, kongrenin yeni bilimsel gelişmelerin paylaşılmasına ve geleceğin dişhekimliği uygulamalarının biçimlenmesine katkı sunması dileğinde bulundu.

Açılış programında ayrıca Türk Tabipleri Birliği Genel Başkanı Dr. Alpay Azap ile Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesi Eczacı Zeki Sadi Özcan'a katılımları için teşekkür edildi. Açılış programı, Uğur Bilgin, Onur Buldu ve Aziz Aslan'ın yer aldığı Kirli Sepeti sahne gösterisiyle neşeli bir atmosferde sona erdi.

EXPODENTAL 2026 FUARI MESLEKİ VE SOSYAL ETKİNLİKLER

Ağız ve diş sağlığı endüstrisi ile dişhekimliği malzeme üretimi, ithalatı ve satışını yapan yerli ve yabancı 80 firmanın katılımıyla 3.500 m^2lik alanda gerçekleştirilen Expodental 2026 Fuarı, 4 gün boyunca son teknoloji ürünleri cazip fiyatlarla meslektaşlarımızla buluşturdu. Fuar, bilimsel programın tamamlandığı 4 Ekim Pazar gününde de ziyaretçilerini ağırlamaya devam etti. Kongre kapsamında ayrıca özel bir fotoğraf yarışması ve sergisi düzenlendi.

Kongre süresince İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Müzik Kulübü'nün müzik dinletileri her gün programa eşlik ederek katılımcılara keyifli anlar yaşattı.

Kongre kapsamında Türk Dişhekimleri Birliği Başkanlar Konseyi Toplantısı da gerçekleştirildi. Tüm dişhekimleri odalarının başkan ve genel sekreterlerinin katıldığı toplantıda mesleğin güncel sorunları, çözüm önerileri ve önümüzdeki döneme ilişkin gündem başlıkları detaylıca değerlendirildi.

Kongrenin ikinci gününde, Türk Dişhekimleri Birliği'nin kuruluşunun 40. yılı dolayısıyla TDB 40. Yıl Kokteyli düzenlendi. Kokteylin ardından katılımcılar, MUSICANDLE konserinde bir araya gelerek unutulmaz bir akşam geçirdi.

KAPANIŞ VE DEVİR TESLİM TÖRENİ

Dört günlük organizasyonun son gününde bilimsel oturum yapılmazken, kapanış töreninde bilimsel ve sosyal program değerlendirilerek organizasyonda emeği geçenlere teşekkür edildi. Kapanış töreninin sunuculuğunu yine Dişhekimi M. Serdar Sıralar üstlendi. Sıralar, Türkiye'den ve dünyadan katılımcıları buluşturan bu büyük organizasyona katkı sağlayan herkese teşekkür etti.

Kapanış konuşmalarının ilkini Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Prof. Dr. Burak Çankaya yaptı. Çankaya, TDB'nin 40. yılında İstanbul Dişhekimleri Odası olarak üstlendikleri sorumluluğa değinerek emeği geçen tüm komitelere ve çalışma arkadaşlarına teşekkür etti.

İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı ve Organizasyon Komitesi Başkanı Prof. Dr. Olcay Şakar, ortaya çıkan başarılı sonuçtan büyük mutluluk duyduklarını ifade ederek "Her kongre bir şey öğretiyor" vurgusuyla konuşmasını "Tekrar nice kırk yıllara" dileğiyle tamamladı.

TDB Genel Başkanı ve Kongre Başkanı Dişhekimi Fatih Güler ise açılıştaki heyecanın kapanışta da sürdüğünü belirterek, organizasyon komitesine, genç meslektaşlara ve akademisyenlere teşekkürlerini iletti.

Konuşmaların ardından sponsor firmalara plaketleri verildi. İstanbul Kongre Merkezi teknik ekibine ve Optimist Turizm ekibine teşekkür edildi. Kongrenin hazırlanmasında görev alan tüm komite başkanları ve üyeleri, Dişhekimleri Odası başkanları, TDB Merkez Yönetim ve Denetleme Kurulu üyeleri ile İDO çalışanları alkışlarla sahneye davet edildi.

Tören kapsamındaki hediye çekilişinin ardından kongrenin en anlamlı anlarından biri olan Kongre Bayrağı Devir Teslim Töreni'ne geçildi. M. Serdar Sıralar'ın "Her kapanış aynı zamanda yeni bir başlangıçtır" sözleriyle başlayan devir teslimde, kongre bayrağı TDB 30. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne ev sahipliği yapacak olan Konya Dişhekimleri Odası adına Oda Başkanı Dişhekimi Ali Ayrancı'ya teslim edildi.

Bayrağı teslim alan Ali Ayrancı, emeği geçenlere teşekkür ederek bayrağı Anadolu'da daha yükseğe taşıyacaklarını ifade etti ve sözlerini "Hoşgörünün şehri, Mevlana'nın şehri Konya'da 2027'de buluşmak dileğiyle" diyerek tamamladı.

DİŞHEKİMİ **SENA ALTAY**

"Kendini geliştirmek, sunumları dinlemek ve kurslara katılmak etkili olabilir. Ama en önemlisi, hasta başında çalışmaya başladığınızda bunların gerçekten olduğunu görebilmek."

RÖPORTAJ:
Dişhekimi
KORAL BAYRAKTAR
koralbayraktar@yahoo.com

Merhabalar. Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?
Tabii, merhaba. Ben Sena Altay. 2023 yılında Biruni Üniversitesi'nden mezun oldum. Aktif olarak üç senedir Ataköy'de bir muayenehanede çalışıyorum.

Şu an kongre nasıl geçiyor sizin adınıza? Bir de bir sonraki kongrede burada göremediğiniz, eksikliğini hissettiğiniz veya "Bu olsa daha iyi olurdu" dediğiniz bir şey var mı?
Kongre gayet güzel geçiyor benim için. Benim için en önemli yanı şu: Evet, sunumları dinliyoruz, kendimize bir şeyler katıyoruz ama buradaki iletişim ortamı da çok değerli. Arkadaşlarımı ve hocalarımızı görmek benim için önemli. Bir sonraki kongrede tabii ki daha fazla meslektaşımla bir arada olmak isterim.

Mezuniyet sonrasında kendinizi eksik hissettiğiniz alanlar oldu mu? Bunları nasıl tamamlamayı düşünüyorsunuz? Bununla ilgili bir planınız var mı?
Mezuniyet sonrasında kendimi eksik hissettiğim birçok konu oldu ve bunun çok doğal bir süreç olduğunu düşünüyorum. Bence herkes bu yollardan geçiyor.
Kendini geliştirmek, sunumları dinlemek ve kurslara katılmak etkili olabilir. Ama en önemlisi, hasta başında çalışmaya başladığınızda bunların gerçekten olduğunu görebilmek.
Birlikte çalıştığınız hekimler de bu konuda çok önemli. Size bu imkânları tanımaları ve onların tecrübelerinden faydalanabilmeniz bence en önemli noktalardan biri.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi hakkında fikriniz var mı? Bu eğitimlerden birine daha önce katıldınız mı?
Daha önce katılmadım, bu nedenle henüz bir fikrim yok.

Odanın veya Türk Dişhekimleri Birliği'nin düzenlediği bilimsel etkinliklerin daha görünür olması için önerebileceğiniz bir şey var mı? Özellikle bu etkinliklerden haberdar olmayan meslektaşlara daha iyi nasıl ulaşılabilir?
Ben TDB'yi oldukça sıkı takip ediyorum, o nedenle etkinlikleri kendim görebiliyorum. Ancak genel olarak herkesin haberi olmayabiliyor.
Belki daha fazla tanıtım yapılabilir. Takipçi sayısı yüksek dişhekimlerinden destek alınabilir. Bu şekilde duyuruların daha fazla kişiye ulaşabileceğini düşünüyorum.

Peki bu eğitimlerin zorunlu olmasını düşünür müsünüz?
Zorunlu olmasını düşünmem tabii ki. Çünkü sosyal bir durum; kişinin gelme gitme imkânı, çalışma ortamı buna uygun olmayabilir.

Ama tabii ki çok büyük faydaları var. O yüzden herkesin en azından bir kez buna fırsat verip denemesinin faydalı olacağını düşünüyorum.

On sene sonra kendinizi görmek istediğiniz bir yer veya gerçekleştirmek istediğiniz bir plan var mı?
On sene sonra öncelikli olarak kendi işimi yapabildiğim, kendi muayenehanemin olduğu bir noktada olmak istiyorum.Daha sonrasında ise yıllardır görev aldığımız veya katılımcı olarak geldiğimiz bu kongrelerde konuşma yapabilecek kadar yetkinleşmek ve özel bir alanda gelişmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum cevaplarınız için.
Sağ olun.

DİŞHEKİMİ **SUDE NUR FÜZÜN**

"Kongre benim için güzel geçiyor. İlk kongrem değil, daha önce de birçok kongreye katılmıştım. Hocalarımızın bilgilerinden faydalanıyoruz. Ben açıkçası bir sonraki kongre için belki uygulama alanlarının daha çok olabileceği bir kongre hayal edebilirim."

Merhabalar. Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?
Merhaba, ben Sude Nur Füzün. 2024 mezunuyum, dişhekimiyim.

Nereden mezun olmuştunuz?
Pamukkale Üniversitesi.

Kongre nasıl geçiyor? Genel olarak fikirlerinizi almak isterdik. Bir de bir sonraki kongrede burada eksik gördüğünüz, tamamlanmasını istediğiniz veya "Bu da olabilir" dediğiniz şeyler var mı?
Kongre benim için güzel geçiyor. İlk kongrem değil, daha önce de birçok kongreye katılmıştım. Hocalarımızın bilgilerinden faydalanıyoruz. Ben açıkçası bir sonraki kongre için belki uygulama alanlarının daha çok olabileceği bir kongre hayal edebilirim.

Mezuniyet sonrasında kendinizi eksik hissettiğiniz şeyler var mı? Bunları nasıl tamamlamayı düşünüyorsunuz?
Evet. Özellikle klinik eğitimimizde bütün alanlara tam hâkim olamıyoruz. Son teknolojilere de çok hâkim olamıyoruz, özellikle devlet üniversitelerinde.
Eksiklerimiz kesinlikle var. Bunların gelişmesi için daha çok eğitimlere katılıp uygulamalı kurslara katılıyorum. Bu şekilde eksiklerimi kapatmaya çalışıyorum.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi hakkında fikriniz var mı? Daha önce bunlardan birine katıldınız mı?
Yok, hiç katılmadım.

Odanın veya Türk Dişhekimleri Birliği'nin düzenlediği bu etkinliklerin daha görünür olması için önerebileceğiniz bir şey var mı?
Aslında ben kendim TDB'nin çok sıkı takipçisiyim, o yüzden kendim görebiliyorum. Ama evet, herkesin haberi olmuyor genel olarak.

Belki daha çok reklamlara çıkılabilir. Belki çok daha fazla takipçili dişhekimlerinden yardım alınabilir. Bu şekilde bence duyurulabilirlik artırılabilir.

Bu tarz eğitimlerin ömür boyu sürekli dişhekimliğinde kalıcı olmasını, zorunlu olmasını düşünür müsünüz?
Zorunluluk biraz olayı şey yapabilir ama kesinlikle olması gerektiğini düşünüyorum. Sonuçta her gün başka bir teknoloji de ortaya çıkıyor, onları da takip etmek lazım. İşimiz hastayla. O yüzden bence güncel kalmak önemli.

On sene sonra kendinizi görmeyi umduğunuz bir yer var mı?
Kendimi kendi mesleğime dair çok daha yetkin, çok daha donanımlı bir noktada görmek isterim açıkçası. Hastalarımı çok daha memnun edebildiğim bir yerde olmayı dilerim.

Teşekkür ediyoruz.
Rica ederim.

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ **NİHAN ŞENOL KURT**

"Teknoloji gelişiyor. Ben çok eski bir mezun değilim ama bizim okurken kullandığımız teknolojiyle şu an kullandığımız teknolojiler çok farklı. Onu yakalamamız lazım. Lisansta da bunu yakalamamız lazım, lisansüstünde de bunu yakalamamız lazım."

Merhabalar. Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?
Nihan Şenol Kurt adım. İstanbul Üniversitesi mezunuyum. 2020'de mezun oldum. Şimdi de Üsküdar Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak başlayacağım.

Şu an kongre nasıl geçiyor? Bir sonraki kongreye dair eksikliğini hissettiğiniz, "Bu olsa daha iyi olur" dediğiniz veya katkı sağlayabileceğini düşündüğünüz bir şey var mıdır?
FDI'ye de gelmiştim. Daha önceki TDB kongrelerinin de hepsine gittim. Bence bu sene organizasyon olarak daha düzenli bir ilerleme görüyorum.
Ama bu dönemde şöyle bir şey oldu: Katılım sayısı daha az. Bence bunun da nedeni Türkiye genelinde aynı dönemde başka bir uluslararası kongrenin daha olması. Biraz daha dişhekimlerinin birbirleriyle iletişim halinde olması gerekiyor, zaten küçük bir grubuz. Türkiye'de bir dönemde bir kongre olmasını daha mantıklı buluyorum.

Mezuniyet sonrasında kendinizi eksik hissettiğiniz yerler var mı? Varsa bunları nasıl tamamlamayı düşünüyorsunuz?

Tabii ki. Ben direkt uzmanlığa başladım. Uzmanlık bence zaten insanın "Ben hiçbir şey bilmiyormuşum" dediği bir yer oluyor. Hem protez, yani tüm alanlar için bu böyle diye düşünüyorum. Evet, lisans eğitimim var. Uzmanlıkta daha öğrenmem gereken çok şey olduğunu gördüm. Ama bu lisans eğitiminin eksikliğiyle ilgili değil bence. Tamamen uzmanlık eğitiminin çok farklı bir profesyonelliğe doğru gitmesinden dolayı diye düşünüyorum. Bir de teknoloji gelişiyor. Ben çok eski bir mezun değilim ama bizim okurken kullandığımız teknolojiyle şu an kullandığımız teknolojiler çok farklı. Onu yakalamamız lazım. Lisansta da bunu yakalamamız lazım, lisansüstünde de bunu yakalamamız lazım.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi ile ilgili daha önce herhangi bir eğitime katıldınız mı? Bilginiz var mı?

Yok. Sürekli Dişhekimliği Eğitimi'ne daha önce katılmadım.

Odanın veya Türk Dişhekimleri Birliği'nin düzenlediği bu eğitimlerin daha duyulur, daha görünür olması için bir öneriniz olur mu?

Ben şöyle görüyorum kendi adıma: Mesela internette TDB'nin ya da odanın yayımladığı şeyleri o kadar sık görmüyoruz ama bir GC standının, bir Megagen'in yayımladığı şeyleri daha çok görüyoruz. Bence bu reklam desteğiyle ilgili. Firmaların da daha çok destek olması lazım. Bu eğitimlerin aslında gerçekten sadece oda, TDB aracılığıyla yapılması gerekiyor. Bence firmaların odayla daha çok iletişimde olması gerekiyor. O kanalla beraber bir iş çıkarmaları gerekiyor.

Bu eğitimlerin meslek hayatı boyunca zorunlu olmasını düşünür müsünüz?

Şöyle, aslında zorunlu hissetmeli bence birey kendini. Ama insanları da buna zorunlu bırakmak sürdürülebilirlik açısından gerçekçi bir hayal olur mu emin değilim.

On sene sonra kendinizi görmeyi planladığınız bir yer var mı?

Umarım en kötü ihtimalle doçent olmuş olurum. Ama hayat ne gösterecek, bakalım.

Çok teşekkür ediyorum cevaplarınız için.

Teşekkür ederim.

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ **DEFNE TOPLU**

"Teknoloji geliştikçe zaten sürekli yeni şeyler ortaya çıkıyor. Bunları takip etmek gerekiyor. Literatürü tarayarak, farklı kurslara veya kongrelere katılarak yeni şeyler öğrenilebileceğini düşünüyorum."

Merhabalar. Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?
İsmim Defne Toplu. Ondokuz Mayıs Üniversitesi mezunuyum. 2019 mezunuyum.

Kongre nasıl geçiyor? Bir sonraki kongreye dair eksik olduğunu düşündüğünüz, tamamlanmasını istediğiniz veya "Bu olsa daha iyi olur" dediğiniz şeyler var mı?
Ben endodonti uzmanıyım. İlk gün, özellikle ilk oturumlarda endodontiye dair dinleyecek pek bir şey bulamadım.

Genel olarak program bence çok güzel ama dağılım kısmı daha iyi olabilirdi diye düşünüyorum.Oturumlar güzeldi, başarılıydı. Dün üniversiteden bir meslektaşımla konuştum. O da farklı akademik düzeylerdeki öğretim üyelerinin bir araya geldiği panellerin daha sık yapılabileceğini söyledi. Örneğin profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi gibi farklı düzeylerdeki akademisyenlerin aynı panelde yer alması daha ilgi çekici olabilir.
Bu bana da mantıklı geldi. Bu tarz oturumları daha sık görmek isterdim. Konular genel olarak kapsayıcıydı ve güncel bilgiler de edindik. Bence faydalıydı.

Mezuniyet sonrasında kendinizi eksik hissettiğiniz şeyler var mı? Bunları nasıl tamamlamayı düşünüyorsunuz?

Teknoloji geliştikçe zaten sürekli yeni şeyler ortaya çıkıyor. Bunları takip etmek gerekiyor.

Literatürü tarayarak, farklı kurslara veya kongrelere katılarak yeni şeyler öğrenilebileceğini düşünüyorum.
Kongrenin ilk günü Ayça Hocam beni bir kursa gönderdi. Orada daha önce hiç görmediğim bir uygulamayı deneyimleme fırsatım oldu. Bence çok güzeldi.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi hakkında bir fikriniz var mı? Daha önce bu eğitimlerden birine katıldınız mı?
Daha önce hiç katılmadım ama çok mantıklı bir fikir olduğunu düşünüyorum.

Meslek geliştikçe ve ilerledikçe bizim de bunu takip etmemiz gerekiyor. Bunu bireysel olarak yapmak daha zor olabilir. Bu nedenle daha kapsayıcı biçimde, farklı insanların bir araya geldiği eğitimlerin daha verimli olabileceğini düşünüyorum.

Odanın veya Türk Dişhekimleri Birliği'nin düzenlediği bu etkinliklerin daha görünür olması için bir öneriniz var mı?
Belki sosyal medya tarafıyla ilgilidir ama o konuda çok bilgim yok.

Sosyal medyada duyurular yapılıyor ancak yeterince ilgi çekmediği durumlar olabiliyor. Bunun dışında başka bir şey yapılabilir mi sizce?
Belki daha aşina olduğumuz yüzler üzerinden tanıtım yapılabilir. Daha çok takipçisi olan kişilerin paylaşmasıyla duyuruların daha geniş kitlelere ulaşması sağlanabilir.

Bu eğitimlerin meslek hayatı boyunca zorunlu olmasını düşünür müsünüz?
Kendi adıma zorunlu olmasını isterim. Herkese uygun olmayabilir ama bence çok makul.

Meslekte farklı yıllarını geçirmiş pek çok insan var. Beş yıllık, on yıllık, yirmi yıllık meslektaşlarımız aynı ortamda buluşabiliyor. Bu nedenle herkesin aynı noktada buluşması açısından böyle bir sistemin olması gerektiğini düşünüyorum.

On sene sonra kendinizi görmek istediğiniz bir yer veya ulaşmak istediğiniz bir hedef var mı?
Mesleğin durumu gün gün değişiyor. Ben doktora yaptım. Bu yıl yaşanan gelişmelerden sonra süreç farklı yönlere evrildi.
On yıl sonrasının ne olacağını şu an hiçbirimiz bilemeyiz. Ama akademik olarak kendimi daha yüksek bir noktada görmek isterim.

Yani akademik hedefleriniz daha ön planda diyebiliriz.
Aynen.

Teşekkür ediyorum.

Ben teşekkür ederim.

RÖPORTAJ:
EDA ETLİ eda.etli@ido.org.tr

PROF. DR. **ALİ CEMAL TINAZ**

Merhaba. Ali Cemal Tınaz benim ismim. Gazi Üniversitesi Endodonti Anabilim Dalı'nda öğretim üyesiyim. Endodonti uzmanıyım, yani kanal tedavisi uzmanıyım.

Dünkü oturumlarda son oturum olarak bir konuşma yaptım. Orada da kök kanal tedavileri yaparken büyütmenin önemi hakkında ve kanal tedavisi yapılmış dişlerin çekilmeden, tekrarlayan tedavilerle ağızda kalabileceği konusunda bilgiler aktarmıştım.

Çok güzel bir sempozyum, çok güzel bir kongre geçiyor. Dolu dolu. Meslektaşlarımızın ilgisi harika. Özellikle genç meslektaşlarımızın ilgisi harika.

Bu ilgiyi, bu öğrenme hevesini gördükçe geleceğe duyduğum umut ışığım daha da parlıyor. O bakımdan gençleri çok önemsiyorum. Meslek zor bir meslek, dertleri çok olan bir meslek. Ama gençlerin mesleğimize gösterdikleri ilgi ve taşıdıkları yüksek enerjiyle zaten ileri bir noktada olan mesleğimizi çok daha ileriye taşıyacağına inancım tam.

Çok güzel bir organizasyonda eski arkadaşlarımız, yeni meslektaşlarımız, eski meslektaşlarımızla hep beraber vakit geçiriyoruz, bilgilerimizi birbirimizle paylaşıyoruz.

Hem Organizasyon Komitesi'ne hem Bilimsel Komite'ye böyle bir etkinlik düzenledikleri için teşekkür ediyorum.

DOÇ. DR. DİŞHEKİMİ **ELİF ÇİFTÇİOĞLU**

Merhaba, ben Elif Çiftçioğlu. Ben de bugün konuşmacılardan bir tanesiydim. Çok güzel bir organizasyonda eski arkadaşlarımız, yeni meslektaşlarımız, eski meslektaşlarımızla hep beraber vakit geçiriyoruz, bilgilerimizi birbirimizle paylaşıyoruz.

Hem Organizasyon Komitesi'ne hem Bilimsel Komite'ye böyle bir etkinlik düzenledikleri için teşekkür ediyorum.

DİŞHEKİMİ **ALPAY COŞKUN**

Merhaba.

29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi bence şu anda çok iyi gidiyor. Konu seçimlerinden çok memnunuz. Katılım ve sunumlar çok iyi.

Her şey bence ayarında ve bilimsel toplantı anlamında çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Önemli konulara parmak basılmış ve mesleki olarak insanların memnun kaldığına ve mesleki anlamda fayda sağladığına inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BERİLAY TOR (DİŞHEKİMLİĞİ ÖĞRENCİSİ)

Merhabalar, Berilay Tor ben. TDB'nin 29. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde İstanbul'dayız bugün. Burada olduğum için çok mutluyum. Çok güzel oturumlar var. Kongremizin detayları çok güzel hazırlanmış. Gerek fuar alanı olsun, sosyal etkinlikler olsun, bilimsel etkinlikler olsun, çok güzel hazırlandığı için TDB'ye ekstradan teşekkür ediyorum.

Emeği geçen herkese, İstanbul Dişhekimleri Odası'na çok teşekkürler.

NİSA NUR SERDAR (DİŞHEKİMLİĞİ ÖĞRENCİSİ)

Merhaba, ben Nisa Nur Serdar.
Bugün Türk Dişhekimleri Birliği'nin düzenlediği bir kongredeyiz.
İlk oturum olan dişhekimliğinde yapay zekâya katıldık. Değerli hocalarımız sorularımızı cevapladı ve gerçekten yapay zekâ hakkında çok şey öğrendiğimi düşünüyorum.
Bu konuda kendimi geliştireceğimi düşünüyorum.
Gerçekten faydalı kongreler oluyor.

KOSOVA DİŞHEKİMLERİ ODASI GEÇMİŞ DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYESİ **DR. LENDİTA İSLAMİ NALBANİ**

Kongreyi çok güzel buldum. Kosova Dişhekimleri Odası'nı temsilen geldim.

1997 yılında İstanbul'dan mezun oldum. Burada eski arkadaşlarımı ve hocalarımı yeniden görmek beni çok mutlu etti.

Organizasyon çok başarılı hazırlanmış. Her şey çok güzel ve düzenli ilerliyor.

Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Konya Dişhekimleri Odası Başkanı

DİŞHEKİMİ **ALİ AYRANCI**

"Kongre düzenlemenin ne kadar büyük ve zor bir iş olduğunu biz de Konya'daki organizasyonlardan biliyoruz. Özellikle üniversitelerimizin düzenlediği çok büyük uluslararası kongreler var. Bu nedenle yükün biraz da Anadolu tarafından üstlenilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Umarım biz de İstanbul'daki kadar güzel bir kongre yaparız."

RÖPORTAJ:
FÜSUN ŞEKER
fusunseker@gmail.com

Öncelikle İstanbul'a hoş geldiniz. Kongremizi nasıl buldunuz?

Ben ilk defa geliyorum. Henüz tamamını gezme fırsatım olmadı; ilk yarım saat, bir saat içerisinde firmalarla görüşmeler yaptım. Şimdi kongrenin diğer bölümlerini de gezeceğim. İlk izlenimimiz çok güzel. Büyük ve görkemli bir kongre olmuş. Elinize sağlık.

Önümüzdeki yıl kongre Konya'da olacak. Hazırlıklarınız nasıl ilerliyor?

İnşallah önümüzdeki yıl Konya'dayız ve sizleri misafir edeceğiz. Bizim için de büyük bir heyecan. Şimdiden hazırlıklara başladık. Bugün devir teslim törenimiz olacak. Konya'dan bir heyet olarak geldik. Siz kongre konusunda bizlere göre daha tecrübeli ve profesyonelsiniz. Önümüzdeki süreçte desteklerinize ve fikirlerinize mutlaka ihtiyacımız olacak. Sürekli iletişim hâlinde olacağız. TDB Kongresi denildiğinde akıllara daha çok İstanbul geliyor. Biz artık Anadolu'nun da bu anlamda daha fazla söz sahibi olmasını istiyoruz. Anadolu'da da çok güzel kongrelerin ve etkinliklerin yapılabileceğini düşünüyoruz. Biz de bu organizasyona nasıl değer katabiliriz, nasıl daha da güçlendirebiliriz diye düşünüyoruz. IDEX gibi büyük organizasyonlarımız var. Onun kadar iddialı bir kongre yapabilir miyiz, sosyal ve bilimsel etkinlikler bakımından nasıl daha güçlü bir program oluşturabiliriz, bunun çabasını vereceğiz. Konya aslında bize göre tam bir kongre şehri. Yemek kültürü, konaklama olanakları, ulaşım ve kongre alanları bakımından önemli avantajlara sahip. Şehrimizin tanıtımını da bu kongre aracılığıyla en güzel biçimde yapmak istiyoruz.

Kongre düzenlemek gerçekten büyük bir iş. Anadolu'nun da bu sorumluluğu paylaşması önemli.

Kesinlikle. Kongre düzenlemenin ne kadar büyük ve zor bir iş olduğunu biz de Konya'daki organizasyonlardan biliyoruz. Özellikle üniversitelerimizin düzenlediği çok büyük uluslararası kongreler var. Bu nedenle yükün biraz da Anadolu tarafından üstlenilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Umarım biz de İstanbul'daki kadar güzel bir kongre yaparız. 2026 yılı itibarıyla daha genç bir yönetim ekibiyle yolumuza devam ediyoruz. Bu gençliğin vizyonuyla daha güzel organizasyonlara imza atacağımıza inanıyoruz.

Eklemek istediğiniz başka bir şey var mı?

Bizi misafir ettiğiniz için çok teşekkür ediyoruz. Şu anda fuar alanındaki temaslarımızı sürdürüyoruz. Emeği geçen herkese teşekkür ediyor, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz.

TDB 21. Olağan Genel Kurul ve Seçimleri Yapıldı

Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) 21. Olağan Genel Kurulu, 6-7-8 Kasım 2026 tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

Genel Kurula; TDB Geçmiş Dönem Genel Başkan ve Genel Sekreterleri, Milletvekilleri, Türk Tabipleri Birliği Genel Sekreteri Ali Karakoç ile Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Başkanı Ecz. Mehmet İrfan Demirci katıldı.

Sonuç Bildirgesi gelen kurul tarafından görevlendirilen Fırat Bozkurt, Koral Bayraktar, Oğuzhan Maden, Sinem G. Usta, Tuğba Alaybeyoğlu, Yasemin Ertaş tarafından hazırlanmıştır.

TDB 21. Olağan Genel Kurulu, 8 Kasım 2026 tarihinde yapılan, yeni dönemde Merkez Yönetim, Merkez Denetleme ve Yüksek Disiplin Kurullarında görev yapacakların seçimleri ile tamamlandı.

Divan Kurulu; *Dt. Ceyda Ünal Kenarcı, Prof.Dr.Canan Akay, Divan Başkanvekili Dr.Dt.Tahir Özkan Kalkan, Divan Başkanı Dr.Dt.Hasan Boğa*

Toplam 447 delegeden 433'ünün oy kullandığı seçimlere ilişkin birleştirilmiş sandık tutanaklarına göre resmi olmayan 21. Dönemde görev yapacak Merkez Yönetim Kurulu, Merkez Denetleme Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Üyelerinin isimleri şu şekilde oluştu:

Merkez Yönetim kurulu
1-MELTEM ÇAĞIN ALKAN YILDIRIM
2- FATİH GÜLER
3- ALPER DİLEK
4- GASSAN YÜCEL
5- NİHAL HAMAMCI
6- BURHAN MANSUROĞLU
7-TOLGA BERAY
8- RECEP NAİM ŞENYURT
9- FATİH UÇAR
10- GÜRBÜZ ELDENİZ
11- CENK ATAÇ

Yüksek Disiplin Kurulu
1- SİNEM AVCI KARCIOĞLU
2- AYŞE ÖZGÜL SARICA
3- HÜSEYİN TAŞKAN
4- SÜLEYMAN SAMİ DOĞANGÜN
5- TAHSİN DEMİR
6- MELİKE KOBANER
7- MEHMET YÜCEL ÖZBAŞ
8- MURAT CANBEK
9- HÜSEYİN TUNÇ

Merkez Denetleme Kurulu
1- ALİ ERGUN ARAS
2- AGAH TÜMAY AKGÜN
3- YASEMİN ERTAŞ
4- AHMET CANBULUT
5- MEHMET BARIŞ KÜÇÜK

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ 21. OLAĞAN GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

7 Kasım 2026, Ankara

Türk Dişhekimleri Birliği'nin 21. Olağan Genel Kurulu, 6-8 Kasım 2026 tarihlerinde Ankara Green Park Otel'de, Türk Dişhekimleri Birliği Merkez Yönetim Kurulu, Merkez Denetleme Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu, Dişhekimleri Odaları'nın yöneticileri, delegeleri, meslek örgütü temsilcileri ve protokol üyelerinin yoğun katılımıyla düzenlenmiştir.
Genel Kurul öncesinde, 5 Kasım 2026 tarihinde Türk Dişhekimleri Birliği ve Türk Eczacılar Birliği her geçen gün derinleşen işsizlik sorununu ve kamu istihdamındaki yetersiz atamaları protesto etmek üzere Sağlık Bakanlığı önünde bir basın açıklaması gerçekleştirmiştir.
Türk Dişhekimleri Birliği 21. Olağan Genel Kurulu'nda; dişhekimliği mesleğinin geleceği, meslektaşlarımızın ekonomik ve sosyal hakları, toplumun ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimi ve meslek örgütümüzün kurumsal sorumlulukları bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmiştir.

Dişhekimleri odalarımızdan gelen önergeler, mesleğimizin uzun süredir çözüm bekleyen yapısal sorunlarını açıkça ortaya koymaktadır. Genç meslektaşlarımızın mesleğe başlangıç güçlüklerinden emeklilerin özlük haklarına, kamuda istihdam sorunlarından serbest dişhekimliğinin ekonomik koşullarına, uzmanlık ve doktora eğitiminden mesleki bağımsızlığa kadar uzanan bu sorunların artık ertelenmeden ele alınması gerekmektedir.

Her yıl kontrolsüzce açılan yeni diş hekimliği fakülteleri ve artırılan kontenjanlar, son iki yıldaki kısmi düşüşe rağmen mesleğimizi tarihin en büyük istihdam ve işsizlik kriziyle karşı karşıya bırakmıştır. Bilimsel ilkelerden ve insan gücü planlamasından uzak bu popülist politikalar derhal terk edilmelidir. Mevcut fakültelerin eğitim niteliği artırılmalı ve kontenjanları radikal bir şekilde düşürülmeli, asgari fiziki ve akademik altyapıyı karşılamayan fakültelere yeni öğrenci alımı durdurulmalı, hatta bazı fakülteler kapatılarak ADSM ya da Toplum Sağlığı Merkezlerine dönüştürülmelidir. Uzmanlık ve doktora kavramlarının değerlerini kaybetmeden akademideki ve kamudaki özlük haklarının korunması sağlanmalıdır.

Mezun olan binlerce genç meslektaşımızın iş gücüne katılamaması, mesleki bir travmaya dönüşmektedir. Kamusal sağlık hizmetlerinin kalitesini arttırmak ve halkın ağız-diş sağlığı hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak adına, kamudaki diş hekimi sayılarının acilen arttırılması, atamalarda düzenli alımların sürdürülmesi, kamuda verilen sağlık hizmetlerinin nitelikli bir şekilde sunulması, aile diş hekimliği modelinin hayata geçirilmesi ve istihdam olanaklarının arttırılması, mesleğin nefes alması gerekmektedir. Genç diş hekimlerinin istihdamı, bir tercih değil toplumsal bir zorunluluktur.

Serbest çalışan meslektaşlarımızın sağlık hizmeti sunduğu muayenehane ve kliniklerde yapılan denetimlerde, rehberlik edici ve düzenleyici olmak yerine cezalandırıcı bir yaklaşım benimsenmektedir. Uygulanan orantısız ve ağır para cezaları ile idari yaptırımlar, harç adı altında dayatılan yıllık haraç, serbest diş hekimliği pratiği üzerinde ağır bir ekonomik ve psikolojik baskı oluşturmaktadır. Mevzuatın, çağdaş sağlık hizmeti gereklerine ve meslek onuruna yakışır şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Hukuki belirsizlik ve kanunilik ilkesine aykırılık nedeniyle iptal edilen ve 9 aylık yürürlükte kalma süresi sona eren Türk Dişhekimleri Birliği Disiplin Yönetmeliği'nin, mesleki deontolojiyi ve hasta haklarını korumadaki rolü tartışmasızdır. Genel Kurulumuz, birliğimizin özerk yapısını ve disiplin hukukunu korumak adına, ilgili kanun çerçevesinde yasal güvencelerin ivedilikle yeniden tesis edilmesi yönünde yasal ve idari girişimlerin sıkılaştırılması gerekmektedir.

Dişhekimlerinin emeğinin karşılığını alabildiği, insanca yaşam koşullarını sağlayan ve mesleki birikimlerini koruyan ekonomik ve özlük hakları güvence altına alınmalıdır. Kamu ve özel sektörde çalışan dişhekimlerinin ücret politikaları, emeklilik hakları, sosyal güvenceleri ve çalışma koşulları adil ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulmalıdır. Mesleki sorumluluk, eğitim süreci ve hizmetin niteliği gözetilerek dişhekimlerinin ekonomik kayıplarının önüne geçilmelidir.

Koruyucu hizmetlerin yeterince gelişmemesi, ihtiyacın ötesindeki kontenjanlar, eğitimdeki yetersizlikler ve muayenehane ya da klinik açmanın yüksek sermaye gerektirmesi, işsiz diş hekimi sayısının artması neticesinde özel sağlık kuruluşlarında ücretli çalışan diş hekimleri güvencesizlik ve hak kayıpları ile karşı karşıyadır. Meslek dışı sermaye sahiplerinin yüksek kârı, insan sağlığının önüne koyarak ağız diş sağlığı hizmetini ticarileştirmesi mesleğin kanayan yarasıdır. Bu sorunların çözümü için kurulan "Dişhekimliğinde Muvazaa Çalışma Grubu", sorunun nedenlerini ve sonuçlarını değerlendirerek uzun erimli politikaların ve yasal zeminlerin oluşturulmasına katkı sağlamak adına raporlamalarda bulunmuştur ve Türk Dişhekimleri Birliği konunun takipçisi olmaya devam edecektir. Kamuda ve özelde aynı sağlık hizmetini sunan dişhekimlerinin emeklilik koşulları arasındaki uçurum kabul edilemez durumdadır. Bağ-kur'dan ve SGK'dan emekli olmuş meslektaşlarımızın insanca yaşam sınırının altında kalan emekli maaşları ivedilikle iyileştirilmeli, özlük haklarında adalet sağlanmalıdır.
Sonuç olarak;

Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, YÖK ve ilgili tüm kamu kurumlarını; dişhekimliği mesleğinin temsilcileriyle ortak çalışma yürütmeye, sorunları ertelemeden ele almaya ve çözüm için somut bir takvim oluşturmaya çağırıyoruz. Dişhekimliği mesleğinin geleceği, günübirlik düzenlemelerle değil, bilimsel, katılımcı ve sürdürülebilir sağlık politikalarıyla güvence altına alınmalıdır.

Türk Dişhekimleri Birliği, 21. Dönemde de mesleğin onurunu, meslektaşlarının ve özellikle genç meslektaşlarının geleceğini göz önünde bulundurarak; deontolojiyi, nitelikli eğitimi ve toplumun nitelikli sağlık hizmeti alma hakkını savunmaya kararlılıkla devam edecektir. Plansız eğitim politikalarının yarattığı istihdam krizine karşı sessiz kalmayacağımızı, meslektaşlarımızın haklarını her platformda savunacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

Dişhekimi
TARIK İŞMEN
TDB Delegesi

Dişhekimliğinin üst kararlarının alındığı ve önündeki iki yıla projeksiyon açacak genel kurullarımız bizler için çok önemlidir. Geçmişte genel kurullarımızda mesleğimizin sorunlarının yanında ülkemizin sorunları da detaylı olarak tartışılırdı. Ancak son yıllarda mesleğimizdeki kötü gidişat daha fazla tartışılır oldu.

Türk Dişhekimleri Birliği Genel Kurulu Kasım ayının başında Ankara'da gerçekleştirildi.

Dişhekimliğinin üst kararlarının alındığı ve önündeki iki yıla projeksiyon açacak genel kurullarımız bizler için çok önemlidir. Geçmişte genel kurullarımızda mesleğimizin sorunlarının yanında ülkemizin sorunları da detaylı olarak tartışılırdı. Ancak son yıllarda mesleğimizdeki kötü gidişat daha fazla tartışılır oldu; artan fakülte sayıları, artan kontenjanlar, yetersiz eğitim, meslektaşlarımızın mezuniyet sonrası hayat mücadelesinde yapacakları seçimler ve işsizlik baş sorun olarak genel kurulumuzda görüşüldü.

Artan dişhekimi sayısı göz önüne alınırsa 100 dişhekimi olan bir ilde, bir dişhekimi odası kurulması temsil hakkını engeller bir noktaya geldi. Ama hala yürürlükte olan yasa nedeniyle kayıtlı 100 dişhekimi olan illerde odalar kurulmaya devam ediyor. Yine bu genel kurulda gözlemlediğimiz kadarıyla önümüzdeki birkaç ay içinde beş odamız daha kurulacak ve oda sayımız 50'ye ulaşacak. Elbette temsiliyet açısından baktığımız zaman, her meslektaşımızın sorunun genel kurullarımıza taşınması çok çok önemli ve özeldir. Ancak odaların kendilerini yönetirken, ekonomik olarak uzun süreçte hayatta kalabilme sıkıntısı Dişhekimleri Birliğini de zaman zaman sıkıntıya sokmaktadır. Bu konudaki yasal düzenlemenin yapılması bu genel kurulda konuşuldu. Genel Kurula özellikle baktığımız zaman geçmişte uzun süreçlerde yan yana durmuş odalarda farklılıklar görülmeye başladığını bunu da dişhekimleri odalarını yöneten ve onları seçen arkadaşların tercihlerinin farklılaştığı olarak yorumlamaktayız.

Genel kurulumuzda ağırlıklı olarak meslektaşlarımızın istihdam sorunu ve eğitim tartışıldı.

Genel kurul, başkanın açılış konuşmasından sonra misafirlerin konuşmasıyla devam etti. Türk Dişhekimleri Birliği geçmiş dönem Genel Başkanlarından Prof. Dr. Taner Yücel'in eğitim üzerine gayet yerinde ve üst düzey bir sunumla, Türkiye'deki eğitimin sıkıntı ve sorunlarını mesleki gelişimin aslında temeli olan üniversite eğitiminin yetersizliklerinden kaynaklandığından bahsederek olayın nasıl gelişmesi gerektiğini genel kurula ders niteliğinde aktardı.

Türk Dişhekimleri Birliği genel kuruluna giden İstanbul Dişhekimleri Odası delegasyonu, konusuna hakim ve her biri genel kurula değer katacak yetkinlikte arkadaş-

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

larımdan oluşuyordu. Özellikle İzmir, İstanbul ve Ankara delegasyonundan arkadaşlarımız genel kurula katkıda bulundular. Türk Dişhekimleri Birliği'nin iki yıllık değerlendirmesi bu genel kuruldaki çalışma raporu, mali rapor üzerine yapılacak eleştiriler ve katkılarla oluşur.

Genel Kurul eleştiri yapıcı ve yol göstericidir ne yazık ki bu genel kurulda buna pek şahit olamadık. Genel Kurulda seçime girecek iki grubun anlaşmasıyla divan heyeti oluştu. Geçtiğimiz iki yılın son divan heyetlerinden daha iyi bir yönetim sergilediklerini düşünüyorum. Çünkü kaos ve sıkıntıya hiçbir şekilde düşmedik. Genel Kurul divan tarafından başarıyla yürütüldü. Seçimlere gelince; geçmişte yan yana yürümüş odaların bir bölümünden ayrışmalar oldu, bunu ifade edebilirim.

Seçimlere Fatih Güler Başkanlığında Anadolu'dan odalarımızın ağırlıklı yana tavır koyması sonucu, İstanbul, Ankara, İzmir, Ege odaları ve Güneydoğu odalarının oluşturduğu 'demokratik odalar platformu' olarak bu genel kurulda gerekli katkıları sunduk ve seçim atmosferine girdik. Seçim çok da istediğimiz gibi sonuçlanmadı. Bunun nedenleri elbette tartışılır ama ben grubun adayı olarak yeterince hazırlanmadığımızı düşünüyorum. Hazırlık sürecinde ne yazık ki odaların ortak bir noktada buluşmasını çok geç sağladık, bu da bize epeyce bir zaman ve ilişki ağı örme konusunda engel oldu.

Meslek örgütümüze ve mesleğimize yararlı olabilmek için yapabileceklerimizi yeni yönetime destek olarak aktarmakta yarar görüyorum ve şunu da ifade etmekten uzak durmayalım; ne yazık ki Türk Dişhekimleri Birliği'nin mevcut yönetiminin devamı olan bu yönetim herhangi bir perspektif sunmadı diye düşünüyorum. Sonuçta çok övündüğümüz kontenjanlarda son iki yıldaki düşüş ve temsil ettiğimiz alanlardaki DUS ve doktora ile ilgili alınan kararların konjonktürel kararlar olduğunu düşünüyorum. Çünkü üniversiteye giriş sınavında bir düşüş var, birçok alanda kontenjanlar azaltılmış durumda. Burada dişhekimliğinde zaten abartılı olan bir kontenjandan söz ediyoruz ve bu kontenjanın düşmesi de kaçınılmazdı. Elbette arkadaşlarımızın çalışmasının da buna katkısı olmuştur ancak birebir mesleğin sorunun çözümü olacak olan kontenjanların 2000, 3000 düşmesi ne yazık ki şu anda çok da gerçekçi bir sonuç olarak görünmüyor.

Yine genel kurulda uzun uzun tartıştığımız doktoralıların uzman sayılması ile ilgili Türk Dişhekimleri Birliği'nin açtığı dava söz konusuydu. Orada da ifade ettiğimiz gibi İstanbul Dişhekimleri Odası ve seçime giren odalar olarak hiç kimseye hak etmediği bir ünvanın verilmesini asla ve asla onaylamıyoruz. Doktor arkadaşlarımızın statüsü farklıdır, uzman arkadaşlarımızın statüsü farklıdır. Burada Türk Dişhekimleri Birliği'nin yapması gereken; doktoralıların hak ve taleplerini göz ardı etmeden onların da mesleğimizin meslek örgütümüzün bir parçası olarak görerek onlarla ilgili çalışmalar yapmasıdır. Elbette onlara haksız verilecek bir uzmanlık ne yazık ki bizim uzun yıllardır karşı çıktığımız "dişhekimliğinde uzmanlaşmaya değil yetkin dişhekimine ihtiyaç var" teorisini de beraberinde getirmektedir. Türkiye'de bugün 50.000 dişhekiminin 20.000'i uzman ve doktora belgesi almış arkadaşlarımızdır. Elbette 2011'den sonraki gelişen süreçlerde, bu meslektaşlarımıza verilmiş hakların en iyi şekilde korunmasının savunulması gerekmektedir. Ama Türkiye'de sorunun çözümünün kaynağında yetkinleşmiş dişhekimi ve yetkinlikle ilgili kendini geliştirmemiş meslektaşlarımız vardır. Bir süre sonra bugün uzmanlarla doktorlar arasında olan çatışma uzmanlarla dişhekimleri arasında çatışmaya dönüşecektir. Çünkü ülkemizde dişhekimlerine giden hasta sayısı bellidir ve bu bir ekonomik kaygı yaratacaktır. Sonuçta dişhekiminin yapması gereken ve uzmanlığa ihtiyaç duymadan çözmesi gereken %85 diye adlandırabileceğimiz sorunun, uzmanlar tarafından da gelir kapısı olarak görülmesi kaçınılmazdır. Burada mesele, doktora-uzmanlık çatışması bir süre sonra uzman-dişhekimi çatışmasına dönecek ve bunun da önüne geçebilecek yer Türk Dişhekimleri Birliğidir. Bu konuda her

> ***"Meslek örgütümüze ve mesleğimize yararlı olabilmek için yapabileceklerimizi yeni yönetime destek olarak aktarmakta yarar görüyorum ve şunu da ifade etmekten uzak durmayalım; ne yazık ki Türk Dişhekimleri Birliği'nin mevcut yönetiminin devamı olan bu yönetim herhangi bir perspektif sunmadı diye düşünüyorum. Sonuçta çok övündüğümüz kontenjanlarda son iki yıldaki düşüş ve temsil ettiğimiz alanlardaki DUS ve doktora ile ilgili alınan kararların konjonktürel kararlar olduğunu düşünüyorum. Çünkü üniversiteye giriş sınavında bir düşüş var, birçok alanda kontenjanlar azaltılmış durumda."***

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

konuda uzmanı, doktoru akademisyeni, kapıda çalışanı ve serbest dişhekiminin haklarını koruyacak ve bunları geliştirecek bir meslek örgütüne ihtiyaç vardır.

Yine genel kurul içeriğine baktığımız zaman Danıştaya sunulan doktoralılarla ilgili raporda ne yazık ki yanlış anlamalara yol açacak ifadeler kullanmıştır. Bunların mutlaka gelecek dönem görev yapacak olan arkadaşlar tarafından gözetilmesi gerekmektedir. Yine mali rapor-la ilgili teknik hatalar vardır. Bu teknik hataların da genel kurullara yansımadan kontrol edilmesi maliyeyi yöne-ten arkadaşlarımız ve denetleme kurulu tarafından çok detaylı incelenmesi daha sağlıklı bir yol olacaktır.

İstanbul Dişhekimleri Odası olarak genel kurula gerekli ağırlığımızı koymaya çalıştık. Ancak artan Dişhekimleri odası sayısı, artan delege sayısı ve bu delegelerle ilgili artan meslektaşlarımızın sayısının orantısızlığı genel kurulda da birtakım sorunlara yol açmaktadır. 14.000 -15.000 dişhekimini içinde barındıran İstanbul hala 35-36 delege ile temsil edilmekte ama 100 kişilik bir odadan da 5 delege gelmekte. Temsiliyet açısından her meslektaşımızın genel kurulda temsilini çok önemseriz. Ancak sonuçta genel kurulları belirleyecek olan sayısal olgu ne yazık ki İstanbul aleyhine gelişmekte. Bugün oluşan Türk Dişhekimleri Birliği yapısına baktığımız za-man Ankara, İstanbul, İzmir, Ege odaları ve güneydoğu odalarını dışarıda bırakan bir kurul sonucu çıkmıştır. Bu da yaklaşık olarak 25.000 dişhekiminin neredeyse genel kurul iradesi sonucu temsil edilmediğini göster-mektedir. Bu konu da odalarımıza, başkanlarımıza ve genel kurullarda bizleri temsil eden arkadaşlarımıza büyük bir yük bindirecektir. Sonuçta o kurullarda ol-masak bile o kurulları oluşturan yöneticileri Başkanlar toplantısında ve çeşitli toplantılarda bir şekliyle bilgi-lendirmek ve meslektaşlarımızın hak ve taleplerini ilet-mek zorundayız.

Dişhekimi
ALİ GÜRLEK
TDB Delegesi

Dişhekimi işsizliği en can alıcı konuydu. Zaten genel kuruldan bir önceki gün Türk Eczacılar Birliği ile birlikte Sağlık Bakanlığı önünde bir basın açıklaması yapmıştık; TDB ve Dişhekimleri Odaları olarak. Gerek dişhekimlerinin gerekse eczacıların ortak sorunu artık; "işsizlik" ve "kamuda istihdam"...

6-8 Kasım tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen TDB 21. Olağan Genel Kurulu'nun genel havasını ve katılım düzeyini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Genel kurulun, mesleğimizin sorunlarına yaklaşım ve çözüm yöntemleri konusunda farklı görüşlerin belir-gin biçimde ortaya çıktığı bir ortamda gerçekleştiği-

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

ni düşünüyorum. Bir tarafta kamu kurumlarıyla diyalog ve iş birliğini ön planda tutan bir yaklaşım, diğer tarafta mesleki ilkelerden taviz vermeden demokratik hakları kullanmayı ve gerektiğinde toplumsal mücadele yöntemlerine başvurmayı savunan bir anlayış vardı. Aslında bu farklılıklar, meslek örgütümüzün önümüzdeki dönemde nasıl bir yol izlemesi gerektiğine ilişkin önemli bir tartışma zemini oluşturdu.

Bunun yanında, doktora ve uzmanlık eğitimi arasındaki ilişkinin zaman zaman bir karşıtlık üzerinden ele alınması da genel kurulun dikkat çeken tartışma başlıklarından biriydi. Oysa her iki eğitim yolunun da mesleğimize farklı katkıları var. Bunları birbirinin alternatifi veya karşıtı olarak değil, mesleki gelişimimizin birbirini tamamlayan değerleri olarak değerlendirmeliyiz.

Katılım iyiydi. Salon hiçbir zaman boş kalmadı. Söz alıp konuşan delege sayısı oldukça iyiydi.

Genel Kurul boyunca gerek odalardan gelen önergelerde gerekse salondaki tartışmalarda sizce mesleğimiz adına öne çıkan en kritik ve acil konu başlığı neydi?

Dişhekimi işsizliği en can alıcı konuydu. Zaten genel kuruldan bir önceki gün Türk Eczacılar Birliği ile birlikte Sağlık Bakanlığı önünde bir basın açıklaması yapmıştık; TDB ve Dişhekimleri Odaları olarak. Gerek dişhekimlerinin gerekse eczacıların ortak sorunu artık; "işsizlik" ve "kamuda istihdam"...

Genel kurul sonuç bildirgesinde eğitim, istihdam, ekonomik haklar ve mesleki bağımsızlık başlıkları yer aldı. Sizce bu dönemin en acil önceliği hangisi olmalı?

Dişhekimi işsizliği/dişhekimi istihdamı en önemli sorundur. "İşsiz dişhekimi" kavramı kabul edilemez. Siz ülkenin pırıl pırıl gençlerini toplamda 16-17 yıl okuduktan sonra işsiz ya da beyin göçü olarak yurt dışına giden; "diplomalı işsiz" durumuna düşüremezsiniz. Bu aslında 22 yıllık Ak Parti iktidarının bu alandaki politikasının iflası demektir.

2002 yılında Türkiye'deki dişhekimliği fakültelerinin toplam öğrenci kontenjanı 649; 2003 yılı için 929 iken; bu sayı 2022 yılında 11.254 olmuştur. 11.254, 649'un %1634,05 artmış halidir. Bunu yapıp sonra da kontenjanı son iki yılda toplamda %31 azaltmak "işsiz dişhekimi" yaratmanızı engellemiyor...

Bu genel kurulun ardından TDB'nin ve dişhekimleri odalarının önündeki temel sorumluluklar nelerdir? Ve tabii ki eklemek istedikleriniz...

İşsiz dişhekimi tanımını da ortadan kaldıracak; dişhekimi istihdamını da artıracak çözüm; kamunun başta muayenehaneler olmak üzere özelden hizmet almasıdır. Kamusal hizmet sunan dişhekimlerinin kamusal destekten mahrum olması hem vatandaşın hekim seçme özgürlüğünü hem de hizmete ulaşımını engellemektedir.

Hem kamu maliyesine en az yük olacak hem de toplum ağız diş sağlığının korunması ve geliştirilmesine olanak sağlayacak, sürdürülebilir bir hizmet alımı modeli bir an önce hayata geçirilmelidir.

"Genel kurulun, mesleğimizin sorunlarına yaklaşım ve çözüm yöntemleri konusunda farklı görüşlerin belirgin biçimde ortaya çıktığı bir ortamda gerçekleştiğini düşünüyorum. Bir tarafta kamu kurumlarıyla diyalog ve iş birliğini ön planda tutan bir yaklaşım, diğer tarafta mesleki ilkelerden taviz vermeden demokratik hakları kullanmayı ve gerektiğinde toplumsal mücadele yöntemlerine başvurmayı savunan bir anlayış vardı. Aslında bu farklılıklar, meslek örgütümüzün önümüzdeki dönemde nasıl bir yol izlemesi gerektiğine ilişkin önemli bir tartışma zemini oluşturdu. Bunun yanında, doktora ve uzmanlık eğitimi arasındaki ilişkinin zaman zaman bir karşıtlık üzerinden ele alınması da genel kurulun dikkat çeken tartışma başlıklarından biriydi. Oysa her iki eğitim yolunun da mesleğimize farklı katkıları var. Bunları birbirinin alternatifi veya karşıtı olarak değil, mesleki gelişimimizin birbirini tamamlayan değerleri olarak değerlendirmeliyiz."

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

Dişhekimi
NEŞE DURSUN
TDB Delegesi

Bir meslek kuruluşu olarak mesleğe dair bunca sorunu görüp, üyelerin çözüm beklerken hukuksal çerçevede yaptırım gücünün bunca kısıtlı olması çok kötü. Hâlbuki bu işin uygulayıcıları olarak sorunları ve yapılabilecekleri bilen büyük bir insan gücüne sahibiz.

6-8 Kasım tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen TDB 21. Olağan Genel Kurulu'nun genel havasını ve katılım düzeyini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Genel Kurulun en yaşlı katılımcılarından biriydim. Daha öncede birçok genel kurula katıldım. Her oda bölgesinden gelen meslektaşlarımızı yeniden görmek güzel bir duygu ama sorunların azalmadığını aksine katlanarak büyüdüğünü görmek üzücü. Bir meslek kuruluşu olarak mesleğe dair bunca sorunu görüp, üyelerin çözüm beklerken hukuksal çerçevede yaptırım gücünün bunca kısıtlı olması çok kötü. Hâlbuki bu işin uygulayıcıları olarak sorunları ve yapılabilecekleri bilen büyük bir insan gücüne sahibiz. Odalarımızın yapıları gittikçe gençleşiyor bu iyi bir şey ama bence dönemler arasındaki bağ daha güçlü olmalı gidilen yolları tekrar tekrar yürümenin anlamı yok.

Genel Kurul boyunca gerek odalardan gelen önergelerde gerekse salondaki tartışmalarda sizce mesleğimiz adına öne çıkan en kritik ve acil konu başlığı neydi?

Tabii ki en çok tartışılan konulardan biri her zamanki gibi aidat oldu. Her ne kadar sosyal platformlarda bu konu çok polemik konusu yapılsa da şu bir gerçek ki bu meslek kuruluşunun neredeyse tek geliri diğer meslek birliklerinden farklı olarak aidatlar. Tüm oda yöneticileri bu konuda hassas davranıyorlar, ellerinden geldikçe düşük tutmaya çalışıyorlar ama bizim ne barolar gibi açılan davalardan ne eczacılar birliği gibi satılan ilaçlardan bir gelirimiz yok. Bu da ister istemez aidatlara yansıyor. Bunun dışında bence konuşulan en önemli konu, sürekli dile getirdiğimiz ama soruna cevap bulmak yerine yeni boyutlar kazanan insan planlaması. Her ne kadar son dönemde kontenjanlar bir miktar düşürülse de sorun gittikçe karmaşık bir boyut alıyor. Yeni açılan fakülteler ki bu fakültelerin büyük bir kısmında yeterli öğretim kadrosu bulunmuyor, her yıl iş bulma güçlüğü içindeki genç dişhekimleri mesleğe katılıyor. Devletin yeni yatırımlar yapması bir çözüm gibi görünse de diğer yanda kişisel birikimlerle açılan ve ciddi ekonomik zorluklar yaşayan muayenehaneler ve poliklinikler var. Özelden hizmet alımı konusunda bir türlü gerekli adımlar atılmıyor.

Tüm ülkede sayımız artıyor. Bu da yeni Dişhekimleri odalarının kurulmasını beraberinde getiriyor. Bu ülke coğrafyası açısından meslektaşlarımıza daha kolay ulaşabilmeyi sağlasa da odalar yeterli insan gücüne sahip olamayınca oda yeterli işleve ulaşamıyor. Ayrıca büyük şehirlerde olay tam tersi bir boyutta neredeyse birkaç

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

şehirdeki dişhekimi sayısı kadar hekim büyükşehirlerde bir mahallede yaşıyor ve temsilin adaleti bu noktada ciddi sorunlar içeriyor.

Genel kurul sonuç bildirgesinde eğitim, istihdam, ekonomik haklar ve mesleki bağımsızlık başlıkları yer aldı. Sizce bu dönemin en acil önceliği hangisi olmalı?

Aslında hepsi birbiriyle son derece ilintili ama özgürlük olmadan hiçbir şey olmuyor maalesef burada da meslek örgütümüz hukuki süreçte sağlık politikalarının oluşturulmasında siyasi muhatap olmalı. Meslek birliklerinin sendikaların sürece dahil edilmediği bir durumda umut veren bir gelecekten söz etmek imkansız.

Bu genel kurulun ardından TDB'nin ve dişhekimleri odalarının önündeki temel sorumluluklar nelerdir?

Sorunlarımız varsa onlara arkamızı dönünce onlar daha çok büyüyor. Bugünü kurtarmanın telaşında olanlar yarınlarından vazgeçtiklerinin farkında değiller. Sağlığı hizmet alanından çıkarıp finansal bir kurum olarak görmeye çalışanlar kendi sağlıklarından da vazgeçiyorlar. Kimin ne zaman etik ilkelerini yitirmemiş bilimsel gelişmesini yeterli düzeyde tutmuş bir sağlık hizmetine ihtiyaç duyacağı hiç belli olmaz.

> ***"Bence konuşulan en önemli konu, sürekli dile getirdiğimiz ama soruna cevap bulmak yerine yeni boyutlar kazanan insan planlaması. Her ne kadar son dönemde kontenjanlar bir miktar düşürülse de sorun gittikçe karmaşık bir boyut alıyor. Yeni açılan fakülteler ki bu fakültelerin büyük bir kısmında yeterli öğretim kadrosu bulunmuyor, her yıl iş bulma güçlüğü içindeki genç dişhekimleri mesleğe katılıyor. Devletin yeni yatırımlar yapması bir çözüm gibi görünse de diğer yanda kişisel birikimlerle açılan ve ciddi ekonomik zorluklar yaşayan muayenehaneler ve poliklinikler var. Özelden hizmet alımı konusunda bir türlü gerekli adımlar atılmıyor."***

Dişhekimi
KORAL BAYRAKTAR
TDB Delegesi

Tabii ki insanların birbirini dinleyip karşı tarafa hak vermesi ve hatalı olduğunu kabul etmesi bir erdem, işte orada bu vakit kaybı ve tartışmanın olmaması için odaların kendi delegasyonu içinde bunu çoktan tartışıp kendine hayır diyemeyecek şekilde oraya sunması gerekir.

TDB 21. OLAĞAN ŞÜPHELİLER GENEL KURULU

Kırk yaşıma iki ay kala orta yaş krizimin baharında iş ve aile hayatım döngüsünde 'neden başka dert edinmiyorum ki kendime' diyerek bu sene nisan ayında İstanbul Dişhekimleri Odası seçimlerinde

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

delege olarak aday oldum ve seçildim. Seçilmiş insan olmak ilginç bir deneyimmiş, seçilenlere delege diyorlar, bu delegeler topluluğuna da delegasyon deniliyor. Delegelerden toplantıya katılan (yani o anda orada mevcut olan) gruba da hazırun deniliyor. Genel kurulda özellikle yaşça büyüklerimiz 'hazıruna bunu sunmak isterim' gibi şeyler dediler. Kelime yapısı itibariyle çok yaşlı bir insana benziyordu.

Bu ve bunun gibi daha birçok terimin hayatıma girmesiyle yıllardır büyüklerin önünde bacak bacak üzerine bile atmayan şahsımın oradaki insanlara fikirlerimi kendilerini kırmadan nasıl söyleyebileceğim konusu beni endişelendirmişti. Çünkü ben doğal ortamımda kendi yaşıtlarımla C2 seviyesinde gayet akıcı argo konuşabilen bir insandım. İçinden argoları çıkardığım cümleleri ilk önce Türkçeye sonra da hazıruna uygun bir dile çevirmem gerekiyordu, sadece kendi içimde iki çevirmen olması süreci biraz yavaşlatabilirdi. O yüzden kurulda herkes içinde söz almak yerine aralarda insanlarla ikili diyalog kurmayı tercih ettim.

Evet, gelelim kurula... Kurul kimlerden ve nelerden oluşuyor? Toplam 45 oda var, bu odaların başkanları doğal delegeler. Başkan hariç odalardan çıkan delege sayısı işe şu formülle belirleniyor:

200'e kadar olanlar 5,
500'e kadar olanlar 7,
1000'e kadar olanlar 10,
1000'den fazla olanlar ise 10 delegeye ilave olarak her 500 üye başına 1 delege...

100 üye olduğunda oda kurabiliyorsunuz, bu yasada var, ben 2026 yılı koşullarına dayanarak bunu makul bulduğumu söyleyemem çünkü her oda bir masraf, her masraf aidatlardan karşılanıyor ve artık dijital bir çağdayız. Ayrıca 100 üyeli odanın 5, 1000 üyeli odanın 10 delege çıkarması ne kadar demokratik tartışılır. Dt. Fatih Güler (Genel Başkan) genel kurulda oda ve delege sayımızın daha da artacağı, temsiliyetin de buna bağlı güçleneceği yorumunu yaptı. Ben açılan odaların yıllık masraflarının kamuoyuyla paylaşılıp kaç aidata denk geldiğinin açıkça belirtilmesi taraftarıyım, zira aidat artışlarında kararı alan kurum İstanbul Dişhekimleri Odası'ymış gibi bir algı oluşmasından rahatsızım.

Katılım güçlüydü, 447 delegeden 433'ü oyunu kullanmıştı ama oturuma girenlerin sayısı bundan daha azdı, pazar günü sadece oy kullanmaya gelip dönenler de mevcuttu. Dışarıdan farklı derneklerden az da olsa kurulu dinlemeye gelen genç dişhekimleri de vardı, ben kendilerini takdir ve tebrik ediyorum zira bazen 'hazıruna oraya noktalı virgül yerine virgül konulmasını öneriyorum, bu tartışma konusu bile olamaz sayın divan' sözleri ile 'meslektaşlarım hangi dünyada yaşıyorlar acaba' diye ben bile düşünmedim değil.

Tüm oturumlara katıldım. Sıkıcı veya değil, nasıl ki meclis koltuğunda uyuyan vekil görüntüsü bizleri rahatsız ediyorsa kendime bunu sıkça hatırlattım. Programın genelde gerisinde kalındı, çay kahve molaları münferite dönmeye başlandı. Özellikle birkaç delege genelde öfkeli tavırlarda ve sert üsluplarda konuşuyordu ancak karşıt tavırlar çoğunlukla yatıştırıcıydı, ben bunu dişhekimlerinin hastayı oyalamaya çalışırken edindiği kabiliyete bağlıyorum, yoksa biliyorsunuz TBMM'de olanları, eğer onlar da dişhekimi olsaydı kavga çıkmazdı.

İşleyişten de ufakça bahsedeyim, başkanlar toplantısı diye bir şey var. Zaman zaman yapılan bu toplantılara tüm odaların başkanları katılıyor. Burada alınan bir takım kararlar yazılı olarak resmi bir şekilde (önerge diyoruz) genel kurulda biz delegelere sunuluyor. Kendi sunduğu önergeye hayır oyu veren bir odanın delegesi ile de bir tartışmaya girildi, bunu çok ilginç bulduğum için yazmak istedim. Evet oyu veren delege, hayır diyene 'bu önergeyi siz verdiniz, neden hayır diyorsunuz, insan kendi sunduğu şeye hayır oyu verir mi' dedi. O da 'önergeyi sunarken mantıklı gelmişti ama burada başka bir delege fikrini söyleyince onun düşüncesi bana daha mantıklı geldi ve şimdi hayır diyorum, bu kadar basit' dedi. Evet, önergeyi veren olarak kendinize muhalif olabilirsiniz, bunda yasal olarak bir sorun tabii ki yok. Ben bile gün içinde kendime en az on defa muhalif tavır sergiliyorumdur ancak böyle bir genel kurula kendi önergesine hayır diyebilecek kadar hazırlıksız gelinmesini ve fikirsiz olunmasını pek makul bulmu-

TDB 21. OLAĞAN GENEL KURULU DEĞERLENDİRME

yorum, temsiliyet sorumluluk ve kararda bir üst seviyede olmayı gerektirmeli. Yoksa tabii ki insanların birbirini dinleyip karşı tarafa hak vermesi ve hatalı olduğunu kabul etmesi bir erdem, işte orada bu vakit kaybı ve tartışmanın olmaması için odaların kendi delegasyonu içinde bunu çoktan tartışıp kendine hayır diyemeyecek şekilde oraya sunması gerekir.

Bazı odalar bir takım konulara pek hakim değildi. Bu bende hayal kırıklığı yarattı. Temsiliyet sadece tecrübe kazanarak olmaz, oraya en azından mevzuata hakim çıkmanız gerekir. Bazı önergeleri sunanlar altına adını bile yazmamıştı, nereden geldiğini bilmediğimiz önergeler vardı. Belki dışarıdan katılan bir galerici 'araç bedelinin düşük gösterildiği durumlarda elden alınan paraya makbuz kesilmesin' önergesini bize kilitleyecekti. Bir de 'hacı şu doktora ve uzmanlık meselesine bir el atılsın mı' tadında yazılan bir önerge vardı, evet abartarak yazdım çünkü en sevdiğim şey bu ama dediğim gibi temsiliyette güç istiyorsanız buna da biraz hakim olmalısınız.

Başkan adaylarının konuşmaları, birbirine kürsüden göndermeleri, argümanları güzeldi. Kimse sinirlenmedi, ben olsam bir takım iğnelemelere 'hadi len öyle mi oldu ağzunu gurarun şimdi senin' diyebilirdim, sanırım o yüzden aday gösterilmedim.

Ben bazı şeyleri çok hızlı unutan bir insanım, özellikle bambaşka bir şeye kafam odaklandıysa sizin söylediklerinizi kafam asla almaz, arafa gider tüm kelimeleriniz. Mesela kendi delegasyonumuzda bir üyeyi başka bir dişhekimiyle karıştırıp (karşıt görüşlü hem de hehe) 'burada ne işi var' diye düşündüm, üzerine bunu bir de yemekte herkesin içinde suratına dile getirdim. Başta şaka yapıyorum sandılar ama ciddiyetimi uzun süre koruyunca ironi yapmadığımı anlayıp bastılar kahkahayı, Ali Gürlek 'sende alzheimer başlangıcı mı var bir bakalım' dedi, ben de 'öyle olsaydı başkan adayı olurdum' dedim, Tarık İşmen bu sözlerime manidar bir kadeh kaldırdı. Bu arada kendileri 10-20 sene önceki seçimlerde önergeleri, delegasyonu, kimin nereden nasıl girdiğini ve kimi oyladıklarını konuşuyorlardı. Ben mesela bu seçimlerden sonraki gün 'alla alla, Ankara'da mı olmuştu' diye düşünmeye başlamıştım. Siyaset ve dedikodu gerçekten zihni çok genç tutuyor.

"Benim ilk genel kurulum olması sebebiyle sonrakilere dair sadece bir takım temennilerim olacaktır. Öncelikle şu zincir dikkate alınmalı: Delege – Komisyonlar – Oda Yönetimi – Başkanlar toplantısı – Genel Kurul. Delegeler komisyonlara katkıda bulunmalı ve ildeki dişhekimlerini oraya davet edebilmeli, oda yönetimleri komisyonları denetlemeli ve rapor hazırlamalı, başkanlar toplantısında konuşulanları ve önerileri odalar kendi içlerinde delegeleri ve yönetim kuruluyla bir araya gelerek değerlendirmeli ve genel kurula bir ağız birliği içinde çıkabilmeli... Ki artık genel kurulda delegelerin kendi önergelerine karşı çıkarak ve noktayı virgülü tartışarak vakit kaybetmeyip ana sorunlara odaklanabilelim."

Benim ilk genel kurulum olması sebebiyle sonrakilere dair sadece bir takım temennilerim olacaktır. Öncelikle şu zincir dikkate alınmalı: Delege – Komisyonlar – Oda Yönetimi – Başkanlar toplantısı – Genel Kurul. Delegeler komisyonlara katkıda bulunmalı ve ildeki dişhekimlerini oraya davet edebilmeli, oda yönetimleri komisyonları denetlemeli ve rapor hazırlamalı, başkanlar toplantısında konuşulanları ve önerileri odalar kendi içlerinde delegeleri ve yönetim kuruluyla bir araya gelerek değerlendirmeli ve genel kurula bir ağız birliği içinde çıkabilmeli... Ki artık genel kurulda delegelerin kendi önergelerine karşı çıkarak ve noktayı virgülü tartışarak vakit kaybetmeyip ana sorunlara odaklanabilelim.

Bir delege genel kuruldan genel kurula gözükmemeli, varlığını sadece sosyal medyada değil örgüt içinde de ispatlayabilmeli. Görüşü fark etmeksizin ailesinden, özel hayatından, işinden gücünden, güzel havalardan, hava kötüyken sıcacık evinde kalıp kitabını okumaktan, sporundan vakit ayırıp mesleğinin bir noktaya gelmesi için emek harcayan herkese sevgiler, saygılar.

İDO
Bilgi Merkezi

Bölüm-6

EKİP SİSTEMİNDE SAĞLIK PERSONELİ BAŞLAYIŞ – AYRILIŞ İŞLEMLERİ

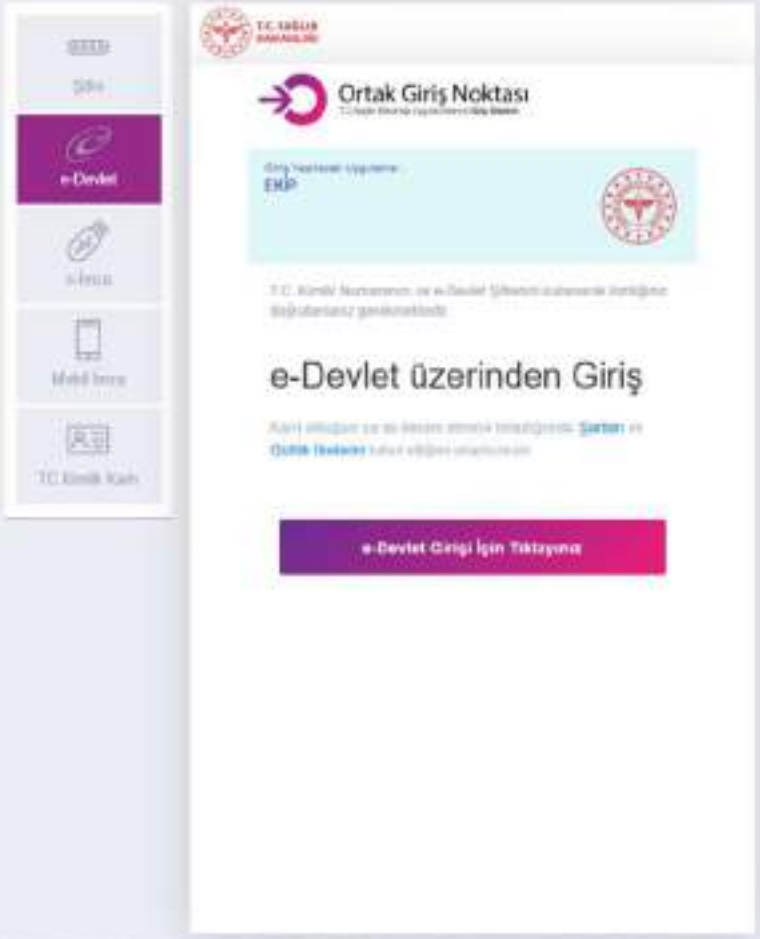

TDB
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI
İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI

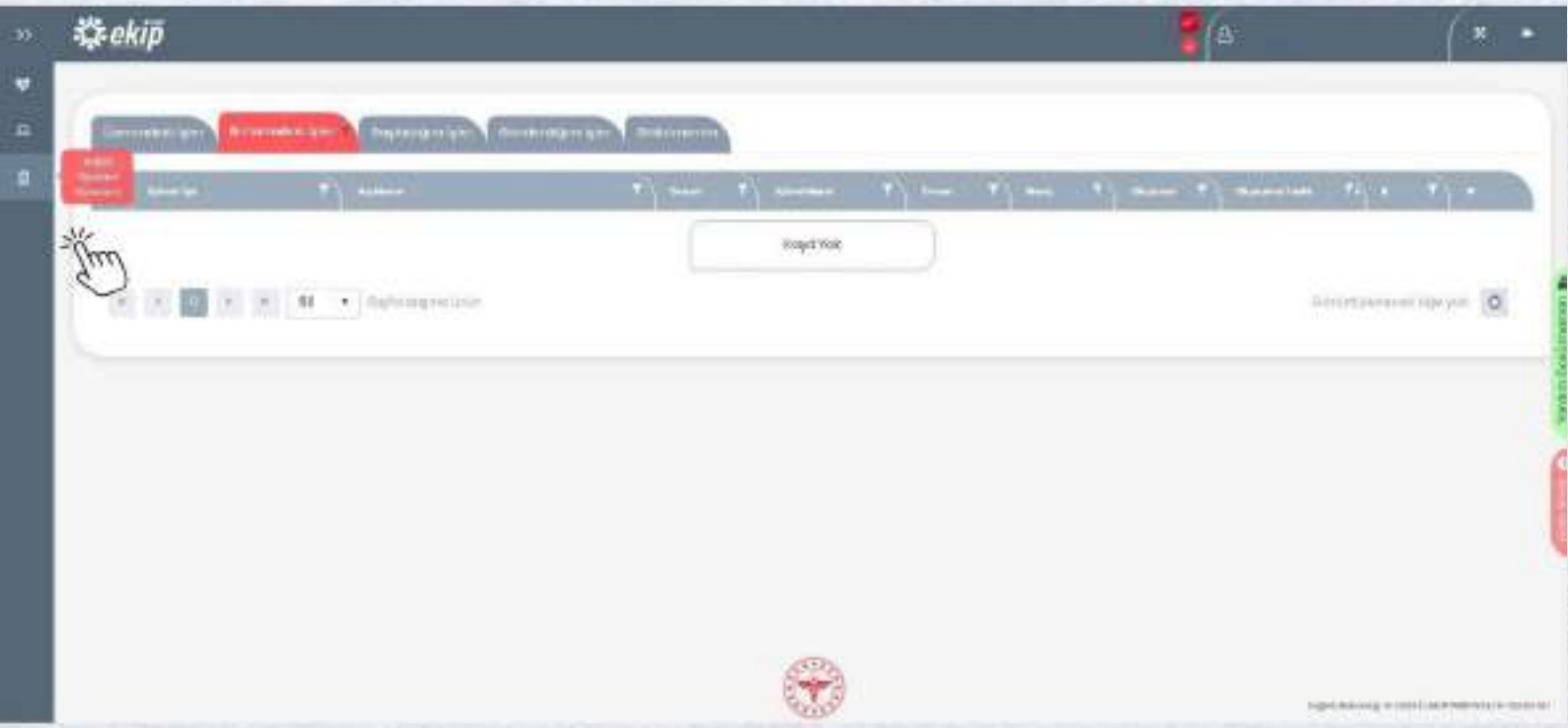
EKİP SİSTEMİNDE SAĞLIK PERSONELİ BAŞLAYIŞ – AYRILIŞ İŞLEMLERİ

Sağlık personeli başlayış-ayrılış işlemleri mesul müdür veya ruhsat sahibi dişhekimi tarafından yapılmalıdır.

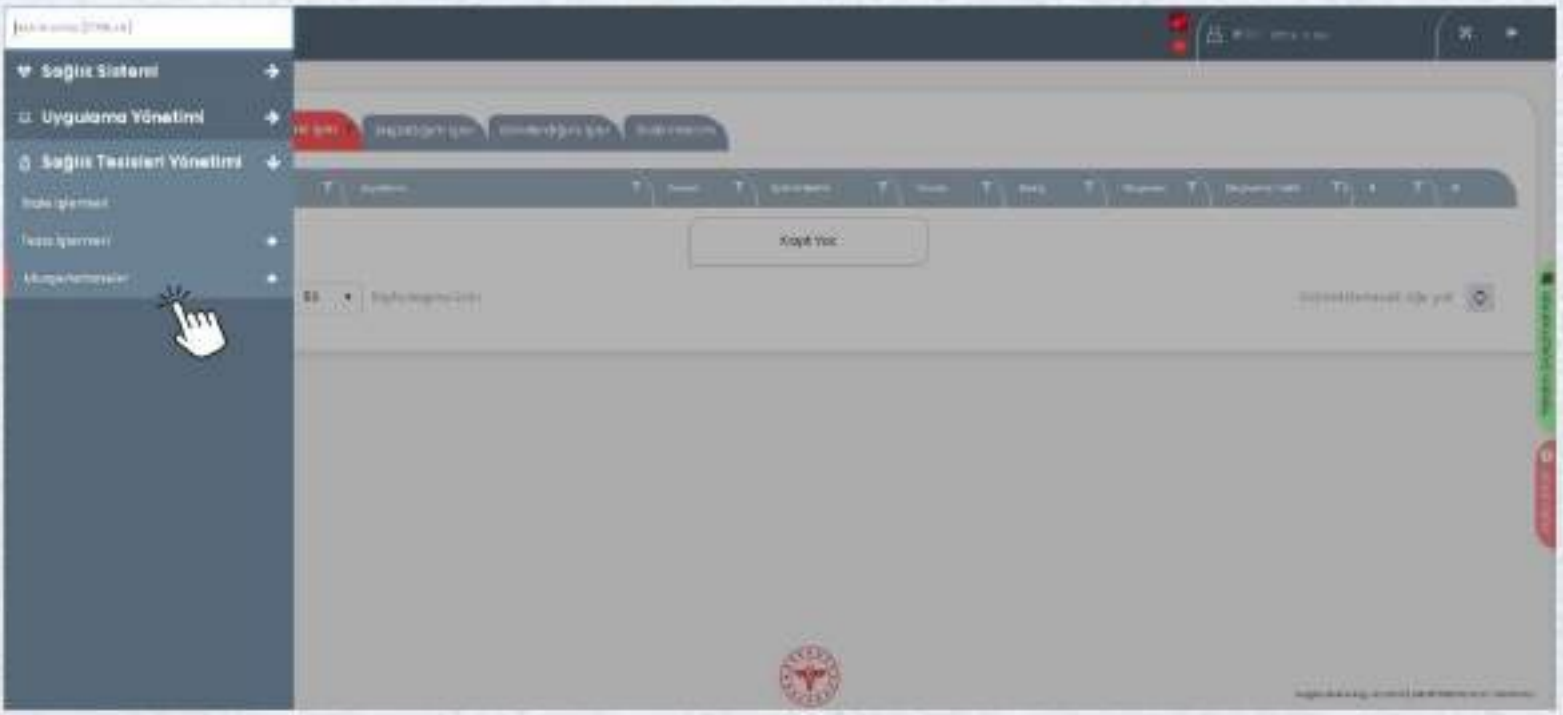
İlgili hekimin e-Devlet şifresi veya e-İmzası ile www.ekip.saglik.gov.tr adresinden giriş yapılır.

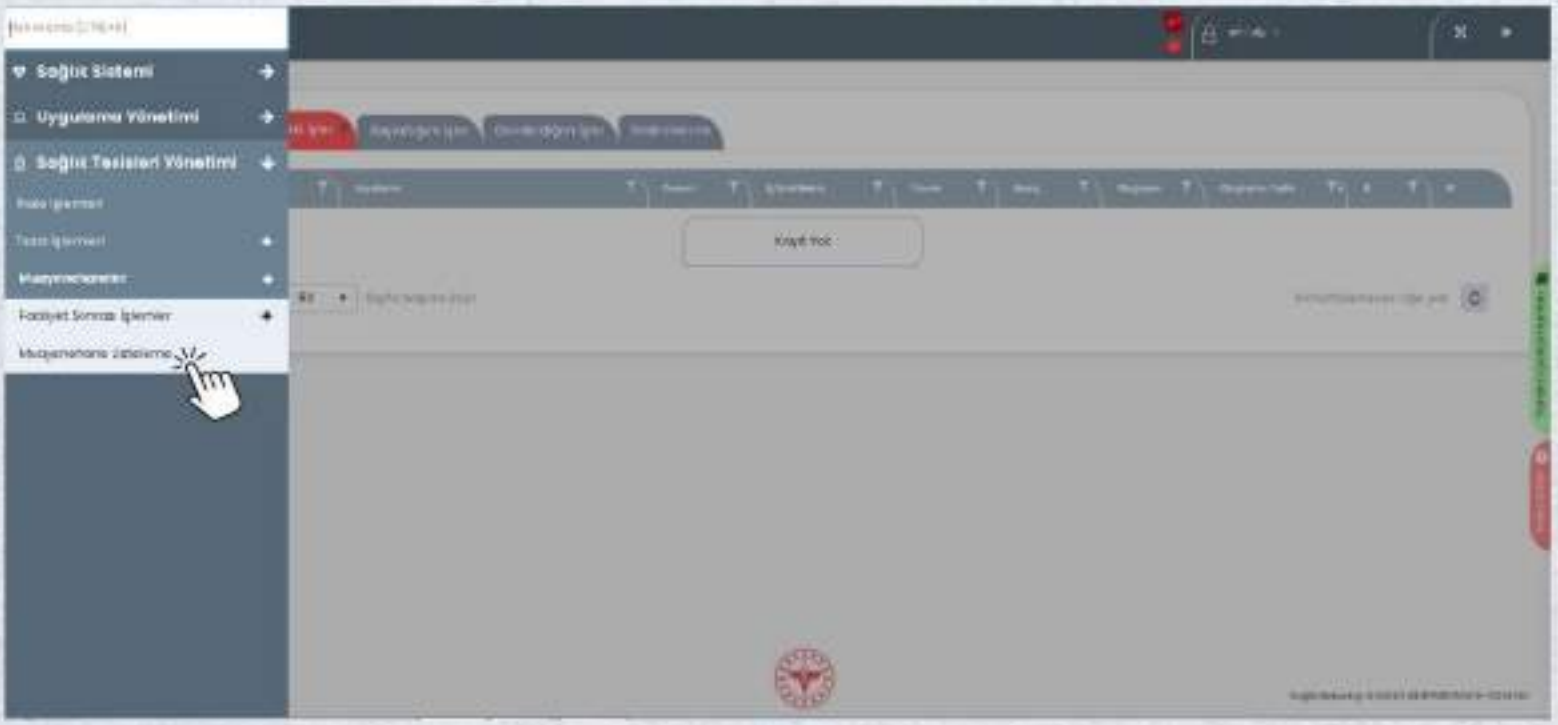

Sağlık Tesisi Yönetimi alanına tıklayınız.

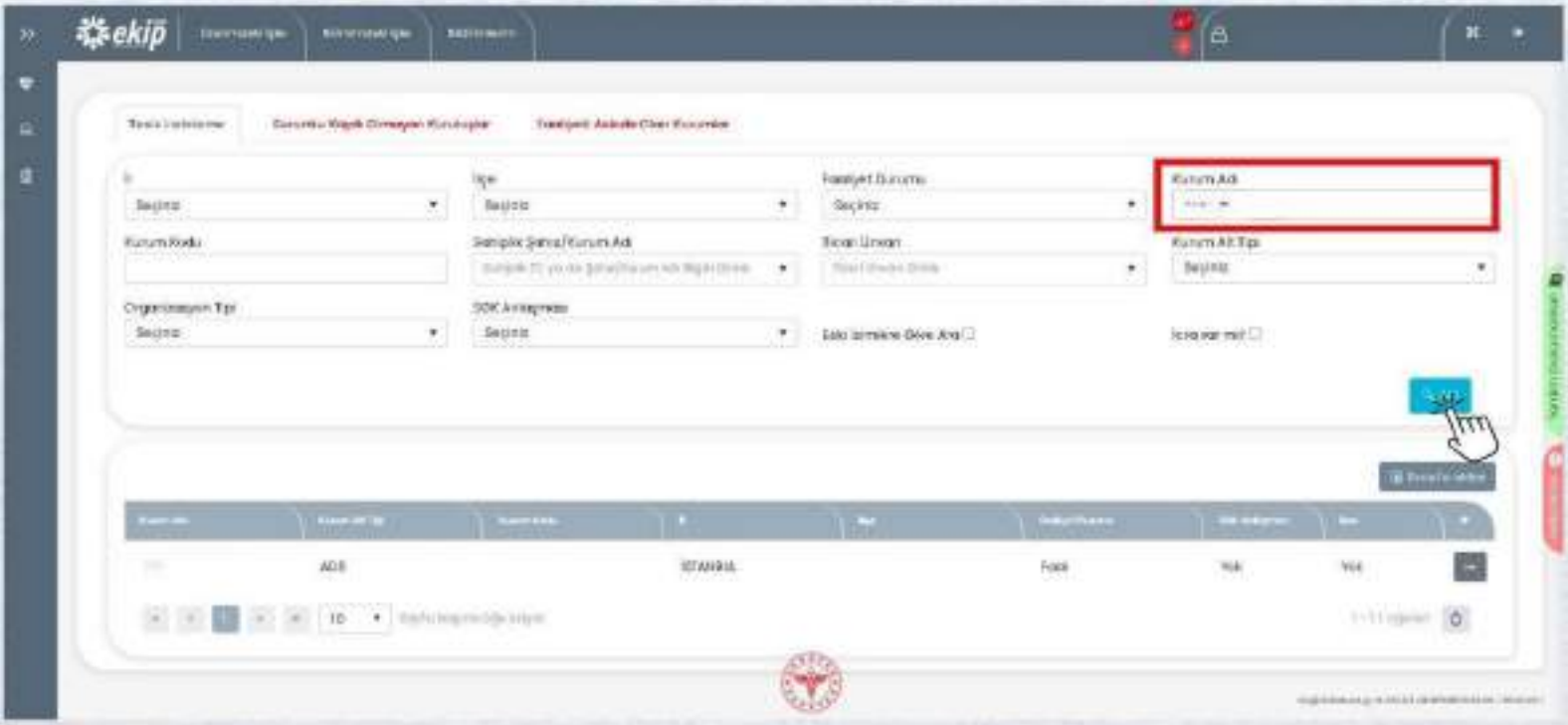

"MUAYENEHANELER"
sekmesinden
"MUAYENEHANELER LİSTELEME"
bölümünü seçiniz.

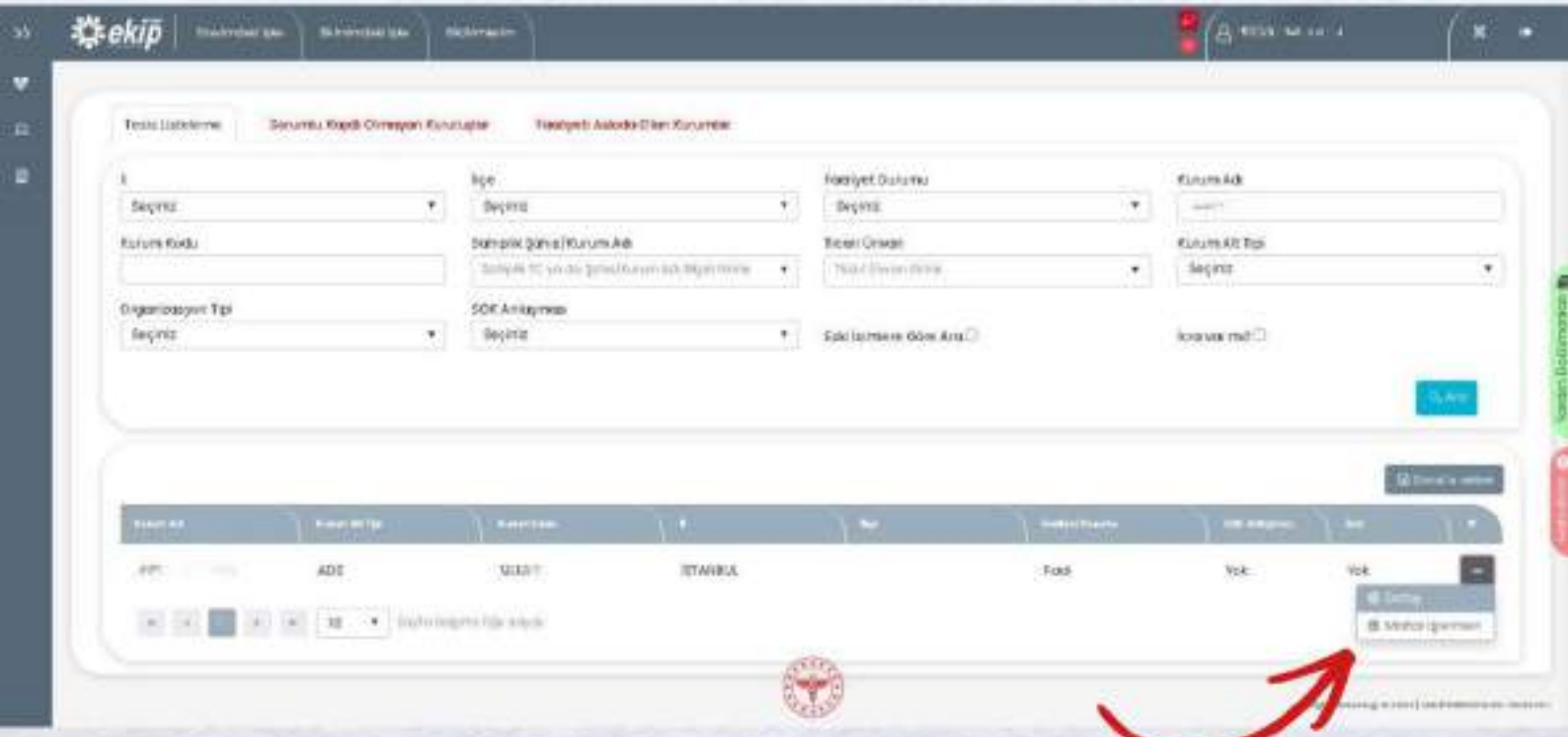

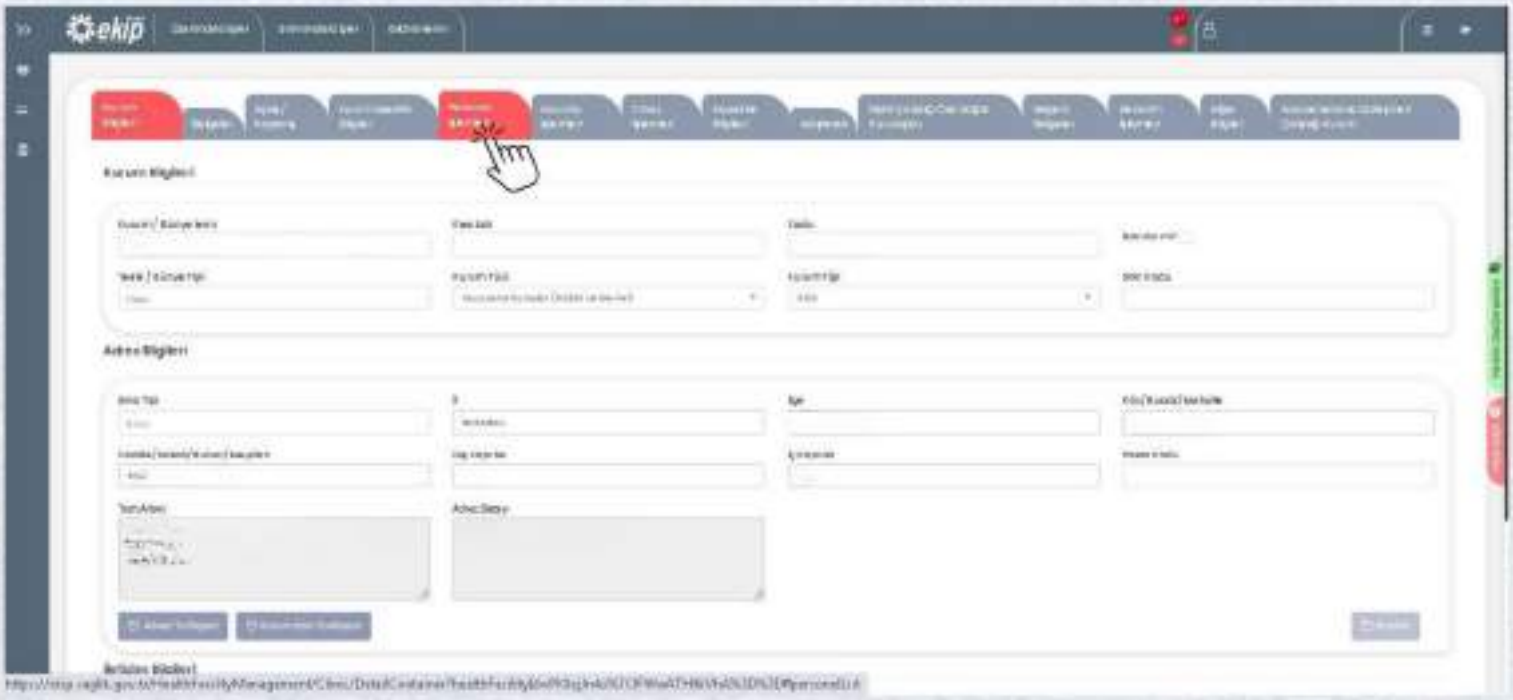
Açılan sayfada "KURUM ADI" alanına hekimin "T.C. NUMARASI"nı ya da "ADI"nı yazıp "ARA" butonuyla arama yapınız.

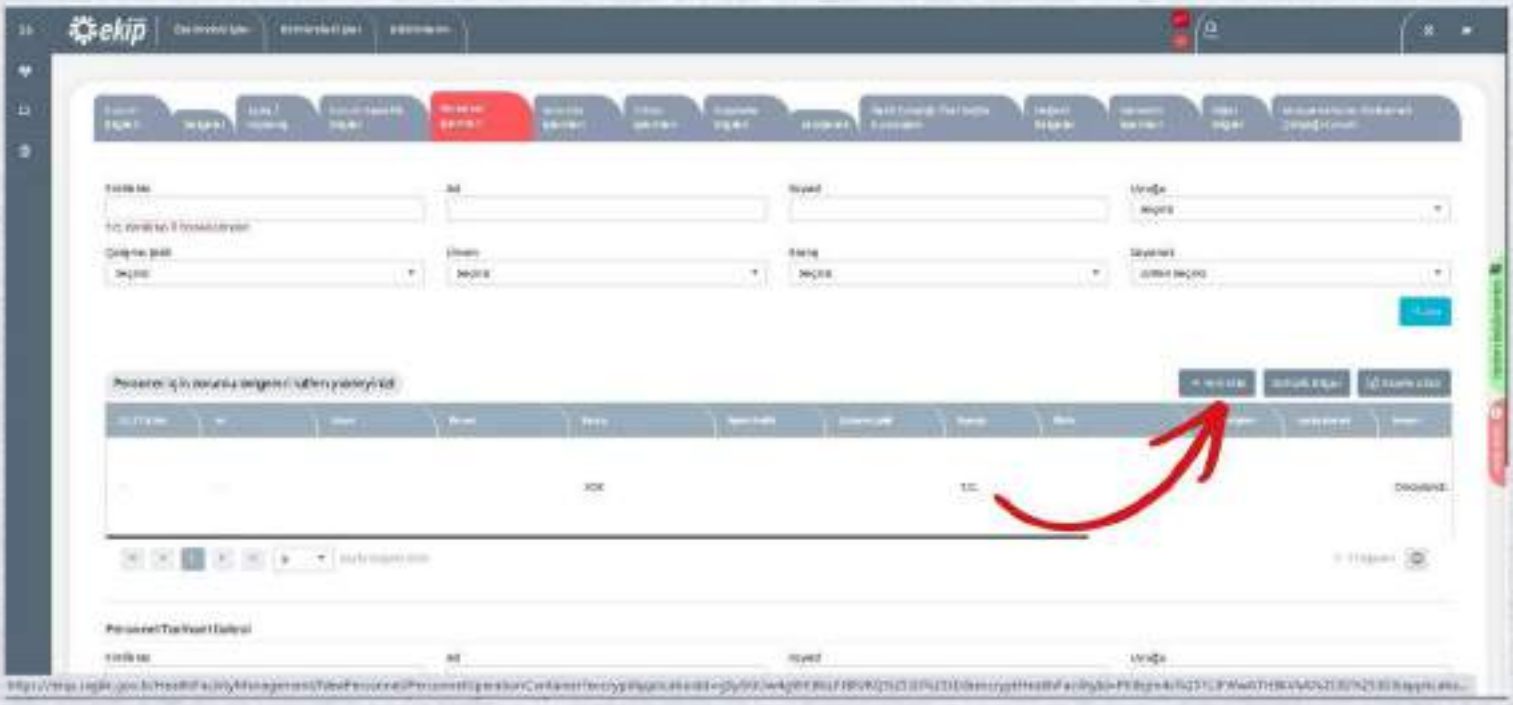

Alt sekmede açılan hekimin isminin hizasındaki "..." işaretli alandan "Detay"ı tıklayarak hekimin muayenehanesini detaylandırınız.

"Detay" sayfasında açılan sekmelerden ilk olarak **"Personel İşlemleri"** sekmesine ardından **"+Yeni Ekle"** butonuna tıklayınız.

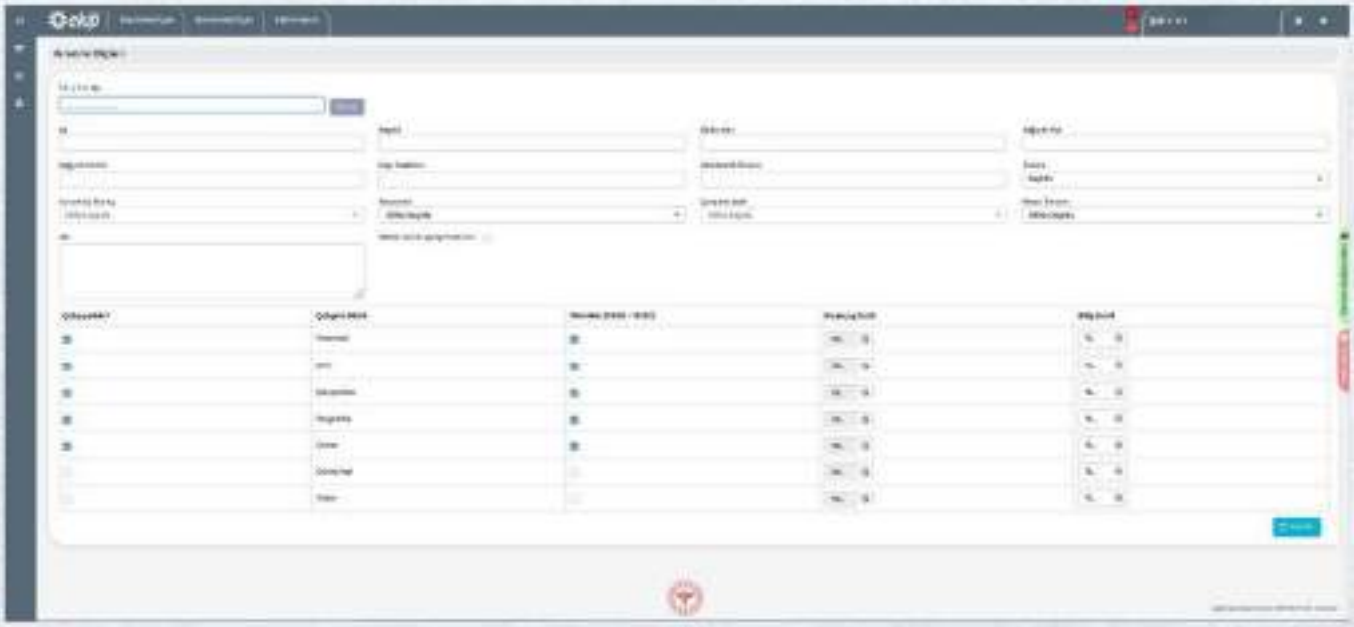

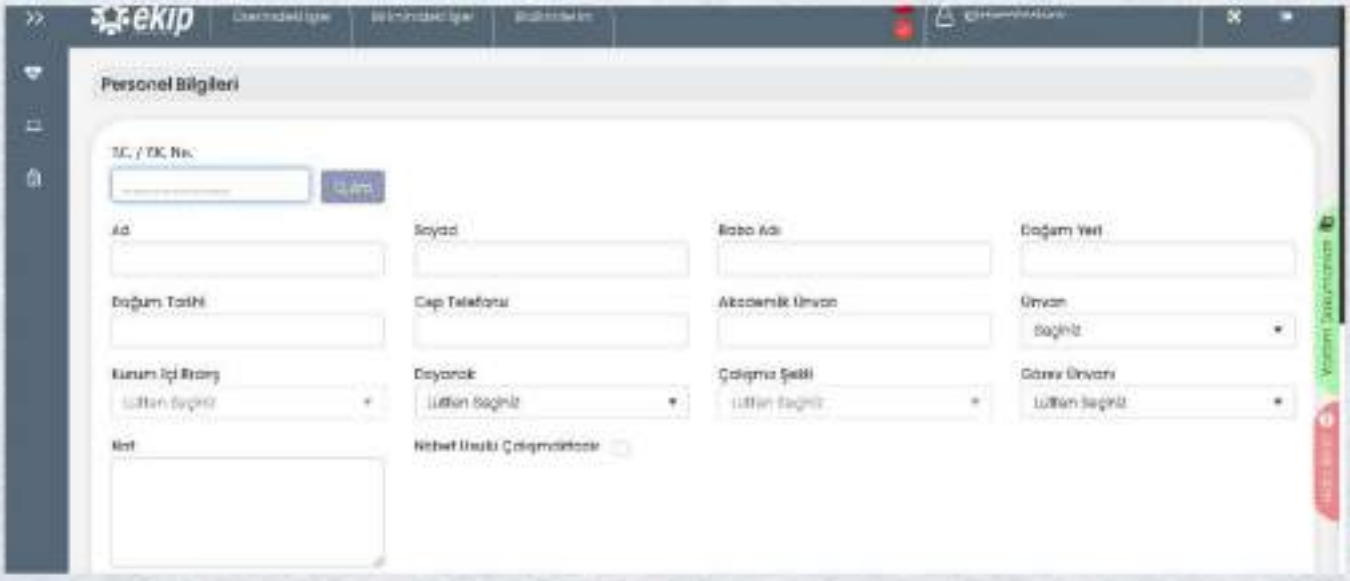
Açılan sayfada işe başlayacak sağlık personeli "T.C. Numarası" ile aranır.

- ✓ **Diploma mezuniyetine uygun "Unvan" seçilir,**
- ✓ **Kurum içi branş "Yok",**
- ✓ **Dayanak "Normal",**
- ✓ **Çalışma şekli "Kadrolu",**
- ✓ **Görev unvanı "Diğer" olarak seçilir.**

- Çalışma saatleri iş sözleşmesinde; Hafta içi-Cumartesi-Pazar ayrımının belirtilmesi zorunludur.
- Hekimin uygunluk belgesinde belirtilen çalışma saatleri dikkate alınarak 45 saati aşmayacak şekilde bir saat planlaması yapılarak çalışma saati belirlenir.
- "Çalışıyor mu?" seçeneğinde hekim hangi günler çalışıyorsa mavi tikler kalır, hekimin çalışmadığı günlerin mavi tikleri kaldırılır.
- "Tüm Gün" seçeneğinde bulunan mavi tikler kaldırılarak sözleşmede belirtilen çalışma saatleri girilir.

* Muayenehanelerde Dişhekimi Yanında Çalışacak Dişhekimi için Örnek Sözleşme - Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Çalışacak Dişhekimleri için Örnek Sözleşme örneğine www.ido.org.tr adresinden ulaşbilirsiniz.

ekip
Personel Bilgileri
T.C. / TK No.
Ad
Soyad
Baba Adı
Doğum Yeri
Doğum Tarihi
Cep Telefonu
Akademik Ünvan
Ünvan
Seçiniz
Kurum İçi Birim
Dayanak
Çalışma Şekli
Görev Ünvanı
Lütfen Seçiniz
Not
Nöbet Usulü Çalışmaktadır

"Kaydet" sekmesi tıklanarak kişi kaydedilir ve kişi ön sayfadaki personel işlemleri sayfasına otomatik olarak eklenir.

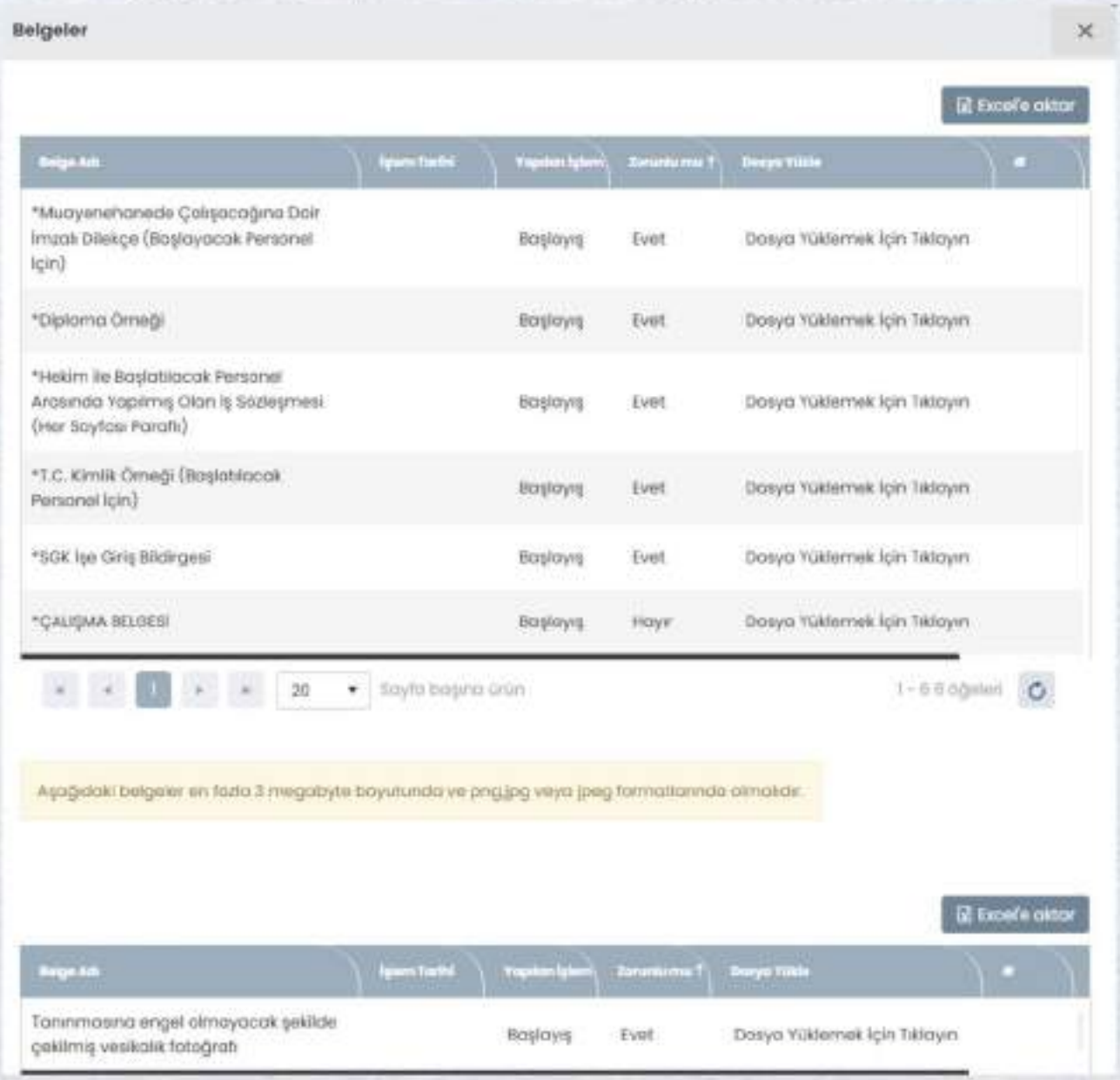
Yapılan işlem sekmesi altında "Ekleme" ibaresini gördükten sonra altta bulunan siyah çubuğu sağa doğru kaydırarak ismin hizasındaki "Belgeler" butonunu tıklayınız. Yüklenecek belgeler sekmesi açılacaktır.

İşe başlayan tüm sağlık personelinin (branşına bakılmaksızın) evrak listesinde olmasa da işe başlangıçta istenen belgelerinin tamamı yüklenmelidir.

Diploma gibi ön ve arka yüzü olan belgeler iki yüzlü olarak yüklenmelidir.

İstenen belgeler yüklendiğinde ilçe sağlığın sistemine düştükten sonra ilgili ilçe sağlık müdürlüğü ile iletişim kurarak eksik belge kontrolü yapabilirsiniz.

RADYOGRAFİK DEĞERLENDİRMEYE YENİ BİR BAKIŞ:
KÖK KANAL ANATOMİSİNİN İNCELENMESİNDE YAPAY ZEKA

Arş. Gör. Dt.
Ecem Azgari
Marmara Üniversitesi
Diş Hekimliği Fakültesi
Endodonti Anabilim Dalı

Prof. Dr.
Hesna Sazak Öveçoğlu
Marmara Üniversitesi
Diş Hekimliği Fakültesi
Endodonti Anabilim Dalı

Kök kanal anatomisi, sayı ve şekil bakımından hem diş grupları arasında hem de aynı diş grubu içerisinde önemli farklılıklar gösterebilmekte; ek kökler, ilave kanallar, birleşen veya ayrılan kanal yapıları ve C-şekilli kanal sistemleri gibi çok sayıda anatomik varyasyonla karşılaşılabilmektedir (Karobari ve ark., 2021). Bu varyasyonların tedavi öncesinde fark edilmemesi, kök kanal sisteminin bazı bölümlerinin yeterince temizlenememesine, şekillendirilememesine veya doldurulamamasına ve sonuç olarak tedavi başarısının olumsuz etkilenmesine yol açabilmektedir (Friedman, 2002; Kirkevang & Hørsted-Bindslev, 2002). Bu nedenle kök kanal anatomisinin preoperatif olarak doğru değerlendirilmesi, endodontik tedavi planlamasının temel basamaklarından biri olarak kabul edilmektedir.

Kök kanal anatomisinin değerlendirilmesinde konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT), periapikal radyografiler ve panoramik radyografiler sıklıkla kullanılmaktadır (Velvart ve ark., 2001). Bu görüntüleme yöntemlerinin her biri farklı avantajlara sahip olmakla birlikte bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır.

KIBT, anatomik yapıların üç boyutlu olarak incelenmesine imkan vermesi ve süperpozisyon sorununu büyük ölçüde ortadan kaldırması sayesinde kök kanal sisteminin ayrıntılı olarak değerlendirilmesinde önemli avantajlar sunmaktadır. Bununla birlikte radyasyon dozu, maliyet ve erişilebilirlik gibi faktörler nedeniyle her endodontik olguda rutin olarak tercih edilmemektedir (Wang ve ark., 2023; Zadrożny ve ark., 2022).

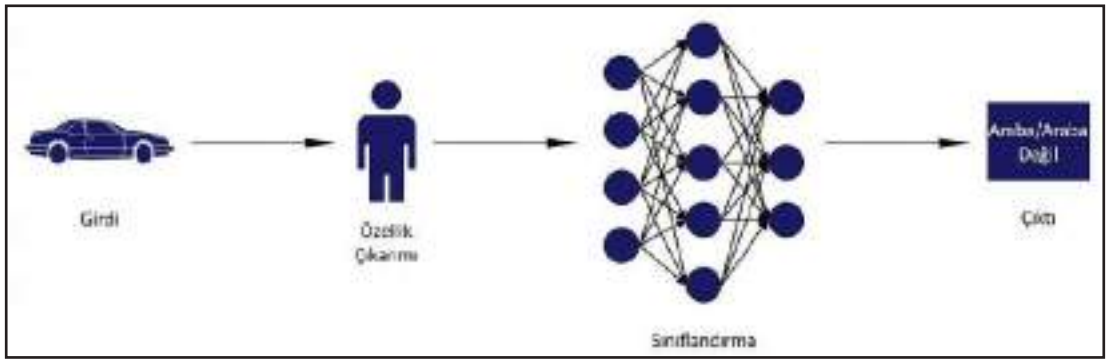
Periapikal radyografiler ise özellikle farklı açılardan elde edildiklerinde köklerin ve kanal sisteminin değerlendirilmesine önemli katkı sağlayabilmektedir. Ancak görüntünün iki boyutlu olması nedeniyle anatomik yapıların üst üste binmesi, kök ve kanal morfolojisine ait bazı ayrıntıların ayırt edilmesini güçleştirebilir. Ayrıca görüntülenen alanın sınırlı olması ve intraoral görüntülemeyi tolere etmekte güçlük yaşayan hastalarda kullanımının zorlaşması yöntemin diğer dezavantajları arasındadır (Sarsam ve ark., 2025).

Panoramik radyografiler, geniş bir orofasiyal alanın tek görüntüde değerlendirilebilmesi ve ekstraoral olarak elde edilmesi nedeniyle diş hekimliği pratiğinde sıklıkla kullanılmaktadır. Buna karşın periapikal radyografilere göre daha düşük çözünürlük sunması, geometrik distorsiyon ve anatomik süperpozisyon gibi faktörler, özellikle kök ve kanal morfolojisinin ayrıntılı olarak incelenmesini sınırlayabilmektedir (Bonfanti-Gris ve ark., 2022; Stăncioiu ve ark., 2025; Szabó ve ark., 2025).

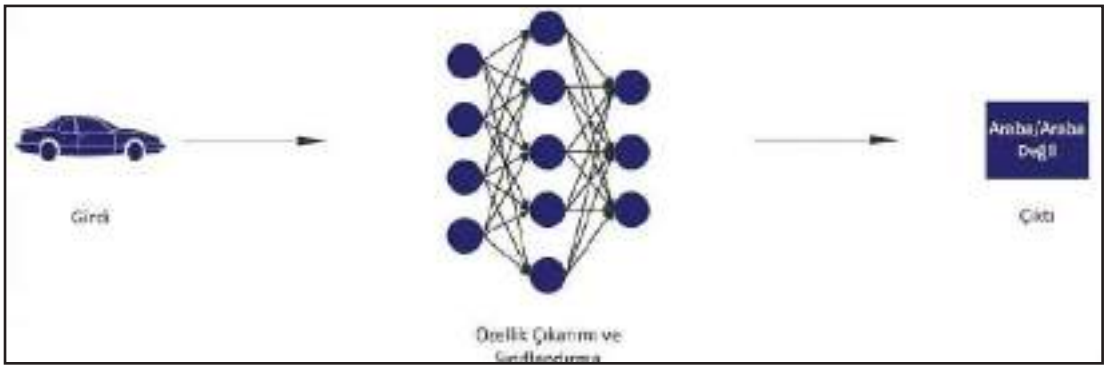
Bu görüntüleme yöntemlerinin sahip olduğu sınırlılıklar göz önünde bulundurulduğunda, radyografik değerlendirmeyi desteklemek, ta-

nısal doğruluğu artırmak ve gözlemciye bağlı değişkenliği azaltmak amacıyla son yıllarda diş hekimliğinde yapay zeka uygulamalarından yararlanılmaya başlanmıştır (Çelik & Çelik, 2023).

Yapay zekanın temelleri, 1950'li yıllarda makinelerin insan benzeri düşünme ve problem çözme kapasitesine sahip olup olamayacağı sorusuyla şekillenmeye başlamıştır. Alan Turing, makine zekasının nasıl değerlendirilebileceği üzerine çalışmış ve daha sonra "Turing Testi" olarak anılacak yaklaşımı önermiştir. Bu yaklaşımda temel ölçüt, bir insan değerlendiricinin yalnızca yazılı iletişim üzerinden karşısındaki yanıtların bir insana mı yoksa bir makineye mi ait olduğunu ayırt edip edememesidir. Değerlendiricinin bu ayrımı güvenilir biçimde yapamaması, makinenin insan benzeri zeki davranış sergilediğinin bir göstergesi olarak kabul edilmiştir (Ding ve ark., 2023).

Şekil 1: *Makine öğrenmesi (Šrámek ve ark., 2023; değiştirilerek alınmıştır.)*

Şekil 2: *Derin öğrenme (Šrámek ve ark., 2023; değiştirilerek alınmıştır.)*

Yapay zeka terimi ise 1956 yılında düzenlenen Dartmouth Konferansı ile bilimsel literatürde yerleşmeye başlamış ve bu toplantı, alanın bağımsız bir araştırma disiplini olarak gelişiminde önemli bir dönüm noktası olmuştur. John McCarthy yapay zekayı zeki davranışlar sergileyebilen makinelerin geliştirilmesi çerçevesinde ele alırken, Marvin Minsky insan zekası gerektiren görevleri yerine getirebilen sistemler üzerinde durmuştur. Günümüzde yapay zeka, büyük ve karmaşık veri kümelerindeki örüntüleri tanıyabilen, bu verilerden öğrenebilen ve öğrendiği ilişkileri kullanarak sınıflandırma ya da tahmin yapabilen yöntemleri kapsayan geniş bir alandır (Göde & Kalkan, 2023).

Yapay zekanın bir alt dalı olan makine öğrenmesi, veriler içerisindeki istatistiksel örüntülerden öğrenerek daha önce karşılaşılmamış veriler üzerinde tahmin yapabilen algoritmalara dayanmaktadır (Ansari ve ark., 2025). Makine öğrenmesinin bir alt dalı olan derin öğrenme ise, görüntülerde yer alan karmaşık özelliklerin çok katmanlı sinir ağları aracılığıyla belirgin olmayan görüntü özelliklerinin otomatik olarak tanımlanmasını sağlamaktadır. (Göde & Kalkan, 2023). Derin öğrenme yöntemleri, özelliklerin belirlenmesi ve öğrenme sürecinin yürütülmesinde geleneksel makine öğrenmesi yaklaşımlarına kıyasla daha az insan müdahalesi gerektirebilir. Buna karşılık bu modellerin başarılı biçimde eğitilebilmesi çoğu zaman büyük veri kümelerine ve yüksek hesaplama gücüne ihtiyaç duyar. Veri hacmi arttıkça eğitim süresi ve hesaplama maliyeti de artabilmektedir (Taye, 2023).

Yapay zeka modelleri endodonti alanında kök kanal morfolojisinin belirlenmesi, periapikal lezyonların ve kök kırıklarının tespiti, çalışma boyunun tahmin edilmesi, pulpa kök hücrelerinin canlılığının öngörülmesi, postoperatif ağrı ve kök kanal tedavisi başarısızlıklarının tahmin edilmesi ve kanal tedavisi tekrarı prosedürlerinin başarısının öngörülmesinde kullanılmaktadır (Ansari ve ark., 2025).

Endodonti alanında yapay zekanın dikkat çeken kullanım alanlarından biri, KIBT görüntülerinde dişlerin, köklerin ve pulpa boşluğunun sınırlarının otomatik olarak belirlenerek çevre dokulardan ayrıştırılmasıdır. Segmentasyon olarak adlandırılan bu işlem, anatomik yapıların üç boyutlu olarak daha hızlı ve standart bir biçimde değerlendirilmesine olanak sağlayabilmektedir. Özellikle manuel segmentasyonun gerektirdiği zaman ve iş gücünü azaltması, klinik ve araştırma süreçleri açısından önemli bir avantaj olarak değerlendirilmektedir (Wang ve ark., 2023; Santos-Junior ve ark., 2025).

Bunun yanı sıra, anatomik varyasyonların tespitinde de yapay zekadan yararlanılmaktadır. Alt ikinci molar dişlerde C-şekilli kanal morfolojilerinin periapikal ve panoramik radyografiler üzerinden sınıflandırılabildiği; üst molar dişlerde ise ikinci meziobukkal kanal gibi gözden kaçması tedavi başarısını etkileyebilecek anatomik yapıların yapay zeka destekli yöntemlerle tespit edilebildiği bildirilmiştir (Jeon ve ark., 2021; Yang ve ark., 2022; Albitar ve ark., 2022).

Kök sayısının belirlenmesinde de yapay zeka destekli yöntemlerden yararlanılmaktadır. Alt birinci molar dişlerde ek distal kökün tespitine yönelik geliştirilen modellerin yüksek tanısal performans gösterdiği ve bazı ölçütlerde deneyimli radyologların değerlendirmeleriyle karşılaştırılabilir veya daha yüksek sonuçlar elde edebildiği bildirilmiştir (Hiraiwa ve ark., 2019). Benzer şekilde, iki ve üç köklü alt birinci molar dişlerin panoramik radyografiler üzerinden sınıflandırılmasına yönelik çalışmalarda da derin öğrenme modellerinin başarılı sonuçlar verdiği gösterilmiştir (Jin ve ark., 2024). Üst premolar dişlerin kök sayısının panoramik radyografiler üzerinden tahmin edildiği bir çalışmada ise KIBT görüntüleri referans alınarak farklı derin öğrenme modellerinin tanısal performansı değerlendirilmiş; modellerin genel olarak yüksek doğruluk gösterdiği, deneyimli bir endodontistin değerlendirmeleriyle karşılaştırılabilir olduğu ve bazı ölçütlerde daha yüksek performansa ulaştığı belirtilmiştir (Azgari ve ark., 2026).

Bu çalışmaların ortak noktası, rutin olarak kullanılan iki boyutlu görüntülerde yer alan ve insan gözünün her zaman kolaylıkla ayırt edemediği morfolojik ipuçlarının yapay zeka sistemleri tarafından analiz edilebilmesidir.

Bununla birlikte, elde edilen yüksek tanısal performans bu sistemlerin klinik değerlendirmeden bağımsız olarak kullanılabileceği anlamına gelmemektedir. Yapay zeka modellerinin başarısı; görüntü kalitesi, kullanılan görüntüleme cihazı, anatomik çeşitlilik ve eğitim verisinin özellikleri gibi birçok faktörden etkilenebilmektedir. Bu nedenle mevcut yaklaşımların en gerçekçi kullanım alanı, radyografik değerlendirmeyi desteklemek ve özellikle gözden kaçabilecek anatomik varyasyonlara dikkat çekmek olarak görünmektedir.

Yapay zeka destekli sistemlerin klinik pratiğe daha yaygın biçimde entegre edilebilmesi için yalnızca teknolojik gelişmeler değil, klinisyenlerin bu sistemlerin kullanım alanları ve sınırlılıkları konusunda yeterli bilgiye sahip olması da önem taşımaktadır. Eğitim eksikliği, maliyet, teknik altyapı gereksinimi ve uygulamaya yönelik deneyim yetersizliği bu teknolojilerin günlük klinik kullanıma geçişini sınırlandırabilecek başlıca faktörler arasındadır. Bu nedenle gelecekte, yapay zeka uygulamalarına yönelik eğitim programlarının ve klinik kullanım rehberlerinin geliştirilmesi, bu sistemlerin daha bilinçli ve güvenli biçimde kullanılmasına katkı sağlayabilir (Ansari ve ark., 2025).

Bunun yanı sıra hasta mahremiyeti, veri güvenliği ve algoritmik önyargı gibi etik konuların da göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Yapay zekanın endodontideki gelecekteki rolünün, klinisyenin kararının yerini almaktan çok; tanısal değerlendirmeyi destekleyen, klinik iş akışını kolaylaştıran ve tedavi planlamasına katkı sağlayan yardımcı bir araç olarak şekillenmesi beklenmektedir.

KAYNAKLAR

1. Karobari, M. I., Parveen, A., Mirza, M. B., Makandar, S. D., Nik Abdul Ghani, N. R., Noorani, T. Y., & Marya, A. (2021). Root and root canal morphology classification systems. International Journal of Dentistry, 2021, 1-6. https://doi.org/10.1155/2021/6682189

2. Friedman, S. (2002). Considerations and concepts of case selection in the management of post-treatment endodontic disease (treatment failure). Endodontic Topics, 1(1), 54-78. https://doi.org/10.1034/j.1601-1546.2002.10105.x

3. Kirkevang, L. L., & Hørsted-Bindslev, P. (2002). Technical aspects of treatment in relation to treatment outcome. Endodontic Topics, 2(1), 89-102. https://doi.org/10.1034/j.1601-1546.2002.20106.x

4. Velvart, P., Hecker, H., & Tillinger, G. (2001). Detection of the apical lesion and the mandibular canal in conventional radiography and computed tomography. Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology, and Endodontology, 92(6), 682-688. https://doi.org/10.1067/moe.2001.118904

5. Wang, Y., Xia, W., Yan, Z., Zhao, L., Bian, X., Liu, C., Qi, Z., Zhang, S., & Tang, Z. (2023). Root canal treatment planning by automatic tooth and root canal segmentation in dental CBCT with deep multi-task feature learning. Medical Image Analysis, 85, 102750. https://doi.org/10.1016/j.media.2023.102750

6. Zadrożny, Ł., Regulski, P., Brus-Sawczuk, K., Czajkowska, M., Parkanyi, L., Ganz, S., & Mijiritsky, E. (2022). Artificial intelligence application in assessment of panoramic radiographs. Diagnostics, 12(1), 224. https://doi.org/10.3390/diagnostics12010224

7. Sarsam, W., Davies, J., & Al-Salehi, S. K. (2025). The role of imaging in endodontics. British dental journal, 238(7), 448-457. https://doi.org/10.1038/s41415-025-8511-z

8. Bonfanti-Gris, M., Garcia-Canas, A., Alonso-Calvo, R., Rodriguez-Manzaneque, M. P. S., & Ramiro, G. P. (2022). Evaluation of an Artificial Intelligence web-based software to detect and classify dental structures and treatments in panoramic radiographs. Journal of Dentistry, 126, 104301. https://doi.org/10.1016/j.jdent.2022.104301

9. Stăncioiu, A.-A., Motofelea, A. C., Huşanu, A. A., Vasica, L., Nagib, R., Popa, A., & Szuhanek, C. (2025). Associations of Digital Measurements: Analysis of Orthopantomography Versus Lateral Cephalograms for Evaluation of Facial Asymmetry. Journal of Clinical Me

dicine, 14(4), 1296. https://doi.org/10.3390/jcm14041296

10. Szabó, V., Orhan, K., Dobó-Nagy, C., Veres, D. S., Manulis, D., Ezhov, M., Sanders, A., & Szabó, B. T. (2025). Deep Learning-Based Periapical Lesion Detection on Panoramic Radiographs. Diagnostics, 15(4), 510. https://doi.org/10.3390/diagnostics15040510

11. Çelik, B., & Çelik, M. E. (2023). Root dilaceration using deep learning: a diagnostic approach. Applied Sciences, 13(14), 8260. https://doi.org/10.3390/app13148260

12. Ding, H., Wu, J., Zhao, W., Matinlinna, J. P., Burrow, M. F., & Tsoi, J. K. (2023). Artificial intelligence in dentistry—A review. Frontiers in Dental Medicine, 4, 1085251. https://doi.org/10.3389/fdmed.2023.1085251

13. Göde, A., & Kalkan, A. (2023). What is artificial intelligence? In A. Akpınar (Ed.), Matematik ve Fen Bilimleri Üzerine Araştırmalar-IV. (pp. 30–43). Özgür Yayınları. https://doi.org/10.58830/ozgur.pub392.c1548

14. Ansari, M. I., Singh, N., Mansoori, S., Uppal, S., Mehta, A., & Rastogi, S. (2025). Awareness of endodontists regarding the determination of root canal morphology and configuration using artificial intelligence. Journal of Oral Biology and Craniofacial Research, 15(6), 1584-1590. https://doi.org/10.1016/j.jobcr.2025.09.014

15. Taye, M. M. (2023). Understanding of machine learning with deep learning: architectures, workflow, applications and future directions. Computers, 12(5), 91. https://doi.org/10.3390/computers12050091

16. Šrámek, P., Široký, J., & Vojtek, M. (2023). Artificial intelligence in operational applications of railway infrastructure manager. Acta Polytechnica CTU Proceedings, 43, 106-110. https://doi.org/10.14311/APP.2023.43.0106

17. Santos-Junior, A. O., Fontenele, R. C., Neves, F. S., Ali, S., Jacobs, R., & Tanomaru-Filho, M. (2025). A unique AI-based tool for automated segmentation of pulp cavity structures in maxillary premolars on CBCT. Scientific Reports, 15(1), 5509. https://doi.org/10.1038/s41598-025-86203-8

18. Jeon, S.-J., Yun, J.-P., Yeom, H.-G., Shin, W.-S., Lee, J.-H., Jeong, S.-H., & Seo, M.-S. (2021). Deep-learning for predicting C-shaped canals in mandibular second molars on panoramic radiographs. Dentomaxillofacial Radiology, 50(5), 20200513. https://doi.org/10.1259/dmfr.20200513

19. Yang, S., Lee, H., Jang, B., Kim, K.-D., Kim, J., Kim, H., & Park, W. (2022). Development and validation of a visually explainable deep learning model for classification of C-shaped canals of the mandibular second molars in periapical and panoramic dental radiographs. Journal of Endodontics, 48(7), 914-921. https://doi.org/10.1016/j.joen.2022.04.007

20. Albitar, L., Zhao, T., Huang, C., & Mahdian, M. (2022). Artificial intelligence (AI) for detection and localization of unobturated second mesial buccal (MB2) canals in cone-beam computed tomography (CBCT). Diagnostics, 12(12), 3214. https://doi.org/10.3390/diagnostics12123214

21. Hiraiwa, T., Ariji, Y., Fukuda, M., Kise, Y., Nakata, K., Katsumata, A., Fujita, H., & Ariji, E. (2019). A deep-learning artificial intelligence system for assessment of root morphology of the mandibular first molar on panoramic radiography. Dentomaxillofacial Radiology, 48(3), 20180218. https://doi.org/10.1259/dmfr.20180218

22. Jin, L., Tang, Y., Zhou, W., Bai, B., Yu, Z., Zhang, P., & Gu, Y. (2024). Detection of three-rooted mandibular first molars on panoramic radiographs using deep learning. Scientific Reports, 14(1), 30392. https://doi.org/10.1038/s41598-024-82378-8

23. Azgari, E., Azgari, C., & Öveçoğlu, H. S. (2026). Deep learning-based detection of root numbers in maxillary premolars. International Endodontic Journal, 1-12. https://doi.org/10.1111/iej.70091

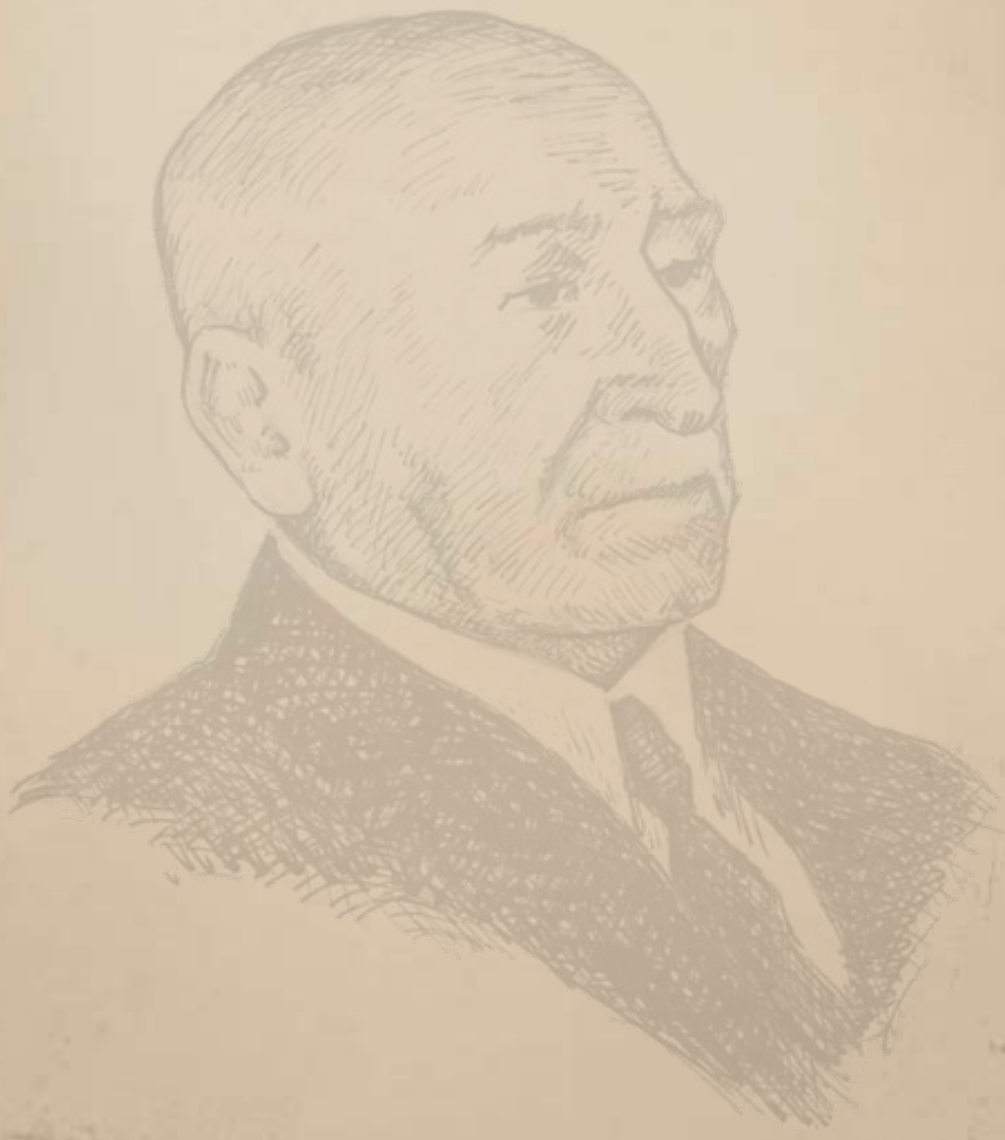
Dişhekimi
İLHAN İŞLER
iisler1@yahoo.com

SARAYDAN CUMHURİYETE BİR DİŞHEKİMİ:

SAMİ GÜNZBERG

(1876-1966)

Özet

Sami M. Günzberg (1876–1966), II. Abdülhamid'den VI. Mehmed Vahideddin'e uzanan son Osmanlı padişahlarının saray dişçibaşısı, Bahriye Merkez Hastanesi'nin diş tabibi ve ardından Mustafa Kemal Atatürk, İsmet İnönü ve Celal Bayar'ın diş hekimi olarak Türk diş hekimliği tarihinin en tartışmalı ve en renkli simalarından biridir. Bu çalışmada Günzberg'in hayatı; Rıfat N. Bali'nin kapsamlı monografisi, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'nın Osmanlı ve Cumhuriyet arşivlerinden derlenen ve bir kısmının gizliliği 2025 yılında kaldırılmış olan belgeler, yazarın özel arşivindeki bir Birinci Dünya Savaşı fotoğrafı ile yerli ve yabancı yayınlar birlikte değerlendirilerek incelenmiştir. Çalışma, Günzberg'in mesleki kimliğini (eğitimi, saraydaki konumu, askeri diş hekimliği hizmetleri ve Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki meslek örgütlenmesi içindeki yeri) ile siyasi ve toplumsal rolünü (Mütareke dönemi suçlamaları, aklanması, Atatürk'le ilişkisi, Alman Yahudi bilim insanlarının Türkiye'ye gelişindeki aracılığı ve II. Abdülhamid mirası davaları) bir arada ele almaktadır. Bulgular, Günzberg'in hem mesleki niteliği hem de siyasi konumu bakımından tek boyutlu bir değerlendirmeye sığmadığını; Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde diş hekimliği mesleğinin kurumsallaşmasını, gayrimüslim hekimlerin konumunu ve "saray Yahudisi" (Hofjude) tipinin Türkiye'deki son örneklerinden birini aynı anda yansıttığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sami Günzberg, saray dişçibaşısı, Türk diş hekimliği tarihi, Bahriye Merkez Hastanesi, Atatürk, II. Abdülhamid mirası

Abstract

A Dentist from the Palace to the Republic: Sami Günzberg (1876–1966)

Sami M. Günzberg (1876–1966) served as chief dentist to the last Ottoman sultans, as dental surgeon at the Imperial Naval Central Hospital in Istanbul, and later as dentist to Mustafa Kemal Atatürk, İsmet İnönü and Celal Bayar. This article reconstructs his life by combining Rıfat N. Bali's monograph with documents from the Ottoman and Republican State Archives of the Presidency of the Republic of Türkiye (some declassified in 2025), a First World War photograph from the author's private collection, and Turkish and international literature. It examines his professional identity—training, palace appointment, wartime military dentistry and role in the professional associations of the early Republic—alongside his political and social roles: the accusations of the Armistice period and his rehabilitation, his relationship with Atatürk, his mediation in the arrival of German-Jewish scholars, and his decades-long legal struggle over the estate of Sultan Abdülhamid II. Günzberg emerges as a figure who resists one-dimensional judgement and who embodies the institutionalisation of dentistry, the position of non-Muslim practitioners and one of the last examples in Turkey of the "court Jew" (Hofjude) during the Ottoman–Republican transition.

Keywords: Sami Günzberg, palace dentist, history of Turkish dentistry, Naval Central Hospital, Atatürk, Abdülhamid II estate

Dişhekimi
MUSTAFA DEHA DOĞAN
drdehadogan@gmail.com

1.Giriş

On dokuzuncu yüzyılın sonunda İstanbul'da diş tedavisi büyük ölçüde berberlerin, "müsaadeli" (permili) pratisyenlerin ve çoğunluğu yabancı uyruklu ya da gayrimüslim dişçilerin elindeydi. Düzenli bir diş hekimliği eğitimi ancak 1909'da, Tıp Fakültesi Dekanı Cemil (Topuzlu) Paşa ve Halit Şazi Bey'in girişimleriyle Kadırga'da açılan Eczacı, Dişçi ve Kabile (Ebe) Mektepleri bünyesinde başlayabilmiş; diş hekimliği eğitimi 1933 Üniversite

Reformu ile eczacılık ve ebelikten ayrılarak Tıp Fakültesi'ne bağlı ayrı bir Diş Hekimliği Okulu'na dönüşmüştür (Baltacıoğlu ve Baltacıoğlu, 2010: 159–202). Bu geçiş döneminde sarayın, ordunun ve sonra Cumhuriyet'in kurucu kadrosunun diş sağlığını üstlenen kişiler, mesleğin sosyal statüsünü de belirleyen figürlerdir.

Sami M. Günzberg (Şekil 1) bu figürlerin en bilineni ve en çok tartışılanıdır. Tarihçi Cemal Kutay onu "üç devrin insanı" olarak tanımlar: II. Abdülhamid, V. Mehmed Reşad ve VI. Mehmed Vahideddin'in sarayına hizmet etmiş, ardından Cumhuriyet'in ilk üç cumhurbaşkanı Atatürk, İnönü ve Bayar'ın da diş hekimi olmuştur (Kutay, 1983: 13–14). Buna karşılık çağdaşlarından bir kısmı

onu "diplomasız bir pratisyen", "fırsatçı" ya da "devlet sırları borsasının" sahibi olarak anımsamıştır (Bali, 2014: 48–86). Rıfat N. Bali, Günzberg'i Alman dünyasındaki Hofjude (saray Yahudisi) tipine benzetir: iki farklı rejimin zirvesinde aynı güveni kurabilen, sultanların da Cumhuriyet'i kuran kadronun da hem tedavisini üstlenen hem de sırlarına ortak olan, bağlı olduğu cemaat ile yönetim arasında bağlantı kuran bir figürdür (Bali, 2014: 29–30; Stern, 1985).

Bu makalenin amacı, Günzberg'i bir diş hekimliği tarihi perspektifinden yeniden değerlendirmektir. Çalışmanın dayanağını dört kaynak grubu oluşturur: (1) Rıfat N. Bali'nin Saray'in ve Cumhuriyet'in Dişçibaşisi Sami Günzberg başlıklı monografisi (Libra, genişletilmiş 2. baskı, 2014); (2) Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'nın Osmanlı Arşivi (BOA) ve Cumhuriyet Arşivi (BCA) fonlarından temin edilen, bir bölümünün gizliliği 10 Temmuz 2025 tarih ve 148317 sayılı Olur ile kaldırılmış 128 sayfalık belge dizisi; (3) yazarın özel arşivinde bulunan ve Birinci Dünya Savaşı yıllarına ait bir fotoğraf; (4) Türkçe ve yabancı dildeki ansiklopedi maddeleri, anılar ve çevrimiçi kaynaklar. Farklı kaynakların çeliştiği noktalarda (doğum yeri, eğitimi, "Atatürk'ün diş hekimi" unvanı gibi) tanıklıklar yan yana konulmuş ve belgeyle desteklenen bilgi öncelenmiştir.

Şekil 1. *Sami Günzberg. Kemal Zeren'in kâğıt üzerine mürekkep portre çalışması. Kaynak: İstanbul Ansiklopedisi Arşivi, Kadir Has Üniversitesi (G12C025).*

2.Aile, Doğum ve Eğitim: Çelişkili Bir Biyografinin İlk Sayfaları

Günzberg'in erken hayatına dair bilgiler birbirini tutmaz. İstanbul Aşkenaz Cemaati defin kaydına göre annesinin adı Hani (büyük olasılıkla Anne-Marie), babasının adı Marka Wilhelm'dir; defin belgesi doğum yılını 1291/1292 (1874/1875) olarak verirken mezar taşında 1876 yılı yer alır. 1935'te Zürih'te yayımlanan Who's Who in Central and East Europe onu 1866 doğumlu gösterirken, Reşad Ekrem Koçu'nun İstanbul Ansiklopedisi 1872–1873'ü verir

(Bali, 2014: 33–35; İstanbul Ansiklopedisi, "Günzberg (Sami W.)"). Ailesinin kökeni için de Besarabya, Polonya, Macaristan ve Rusya gibi farklı rivayetler vardır; 1938'de onunla tanışan Moşe Şertok ise Günzberg'in İstanbul'da, Rus uyruklu bir ailenin çocuğu olarak doğduğunu kaydetmiştir (Bali, 2014: 35).

Aile İstanbul'un Aşkenaz Yahudi cemaatine mensuptu. Sami'nin Lili, Alexandrina ve Klara adlı üç kız kardeşi ile Indicateur Oriental gazetesinde çalışan ve 1895'te yirmi beş yaşındayken kavga eden iki kişiyi ayırmaya çalışırken bıçaklanarak ölen Jak (Jacob) adlı bir erkek kardeşi vardı. Hiç evlenmeyen Sami, hayatı boyunca kız kardeşi Lili ile aynı evi paylaştı; Lili, ağabeyinin en çok güvendiği kişi olmanın yanı sıra yazışmalarını ve sosyal ilişkilerini düzenleyen bir yardımcı rolü de üstlenmişti (Bali, 2014: 33–34, 54). Aileyi saraya taşıyan yolun da annenin bohçacılığı olduğu anlatılır: varlıklı konaklara kumaş satan Madam Günzberg'in ilişkileri, dişçi oğlunun üst tabakaya ve harem çevresine girmesini kolaylaştırmış olabilir (Bardakçı, 1991: 125; Bali, 2014: 43).

Mesleki eğitim konusu, Günzberg biyografisinin en hassas noktasıdır. Viyana, Belçika ve Paris'te eğitim gördüğü, Baron Maurice de Hirsch bursundan yararlandığı ve Paris'teki dişçilik okulundan 1909'da mezun olduğu ileri sürülmüştür; ancak eğitimine ilişkin bugüne ulaşan tek belge, Washington D.C. merkezli olduğu anlaşılan "The Oriental University"nin tıp fakültesine bağlı odontoloji bölümünce 2 Aralık 1920'de düzenlenmiş bir diplomadır. Bu kurumun eğitim niteliği bilinmemektedir (Bali, 2014: 35–38). Çağdaş meslektaş-

larından Momo Haim ve Zare Magar onu "permili" (müsaadeli) bir pratisyen olarak tanımlamış, Magar, Günzberg'in imza yetkisi bulunmadığı için reçeteleri kendisinin yazdığını aktarmıştır (Bali, 2014: 73–79). Bu tanıklıklar, Günzberg'in formel diploması tartışmalı olsa da uzun yıllar kurumsal hizmetle olgunlaşmış bir klinisyen olduğunu ima eder. Dişçi Mektebi'nin öğretim kadrosunu belirlemek üzere 23 Eylül 1909'da Tıp Fakültesi Meclisi'nde oluşturulan komisyonun onu muallim adayları arasına alması da, dönemin tıp çevrelerinde bir otorite sayıldığını gösterir; seçildiğine dair bir kayıt ise yoktur (Efeoğlu vd., 2000: 52; Aksoy, 1946: 11).

İkametgâh kayıtları daha açıktır. Annuaire Oriental yıllıklarında "diş hekimi" Günzberg'in adı ilk kez 1893–1894 yıllığında, Galata Şahsuvar Sokağı No. 2 adresiyle görülür; 1906–1909 arasında İstiklal Caddesi'ndeki Baudouy (Bodvi) Apartmanı'na taşınmış ve muayenehanesini 1965'e kadar burada sürdürmüştür (Şekil 2). 1924 telefon rehberinde adının yanında "Saray dişçisi" ibaresi hâlâ yer almaktadır (Bali, 2014: 41–43).

3.Bahriye'den Saraya: Dişçibaşılığın Kurumsal Temelleri

3.1.Bahriye Merkez Hastanesi

Günzberg'in resmî kariyeri saraydan önce Bahriye'de başlar. Kasımpaşa'daki Bahriye Merkez Hastanesi'nin diş tabibi olarak verdiği ve Şubat 1319 (1904) tarihli bir iradeye konu olan dilekçede, "dokuz seneyi mütecaviz" bir süredir hastanede "Asakir-i Bahriye-i Şahane"nin diş tedavisini yürüttüğünü ve ümera ile zabitana da hizmet verdiğini belirtir; bu hizmetlerine mükâfaten muayenehanesinin kapısı üstüne Osmanlı arması asmasına izin verilmiştir (Deniz Müzesi Komutanlığı Tarihi Deniz Arşivi, Mektûbî Defteri 1463, s. 91, akt. Bali, 2014: 367). Bu kayıt, Günzberg'in Bahriye'deki hizmetinin 1894–1895'e kadar geri gittiğini gösterir. Sinan Korle'nin anıları da o yıllarda hastanelerde diş ve ağız hastalıkları bölümü bulunmadığını, Kasımpaşa Bahriye Hastanesi'ne haftada bir gün gelen dişçinin Kuledibi'nde oturan Günzberg olduğunu aktarır (Korle, 1997: 94).

Günzberg'in bu kurumdaki rolünü en iyi anlatan metin, kendi kaleminden çıkan ve Nevsâl-i Millî 1330 (1914) yıllığında "Bahriye Merkez Hastanesi Ser-Tabibi Sami Gunsberg" imzasıyla yayımlanan "Dişlerin Hıfzıssıhhati" başlıklı yazıdır. Yazar burada, on beş yıl önce İstanbul'da dişçiliğe başladığında diş tedavisinin "kendine dişçi namını veren cahil berber ve cerrahlar"ın elinde diş çekmeye indirgenmiş olduğunu, bunun askerlerin "çürüğe çıkarılmasına" yol açtığını anlatır. Tekrarlanan başvuruları sonucunda Bahriye Merkez Hastanesi'nde "Avrupa'da gördüğüm tarzda bir dişçi şubesi" kurduğunu, burada cerrahlardan dişçi yetiştirilmeye başlandığını ve gözlemlerini Birinci Ordu-yı Hümayun Kumandanlığı'na sunması üzerine "bilumum tabur ve hastanelerde birer diş tabibi bulundurulması"nın kararlaştırıldığını yazar. Metnin son bölümü halka yönelik bir ağız sağlığı rehberidir: dişlerin sabah ve akşam diş tozu ve fırçayla dikey hareketle temizlenmesi, asitli diş tozlarından kaçınılması, diş eti kanamasında fırçalamaya devam edilmesi, en az iki ayda bir kontrol, okullarda diş taraması ve kayıp

Şekil 2. *Günzberg'in muayenehanesinin bulunduğu Baudouy (Bodvi) Apartmanı, İstiklal Caddesi No. 144, Beyoğlu (bugün Türkiye İş Bankası Resim Heykel Müzesi). Kaynak: Wikimedia Commons.*

Tarih	Belge	İçerik
7 Mayıs 1907	Hazine-i Hâssa, Defter 4691/98	"Dişçi Sami Efendi"nin Mabeyn-i Hümayun eczahanesine tayini; 3.240 kuruş maaş ve aynı miktarda zam
25 Temmuz 1907	BOA, İ.HUS 156/1325-C-24	"Dişçi Sami Efendi"nin Devlet-i Aliyye tabiiyetine kabulü muamelesinin yapılmasına dair irade
Ekim 1907 (Ramazan 1325)	BOA, İ.TAL 434/1325-N-85	"Saray-ı Hümayun-ı Mülûkâne Dişçibaşısı Sami Efendi"ye rütbe-i sâniye sınıf-ı mümtâzı tevcihi
20 Temmuz 1915	Hazine-i Hâssa, Dosya 1571	Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın, armanın muayenehane kapısında asılı kalmasına dair Mabeyn'e yazısı
Tem.–Ara. 1921 / Haz.–Eki. 1922	Hazine-i Hâssa, Dosya 1571 ve 1586	Harem-i Hümayun'da yapılan tedavilerin dökümü ve 338,5 ile 406 liralık ödeme talepleri

Tablo 1. Günzberg'in saray hizmetine ilişkin başlıca arşiv kayıtları (1907–1922)

dişlerin protezle giderilmesi önerilir (Günzberg, 1330/1914: 413–415, akt. Bali, 2014: 382–385). Bu yazı, Günzberg'i yalnızca bir saray dişçisi değil, Osmanlı askeri diş hekimliğinin öncülerinden biri ve koruyucu diş hekimliğinin erken bir savunucusu olarak da konumlandırır.

3.2.Saray Dişçibaşılığı

Günzberg'in saraya girişi hakkında en canlı anlatı Sinan Korle'ye aittir: Şehzade Selim Efendi'nin kalfalarından birine yaptığı altın diş sarayda merak uyandırmış, II. Abdülhamid dişçiyle tanışmak istemiş ve uzun bir görüşmenin ardından ona saray dişçisi unvanı vermiştir (Korle, 1997: 94). Abdülhamid'in Fransız uyruklu dişçisi Rodolf'tan duyduğu hoşnutsuzluk da bu tercihte etkili olmuş olabilir (Şakir, 1931). Osmanlı Arşivi belgeleri bu sürecin resmî adımlarını izlemeyi mümkün kılar (Tablo 1).

Tablo 1, dişçibaşılığın 1907'de resmî bir mevki olarak kayda geçtiğini gösterir. Tabiiyet belgesi ayrıca ilginçtir: padişah onayına rağmen Günzberg'in yabancı tabiiyetini terk dilekçesini vermemesi nedeniyle işlem 1908'de tamamlanamamış, Türk tabiiyetine ancak tespit edilemeyen daha sonraki bir tarihte geçmiştir (BOA, Y.A.HUS 521/126; Bali, 2014: 41). Aynı arşiv dizisindeki "Saray-ı Hümayun Dişçibaşısı Haydın"ın maaş artışı dilekçesi (BOA, Y.PRK.SGE 11/118) ve diş tabibi Leon Terziyan'ın Mabeyn dişçiliğine tayin talebi (BOA, Y.MTV 301/108), saray dişçiliğinin Hamidiye döneminde birden fazla adayın rekabet ettiği, maaşlı ve rütbeli bir hizmet olduğunu da ortaya koyar.

Saray içindeki klinik pratik, Vahideddin dönemine ait Hazine-i Hâssa defterlerinde ayrıntılı biçimde izlenebilir. Temmuz–Aralık 1921 ve Haziran–Ekim 1922 dönemlerinde kadınefendilere, kalfalara, hazinedarlara, musahiplere ve "Küçük Efendi"ye yapılan işlemler arasında platin ve porselen dolgular, kronlar, üç ve beş üyeli köprüler, "altın tel ile sun'î on üç diş" (büyük olasılıkla altın kroşeli hareketli bölümlü protez), "kron seman" (kuron simanlı) sabitlemeler, diş taşı temizliği ve "ilaçla" (muhtemelen lokal anestezi altında) diş çekimleri yer alır; her ziyaret için ayrıca araba ücreti yazılmıştır (Hazine-i Hâssa Arşivi, Dosya 1571 ve 1586; Dramur, 1994; Bali, 2014: 369–381). Bu kayıtlar, Osmanlı sarayında 1920'lerin başında Avrupa'daki çağdaş restoratif ve protetik tekniklerin uygulandığını gösteren nadir birincil kaynaklardır.

Vahideddin'in Günzberg'e "Diş Paşa" diye hitap ettiği ve siyasi meseleleri tedavi sonrası sohbetlerde onunla konuştuğu Lord Kinross tarafından aktarılmıştır (Kinross, 1964/1990: 157). Temmuz 1918'deki biat töreninde Günzberg'in Babüssaade önünde padişahı selamlarken çekilmiş fotoğrafı, saray protokolündeki yerini belgeler (Alman Arkeoloji Enstitüsü, Sebah & Joaillier, Negatif No. 7626; Bali, 2014: 46).

4.Birinci Dünya Savaşı: Askeri Diş Hekimliği ve "Emden Kahramanları" Fotoğrafı

Balkan Savaşları ve Birinci Dünya Savaşı yıllarında Günzberg, Bahriye Nezareti Hastanesi'nin diş tabipliği kısmının başında Osmanlı askerlerinin yanı sıra müttefik Alman ve Avusturya-Macaristan askerlerini de tedavi etti; 1935 tarihli bir biyografik sözlük, onun ilk gezici askeri diş muayenehanelerini kurduğunu kaydeder (Tay-

lor, 1935/1995: 82). Bu hizmetleri nedeniyle Almanya ona üçüncü dereceden Kırmızı Kartal (Roter Adlerorden) nişanı ile Kızıl Haç nişanını verdi (Auswärtiges Amt, PA/AA, Eingangsjournal IB, 1918, Nr. 11766; Bali, 2014: 37). 8 Nisan 1918'de "Bahriye Merkez Hastanesi Dişçibaşısı" sıfatıyla Viyana'ya gitmek için aldığı mürûr tezkeresi de bu unvanı teyit eder (BOA, DH.EUM. SSM 57/42).

Yazarın özel arşivinde bulunan kartpostal boyutundaki fotoğraf (Şekil 3), bu döneme ait özgün bir görsel tanıklıktır. Fotoğrafın altında Almanca el yazısıyla "Helden der 'Emden' in zahnärztlicher Behandlung des Marine-Zentral-Lazaretts" ("Emden kahramanları Bahriye Merkez Hastanesi'nin diş tedavisinde") yazmaktadır. Metindeki Marine-Zentral-Lazarett, Osmanlı kaynaklarındaki "Bahriye Merkez Hastanesi"nin birebir Almanca karşılığıdır.

Şekil 3. *"Helden der 'Emden' in zahnärztlicher Behandlung des Marine-Zentral-Lazaretts" – SMS Emden çıkarma birliğinden denizciler Bahriye Merkez Hastanesi diş kliniğinde, y. 1915. Kaynak: Diş Hekimi Mustafa Deha DOĞAN Arşivi.*

"Emden kahramanları", Alman hafif kruvazörü SMS Emden'in 9 Kasım 1914'te Cocos Adaları'nda HMAS Sydney tarafından batırılmasından önce karaya çıkarılan ve Kaptan-Leytnant Hellmuth von Mücke komutasında Ayesha adlı bir yelkenliyle kaçan, ardından Kızıldeniz ve Arabistan üzerinden deniz ve kara yoluyla ilerleyerek Mayıs 1915'te İstanbul'a ulaşan yaklaşık elli kişilik çıkarma birliğidir. Birlik, Alman basınında efsaneye dönüştürülmüştür (Mücke, 1917; Naval Historical Society of Australia, t.y.). Fotoğraf, bu denizcilerin İstanbul'da kaldıkları sürede Bahriye Merkez Hastanesi'nin diş kliniğinde tedavi edildiğini göstermektedir.

Kompozisyonda önde oturan, şapka şeridi ve denizci yakalı üniformasıyla bir Alman bahriyeli ile arkasında ayakta duran ikinci bir Alman denizci; solda beyaz önlük, kravat ve fes giymiş, elinde bir el aleti tutan bıyıklı bir hekim; fesli ve denizci yakalı beyaz üniformalı Osmanlı sıhhiye personeli ve beyaz baş örtülü bir hemşire görülür. Arka planda eklemli bir tavan lambası, alet dolabı ve üzerinde ilaç şişeleri ile tedavi malzemeleri bulunan bir çalışma masası yer alır. Bu düzen, dönemin Avrupa askeri diş kliniklerine özgü donanıma sahip bir üniteyi yansıtmaktadır ve Günzberg'in 1914'te söz ettiği "Avrupa tarzı" dişçi şubesinin tasvirine uygun düşmektedir.

Kliniğin amiri Günzberg olduğu için, soldaki beyaz önlüklü ve fesli hekimin bizzat Günzberg

olması kuvvetle muhtemeldir; ancak bu tespit yüz karşılaştırmasıyla teyit edilmelidir. Günzberg'in muayenehanesini ziyaret eden Robert Schild'in, duvarda Günzberg'in "beyaz bahriyeli elbisesiyle" Alman denizcilerle birlikte çekilmiş ve altında "Mit den Matrosen der Goeben" yazan fotoğraflarını hatırlaması (Bali, 2014: 68) ve Ferit Kastoryano'nun muayenehanede 1910'lu yıllara ait Alman generallerin fotoğraflarını gördüğünü aktarması (Bali, 2014: 58), Günzberg'in bu tür savaş dönemi fotoğraflarını bilinçli biçimde biriktirdiğini ve sergilediğini gösterir. Fotoğraf, Osmanlı–Alman askeri sağlık işbirliğinin diş hekimliği alanına yansımasını belgeleyen nadir örneklerden biridir.

5.Mütareke'den Cumhuriyet'e: Suçlamalar, Aklanma ve Meslek Örgütlenmesi

5.1.Mütareke yılları ve "Dişçi Sami meselesi"

Mütareke döneminde Günzberg'in muayenehanesi, bir yandan saray erkânının ve Mısır prenslerinin, öte yandan İtilaf kuvvetleri subaylarının uğrak yeriydi (Ayaşlı, 1969). Bu konum, Cumhuriyet'in ilanından birkaç ay önce ağır bir kampanyaya dönüştü. Haziran 1923'te Avrupa'ya giden Günzberg dönüşünde Vakit ve Velid Ebüzziya'nın Tevhid-i Efkâr'ı tarafından "Milli Ordu İstanbul ufuklarında göründüğünde kaçmakla", sahte pasaportla dönmekle, İngiliz karargâhıyla işbirliği yapmakla ve Anadolu'ya geçen subayları ihbar etmekle suçlandı; hakkında sınır dışı kararı tebliğ edildi. Emniyet Amiri Vehbi Bey'in açıklamasına göre sorun pasaporttaki bir giriş izni numarasının eksikliğinden ibaretti ve Vali'nin emriyle karar kaldırıldı. Akşam gazetesi ise tartışmanın arkasında, II. Abdülhamid'in Musul petrol imtiyazları üzerindeki İngiliz yanlısı ve karşıtı grupların çatışmasını görüyordu (Bali, 2014: 91–96). Hüseyin Cahit Yalçın, bir Türk vatandaşının kanun dışı yollarla sınır dışı edilemeyeceğini yazarak basının tavrını eleştirdi (Yalçın, 1923).

Günzberg gazetelere 15.000 liralık manevi tazminat davası açtı; ancak 347 sayılı Kanun uyarınca Miralay Kasap Osman başkanlığındaki Bursa Askeri Heyet-i Mahsusası, onu Mütareke'de İngiliz subaylarıyla temas, Vahideddin'e hizmet, İtalyanlara casusluk ve Siyonizm propagandası gerekçeleriyle mahkûm etti. 21 Temmuz 1925 tarihli kararname ile "Bahriye cerrahlığından mütekait diş tabibi Sami Günzberg Efendi"nin askerlikle ilişiği kesildi ve devlet hizmetinde istihdamı yasaklandı (BCA, 30.11.1.0/16.33.14; Resmî Ceride, 11 Ağustos 1925; Koçak, 2005: 115–116). Günzberg TBMM'ye Tazallümnâme başlıklı bir risaleyle itiraz etti (Günzberg, 1341/1925). Meclisin bu tür kararları yeniden inceleme imkânı veren bir kanun çıkarması üzerine kurulan Ali Karar Heyeti, onun "şerefli bir zabit" olduğuna hükmederek beraat ettirdi; 14 Nisan 1929 tarihli kararnameyle itibarı iade edildi ve emekli maaşı yeniden bağlandı (BCA, 30.11.1.0/47.11.9; Bali, 2014: 99).

5.2.Cumhuriyet'in ilk yıllarında meslek örgütlenmesi

Yeni devletin millî bir meslek sınıfı oluşturma hedefi, gayrimüslimlerin ağırlıkta olduğu serbest mesleklerde bir ayrışmaya yol açtı ve diş hekimleri de bu ayrışmadan payını aldı. Bu yıllarda biri Hasan Hayri Bey'in, diğeri Günzberg'in başkanlığında iki ayrı diş tabipleri cemiyeti bulunuyordu. Bunlardan Müslüman Diştabibleri Mezûnin ve Talebe Cemiyeti, Dişçi Mektebi mezunu olmayan "alaylı" dişçilerin ve gayrimüslim dişçilerin diş hekimi sıfatıyla çalışmasına karşı çıkıyordu. Cumhuriyet sahibi Yunus Nadi, 1 Eylül 1926 tarihli başmakalesinde gayrimüslim dişçilere karşı ayrımcı tutumu eleştirdi (Bali, 2014: 37; Muğan, 1994: 107).

Nisan 1928'de kabul edilen 1219 sayılı "Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun", mesleki hukukun temel taşı oldu. Kanunun 32. ve 33. maddeleri, diplomasız "müsaadeli" dişçilere üç ay içinde başvurarak Dişçi Mektebi sınavlarına girme ve başarılı olurlarsa "diş tabibi" değil "dişçi" unvanıyla çalışma hakkı tanıyordu. Kanunun kabulü üzerine Günzberg, başında bulunduğu cemiyet adına Meclis Reisi Kâzım Özalp'e ve Sıhhiye ve İçtimai Muavenet Vekili Dr. Refik Saydam'a birer telgraf çekerek teşekkürlerini iletti. Kısa süre sonra iki cemiyet birleşti; Günzberg 1928'de birleşik cemiyetin idare heyetine "murahhas-ı mesul" olarak girdi, 1929'da delegesi oldu ve 1932'deki Birinci Millî Diş Tababeti Kurultayı'na katıldı (Aksoy, 1946: 55; Uzel, 2002; Bali, 2014: 39–40). Diş hekimi Momo Haim, Günzberg'in bu düzenlemeden Atatürk'ün desteğiyle yararlandığını, üniversitenin başlangıçtaki itirazına rağmen "bir kereye mahsus" sınav

imkânı tanındığını ileri sürer; bu iddia yalnızca sözlü tanıklığa dayanır (Bali, 2014: 73–74). Her durumda, Günzberg'in hem eski düzenin "permili" dişçisi hem de yeni düzenin meslek örgütü yöneticisi olması, dönemin geçiş karakterini çarpıcı biçimde yansıtır.

6.Cumhuriyet Dönemi: Atatürk'ün Diş Hekimi ve Aracı

6.1.Hekim–hasta ilişkisi

Günzberg'in 1965'te Hayat dergisine anlattığına göre Mustafa Kemal muayenehanesine Refet ve Kâzım Karabekir Paşalar ile Salih Bozok'la birlikte gelmiş; duvardaki hanedan fotoğraflarını kaldırmayan dişçiye "Ne büyük bir dost; biz de sana imzalı resimlerimizi verelim" demiştir. Günzberg aynı söyleşide, hekimlerin cesaret edemediği iltihaplı bir dişi çekmesinin ardından Atatürk'ün "Hayatımı kurtardın" dediğini aktarır (Yarbağ, 1965: 28–29). Ancak Mustafa Kemal Mayıs 1919 ile Temmuz 1927 arasında İstanbul'a gelmediğinden, Refet ve Kâzım Karabekir Paşalarla birlikte yapılmış böyle bir ziyaret ancak Mütareke aylarına (Kasım 1918–Mayıs 1919) tarihlenebilir. Bu anlatıların bir kısmı Günzberg'in kendi beyanına dayansa da, bağımsız kaynaklar ilişkinin sürekliliğini doğrular: Atatürk'ün İş Bankası'ndaki şahsi hesabından 1930, 1933 ve 1936'da Günzberg'e ödemeler yapılmış (Kocabaşoğlu vd., 2001: 624); Nöbet Defteri onun 28 Aralık 1935, 2 Mayıs ve 22 Haziran 1937'de Çankaya'da Atatürk'ü ziyaret ettiğini kaydetmiş (Şahingiray, 1955: 455, 607, 624); 1930–1932 basını, Atatürk'ün İstanbul'da Günzberg'in muayenehanesinde tedavi olup öğle yemeği yediğini haber vermiştir (Bali, 2014: 113). 25 Şubat 1933'teki Vagon-Li olayları sırasında da Atatürk, İstiklal Caddesi'ndeki bu muayenehanede bulunuyordu (Bali, 2014: 110).

Klinik açıdan en önemli tanıklıklar Atatürk'ün protetik tedavisine ilişkindir. Sabiha Gökçen'in aktarımına göre Atatürk 1925'te protez taşıyordu; ölçüler alçıyla alınıyor ve kusma refleksine yol açıyor, protezler Fransa'da (başka bir tanığa göre Almanya'da) yaptırılıyordu (Aydıntuğ, 1996: 12; Bali, 2014: 74). 1935 yazında Prof. Dr. Ziya Cemal (Aksoy), Dolmabahçe'deki konsültasyonda Günzberg'in yaptığı ağır alt protezin kanin dişlere tutturulduğunu ve dişlerden birinin çürüyüp ağrı yaptığını görmüş, dişi çekip yerini dikmiştir (Kızıldağlı, 1979: 182–183). Atatürk'ün son aylarında ise Günzberg'in diş eti üzerindeki protez kaynaklı hiperplastik dokuları makasla kesmesi, karaciğer yetmezliği nedeniyle durdurulması güç bir kanamaya yol açmış; Dr. Neşet Ömer, Dr. Nihat Reşat ve Dr. Asım Arar'ın raporu Günzberg'in "fuzuli müdahalelerine nihayet verilmesini" tavsiye etmiştir (Arar, 1958: 50–51; Akçiçek, 2005). Bu olay, sistemik hastalığı olan hastada cerrahi girişim öncesi hematolojik değerlendirmenin önemine dair tarihsel bir vaka olarak da okunabilir. Muayenehanede sergilenen "Atatürk'ün altın varak kaplı üst total protezi" ise pek çok tanığın anılarında yer alır (Bali, 2014: 57, 75).

"Atatürk'ün diş hekimi" unvanı tamamen tartışmasız değildir. Reşad Ekrem Koçu'nun İstanbul Ansiklopedisi, Günzberg'in bu unvanı sahiplendiğini ancak gerçek özel diş hekiminin Dr. Ömer Sıret Dosdoğru olduğunu ileri sürer (İstanbul Ansiklopedisi, "Günzberg (Sami W.)"). Sinan Korle ise Atatürk'ün "bir Türk uyruklu dişçinin bulunmamasından" yakınarak Ahmet Deniz'i kendi hesabına Amerika'ya diş hekimliği eğitimine gönderdiğini aktarır (Korle, 1997: 95). Aynı dönemde Alfred Kantorowicz'in 1933'ten itibaren İstanbul Üniversitesi'nde modern diş hekimliği eğitimini kurması, Günzberg kuşağı pratisyenlerle yeni akademik neslin yan yana var olduğu bir geçiş dönemini ifade eder.

6.2.Sırdaş, aracı ve kolaylaştırıcı

İngiliz Büyükelçiliği'nin 15 Mayıs 1928 tarihli bir yazısı onu "dişçi kisvesinde bir levanten" olarak nitelemiş, Gazi çevresindeki etkisine dikkat çekmiştir (PRO, FO 371/13078/E2653). Günzberg'in bu erişimi, 1933 sonrasında somut bir insani işleve kavuştu. Nazi iktidarının ardından, Birinci Dünya Savaşı'nda Alman askerlerini tedavi ettiği için aldığı Kırmızı Kartal ve Kızıl Haç nişanlarını 2 Haziran 1933'te Büyükelçi Rudolf Nadolny aracılığıyla sert bir protesto mektubuyla Almanya'ya iade etti (CZA, A/169/3/3). Albert Einstein'ın onursal başkanı olduğu Union des Sociétés OSE, Alman Yahudi hekimlerin Türkiye'ye yerleştirilmesi için 1933 Eylülünde Türkiye'de çalışmak isteyen hekimlerin listelerini, Başvekil İsmet İnönü'ye sunulmak üzere Günzberg'e iletti (BCA,

030.10/116.810.3; Bali, 2014: 122–134). Prof. Dr. Ernst Hirsch anılarında, Günzberg'in yabancı profesörlerle devlet arasındaki anlaşmazlıklarda "derhal yardıma koştuğunu" yazar (Hirsch, 1985: 327–328); Philipp Schwartz'ın Başvekil Celal Bayar'la yollarının kesiştiği yerlerden biri de bu muayenehane olmuştur (Schwartz, 2003: 87, 91).

Günzberg'in en dikkat çekici girişimi, Siyonist lider Haim Weizmann'ın Türkiye ziyaretidir. Atatürk'ün vefatı nedeniyle ertelenen ziyaret gerçekleştiğinde, 29 Kasım 1938'de Ankara'da Başvekil Celal Bayar, Weizmann, Schwartz ve Günzberg arasında Türkiye'ye İngiliz–Yahudi sermayesiyle kredi sağlanması müzakere edildi (Bali, 2014: 145–180, 413–424; Litvinoff ve Klieman, 1979: 453–454, 479–480). İkinci Dünya Savaşı yıllarında ise Yahudi Ajansı'nın İstanbul temsilcisi Haim Barlas ile birlikte mültecilerin transit geçiş izinleri için resmî makamlar nezdinde girişimlerde bulundu (CZA, A/169/1/1; Bali, 2014: 189–206). Bu faaliyetler, bir diş hekiminin mesleki güven ilişkisini diplomasi ve insani yardım alanına taşıyabildiğini gösteren özgün bir örnektir.

7.II. Abdülhamid Mirası, Devlet Gözetimi ve Son Yıllar

7.1.Hanedanın vekili

Hanedan mensupları Mart 1924'te 431 sayılı Kanun'la yurt dışına çıkarılınca, II. Abdülhamid'in çocukları ve kadınefendileri Türkiye içindeki ve dışındaki mülklerinin takibi için Günzberg'e umumi vekâlet verdi. Dava konusu varlıklar arasında Irak, Suriye ve Filistin'deki araziler ile Musul petrolleri üzerindeki imtiyaz hakları bulunuyordu. Günzberg, Muhtelit Hakem Mahkemeleri'nden Britanya Hariciyesi'ne ve Türk yargısına uzanan, kırk yılı aşkın süren bir hukuk mücadelesi yürüttü (Bali, 2014: 225–304; Bardakçı, 1991: 125–128). Arşiv dosyaları, bu mücadelenin devletin en üst kademelerine kadar taşındığını gösterir:

•Londra Büyükelçiliği'nin 29 Haziran 1938 tarihli ve Foreign Office'e sunulan takririnde, Abdülhamid'in Türk varislerinin talepleri "mahallî çareler kaidesi" ve milletlerarası hakem kararları ışığında savunulmuştur (BCA, 030.10/203.391.22).

•Günzberg, "Abdülhamit veresesi vekili Diştabibi" sıfatıyla 30 Mayıs 1945'te Danıştay'a verdiği dilekçede, 431 sayılı Kanun'un 8. maddesinin kanundan önce vefat etmiş olan Abdülhamid'in şahsi mülklerini kapsamadığını, Temyiz Mahkemesi Birinci Hukuk Dairesi'nin 11 Şubat 1935 tarihli ve E. 92, K. 334 sayılı kararının da bu yönde olduğunu savunmuş; Maliye Bakanlığı'nın hazırladığı tüzük tasarısının Medeni Kanun'a aykırı olduğunu ve Irak, Suriye ve Filistin'deki "milyonlarca liralık" hakların kaybına yol açacağını ileri sürmüştür. Danıştay Başkanı dilekçeyi 5 Haziran 1945'te Başbakanlığa iletmiştir (BCA, 030.10/203.391.20).

•Aynı fondaki 60 sayfayı aşan bir dosya, varislerin yurt dışındaki mülkleri için mahkemelere yapılan başvuruları ve kanunun 8. maddesinin yeniden yorumlanmasına itirazları içerir (BCA, 030.10/203.391.23).

•10 Mart 1946'da Başbakan Şükrü Saracoğlu'na yazdığı mektupta Günzberg, Irak'ta hakları bulunan ve Türk vatandaşlığını koruyan kadın varislerin dosyasının Hariciye'deki Türkiye–Irak komisyonunda ele alınmasını istemiş; Başbakanlık Hususi Kalem Müdürlüğü 13 Mart 1946'da dilekçenin işleme konulmayarak saklanması talimatını bildirmiştir (BCA, 030.10/203.391.22).

Bu çaba sonuçsuz kaldı. Hanedan mensuplarının bir kısmı Günzberg'i vekâleti kendi çıkarına kullandığı için suçlarken, yakınları ve bazı hukukçular onun bu davalar yüzünden servet kaybettiğini ve asıl engelin devletin tutumu olduğunu ileri sürmüştür (Bali, 2014: 58, 71, 281–288). Arşiv belgeleri, Günzberg'in hanedan adına hareket ederken bile Cumhuriyet hükûmetinin ecnebi devletler nezdindeki girişimlerine atıf yaptığını ve hukuki argümanını Türk yargı içtihadına dayandırdığını gösterir.

7.2.Emniyet'in dosyası

Hanedanla süren ilişkisi, Günzberg'i devletin gözetim alanına soktu. Gizliliği 10 Temmuz 2025'te kaldırılan bir Cumhuriyet Arşivi dosyasında, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya'nın 22 ve 27 Nisan 1933 tarihli yazılarıyla Başvekâlete bir istihbarat özeti sunulmuştur. Budapeşte'de yaşayan Şehzade Abdülkadir Efendi'nin kâtibinin elçiliğe verdiği bilgilere dayanan raporda, "İstanbul'da

dişçilik yapan Sami Günsberg"in Abdülkadir'i ziyaret edip oradan Berlin'e geçtiği belirtilir; Günzberg'in şehzadenin eski eşi Meziyet Hanım'a yazdığı ve "yakında kendilerine büyük eyilikler olması melhuz olduğundan bu çekilenler inşaallah unutulur" ifadesini içeren mektubun fotoğrafı da dosyaya eklenmiştir. Dahiliye Vekili yazısında Günzberg'in "sakıt hanedanın miras işleriyle de alâkadar" olduğunu vurgular (BCA, 030.10/203.386.13). Bu belgeler, Bali'nin Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına dayanarak aktardığı, Günzberg'in yurt dışı seyahatlerinde üstünün ve evrakının arandığına ve hareketlerinin 1960'a kadar izlendiğine dair bilgiyi (Bali, 2014: 341–342) bağımsız bir kaynakla destekler. Çelişki dikkat çekicidir: aynı yıllarda Günzberg Cumhurbaşkanı'nın diş hekimi, Dahiliye Vekili'nin ise hem gözetim altındaki kişisi hem de 1933 Eylülündeki tren kazasının ardından sağlığıyla bizzat ilgilendiği bir tanıdığıdır.

Arşiv dizisindeki bir II. Meşrutiyet dönemi belgesi ise Günzberg'in ticari ilişkilerine ışık tutar: vekili Lion Şunman aracılığıyla Ticaret-i Bahriye Mahkemesi'nde, Bremen'deki Carl Franke fabrikasının müdürü Alman vatandaşı Max Magnus aleyhine bir alacak davası açılmış; davetiye ve istida suretlerinin tebliği Hariciye Nezareti aracılığıyla istenmiştir (BOA, HR.UHM 201/38). Belge, Günzberg'in Alman tedarikçilerle erken tarihli ticari bağlarına ve sonraki yıllarda da sürecek olan hukuki uğraşlarına işaret eder.

7.3.Son yıllar ve ölümü

Günzberg ileri yaşına rağmen muayenehanesini seksenli yaşlarının sonuna kadar açık tuttu; 1950'lerde Celal Bayar, Adnan Menderes ve 1958'de Genelkurmay Başkanı olacak Rüştü Erdelhun gibi isimler hastaları arasındaydı. Yakın çevresi, onun düşük gelirli hastalardan ücret almadığını da anlatır (Bali, 2014: 64–78). Baudouy Apartmanı'ndan ayrılmak zorunda kalınca, sultanlardan ve devlet adamlarından kalma antika koleksiyonunu Ekim 1965'te müzayedeye çıkardı (Yarbağ, 1965). Harbiye'deki El Irak Apartmanı'na taşındıktan kısa süre sonra, 8 Mayıs 1966'da, tedavisinin sürdüğü Alman Hastanesi'nde hayatını kaybetti ve 10 Mayıs'ta Ulus Aşkenaz Mezarlığı'na defnedildi. Ölümü basında pek yankı bulmadı; Cumhuriyet onu birkaç satırla "Atatürk'ün dişçisi" olarak andı (Cumhuriyet, 11 Mayıs 1966; Bali, 2014: 324–325).

8.Sonuç

Sami M. Günzberg'in hayatı, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan geçişin diş hekimliği alanındaki bir kesitidir. Mesleğe berberlik ve pratisyenlik geleneğinin hâkim olduğu bir dönemde başlayan Günzberg, diploması tartışmalı olmakla birlikte Bahriye Merkez Hastanesi'nde Avrupa tarzı bir diş şubesinin kurulmasına, cerrahlardan dişçi yetiştirilmesine ve ordu birliklerine diş tabibi atanması fikrinin benimsenmesine katkıda bulunmuştur. 1914'teki halka yönelik ağız sağlığı önerileri, günümüz koruyucu diş hekimliğinin temel ilkeleriyle şaşırtıcı ölçüde örtüşmektedir. Hazine-i Hâssa defterleri ise 1920'lerin başında sarayın platin ve porselen dolgu, kron ve köprü gibi çağdaş restoratif ve protetik tedavilere eriştiğini belgelemektedir.

Birinci Dünya Savaşı'na ait "Emden kahramanları" fotoğrafı, Osmanlı–Alman askeri sağlık işbirliğinin diş hekimliği boyutunu görünür kılan, literatürde daha önce değerlendirilmemiş bir belge olarak bu çalışmaya özgün bir katkı sunmaktadır. Gizliliği 2025'te kaldırılan Cumhuriyet Arşivi belgeleri ise Günzberg'in 1933'te Budapeşte ve Berlin'deki hanedan temaslarının Dahiliye Vekâleti tarafından izlendiğini ve miras davalarını 1940'ların ortasında Danıştay ve Başbakanlık düzeyine taşıdığını doğrudan birincil kaynaklarla ortaya koymaktadır.

Günzberg'i tek bir kalıba sığdırmak mümkün değildir. Hem hanedanın hem Cumhuriyet'in önderlerinin güvenini kazanmış, aynı zamanda her iki tarafın da kuşkuyla izlediği bir kişidir. Kurucu kadronun diş hekimi olması, Alman Yahudi bilim insanlarının ve mültecilerin Türkiye'ye ulaşmasında aracılık etmesine imkân vermiş; hanedanın vekili olması ise onu yıllarca Emniyet'in gözetiminde tutmuştur. Diş hekimliği tarihi açısından Günzberg, mesleğin kurumsallaşmadan önceki son kuşağının ve bu kuşağın toplumsal gücünün sembolü olarak okunmalıdır. Şekil 3'teki hekimin kimliğinin yüz karşılaştırmasıyla kesinleştirilmesi, Hazine-i Hâssa ve Deniz Arşivi'ndeki diğer defterlerin taranması ve Emniyet Genel Müdürlüğü dosyasının tam metninin incelenmesi, gelecek çalışmalar için öncelikli araştırma alanlarıdır.

Kaynakça

Arşiv belgeleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı – Osmanlı Arşivi (BOA)

•İ.HUS 156/1325-C-24: Dişçi Sami Efendi'nin Devlet-i Aliyye tabiiyetine kabulü muamelesinin yapılması.

•İ.TAL 434/1325-N-85: Saray-ı Hümayun-ı Mülûkâne Dişçibaşısı Sami Efendi'nin uhdesine rütbe-i sâniye sınıf-ı mümtâzı tevcihi.

•Y.PRK.SGE 11/118: Saray-ı Hümayun Dişçibaşısı Haydın'ın maaşının artırılması istidası.

•Y.MTV 301/108: Diş tabibi Leon Terziyan'ın Mabeyn Dişçiliği'ne tayin talebi.

•HR.UHM 201/38: Sami Günzberg'in vekili Lion Şunman tarafından Ticaret-i Bahriye Mahkemesi'nde açılan alacak davasına ait davetiye varakası ve istida sureti.

•DH.EUM.SSM 57/42 (akt. Bali, 2014).

•Y.A.HUS 521/126 (akt. Bali, 2014).

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı – Cumhuriyet Arşivi (BCA), Başbakanlık Muamelat Genel Müdürlüğü (30.10.0.0)

•203/386/13: Diş Dr. Sami Günzberg ve hanedan mensupları hakkında istihbarat raporu (22 ve 27 Nisan 1933; gizliliği 10.07.2025 tarih ve 148317 sayılı Olur ile kaldırılmıştır).

•203/391/20: II. Abdülhamid varislerinin vekili diş doktoru Sami Günzberg'in Danıştay'a sunduğu dilekçe (30 Mayıs–5 Haziran 1945).

•203/391/22: II. Abdülhamid'in mirasıyla ilgili Sami Günzberg'in mektubu ve Londra Büyükelçiliği'nin Foreign Office'e takriri (29 Haziran 1938; 10–14 Mart 1946).

•203/391/23: Abdülhamid vereselerinin vekili Sami Günzberg'in yurt dışındaki mülkler için mahkemelere müracaatları ve mahkeme kararları.

•30.11.1.0/16.33.14 (21 Temmuz 1925) ve 30.11.1.0/47.11.9 (14 Nisan 1929) (akt. Bali, 2014; Koçak, 2005).

•030.10/116.810.3 (17 Eylül 1933) (akt. Bali, 2014).

Diğer arşivler (ikincil atıf)

•TBMM Milli Saraylar Daire Başkanlığı Hazine-i Hâssa Arşivi, Defter 4691; Dosya 1571 ve 1586.

•Deniz Müzesi Komutanlığı Tarihi Deniz Arşivi, Mektûbî Defteri 1463, s. 91.

•Central Zionist Archives (CZA), A/169/1 ve A/169/3.

•Public Record Office (PRO), FO 371/13078/E2653/14/44.

•Alman Arkeoloji Enstitüsü (DAI) İstanbul, Fotoğraf Arşivi, Sebah & Joaillier, Negatif No. 7626 (akt. Bali, 2014).

•Auswärtiges Amt, Politisches Archiv, Eingangsjournal der Abteilung IB, 1918, Nr. 11766.

Özel arşiv

•Diş Hekimi Mustafa Deha Doğan Arşivi: "Helden der 'Emden' in zahnärztlicher Behandlung des Marine-Zentral-Lazaretts" başlıklı fotoğraf, y. 1915.

Yayınlanmış kaynaklar

•Akçiçek, E. (2005). Atatürk'ün Sağlığı, Hastalıkları ve Ölümü. İzmir: Güven Kitabevi.

•Aksoy, Z. C. (1946). Türk Dişhekimliği Tarihi. İstanbul: Hüsnütabiat Basımevi.

•Arar, A. (1958). Son Günlerinde Atatürk. İstanbul: Selek Yayınları.

•Ayaşlı, M. (1969, 23 Ocak). Matmazel Lili Günzberg kimdir? Bâbiâli'de Sabah.

•Aydıntuğ, Y. S. (1996). Atatürk'ün ağız sağlığı. Türk Dişhekimleri Birliği 3. Uluslararasi Dişhekimliği Kongresi, Ankara, 12.

•Bali, R. N. (2014). Saray'in ve Cumhuriyet'in Dişçibaşisi Sami Günzberg (Genişletilmiş 2. bs.). İstanbul: Libra Kitap.

•Baltacıoğlu, A. ve Baltacıoğlu, İ. (2010). Türkiye'de diş hekimliği eğitim ve öğretimi

(1908–1933). Osmanli Bilimi Araştirmalari, 11(1), 159–202. DergiPark

•Bardakçı, M. (1991). Son Osmanlilar: Osmanli Hanedaninin Sürgün ve Miras Öyküsü. İstanbul: Gri Yayınları.

•Dramur, R. (1994). 19. yüzyılda Osmanlılarda dişçilik tarihi ile ilgili bazı belgeler.

Oral, 10(120), 14–21.

•Efeoğlu, A., Demirhan Erdemir, A. ve Öncel, Ö. (2000). Geçmişten Günümüze Türk Diş Hekimliği. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.

•Günzberg, S. (1330/1914). Dişlerin hıfzıssıhhati. Nevsâl-i Millî 1330, 413–415. Dersaadet: Artin Asadoryan Matbaası.

•Günzberg, S. (1341/1925). Ankara'da Büyük Millet Meclisi Riyaset-i Celilesi'ne Tazallümnâme. İstanbul: İkdam Matbaası.

•Hirsch, E. E. (1985). Hatiralarim: Kayzer Dönemi, Weimar Cumhuriyeti, Atatürk Ülkesi (F. Suphi, Çev.). Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.

•İstanbul Ansiklopedisi (R. E. Koçu). Günzberg (Sami W.). istanbulansiklopedisi.org

•Kızıldağlı, E. (1979). Atatürk'ün bir dişi. Dirim, 34, 182–183.

•Kinross, L. (1990). Atatürk: The Rebirth of a Nation (ilk bs. 1964). London: Weidenfeld and Nicolson.

•Kocabaşoğlu, U. vd. (2001). Türkiye İş Bankasi Tarihi. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

•Koçak, C. (2005). Belgelerle Heyet-i Mahsusalar. İstanbul: İletişim Yayınları.

•Korle, S. (1997). Kiziltoprak Günlerim. İstanbul: İletişim Yayınları.

•Kutay, C. (1983). Bir Devir Aydinlaniyor: Şehit Sadrazam Talat Paşa'nin Gurbet Hatiralari (C. 3). İstanbul: Kültür Matbaası.

•Litvinoff, B. (Gen. Ed.) ve Klieman, A. (Ed.) (1979). The Letters and Papers of Chaim Weizmann, Vol. XVIII, Series A. New Brunswick–Jerusalem: Transaction Books / Israel Universities Press.

•Muğan, N. (1994). Türk Diş Hekimliği Tarihi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

•Mücke, H. von (1917). The "Ayesha": Being the Adventures of the Landing Squad of the "Emden". Boston: Ritter & Co. Project Gutenberg

•Naval Historical Society of Australia (t.y.). Last voyage of the Ayesha. navyhistory.au

•Schwartz, P. (2003). Kader Birliği: 1933 Sonrasi Türkiye'ye Göç Eden Alman Bilim Adamlari (H. Peukert, Yay.; N. Alçı, Çev.). İstanbul: Belge Yayınları.

•Stern, S. (1985). The Court Jew (R. Weiman, Çev.). New Brunswick: Transaction.

•Şahingiray, Ö. (Top.) (1955). Atatürk'ün Nöbet Defteri 1931–1938. Ankara: Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü.

•Şakir, Z. (1931, 11 Ağustos). Abdülhamid'in son günleri. Son Posta.

•Taylor, S. (Der.) (1935/1995). Who's Who in Central and East Europe 1933. Zürih / Berlin: Central European Times / Gerhard Wolf Janus Press.

•Uzel, İ. (2002). Birinci Millî Diş Tababeti Kurultayi. Ankara: Türk Diş Hekimleri Birliği Yayınları.

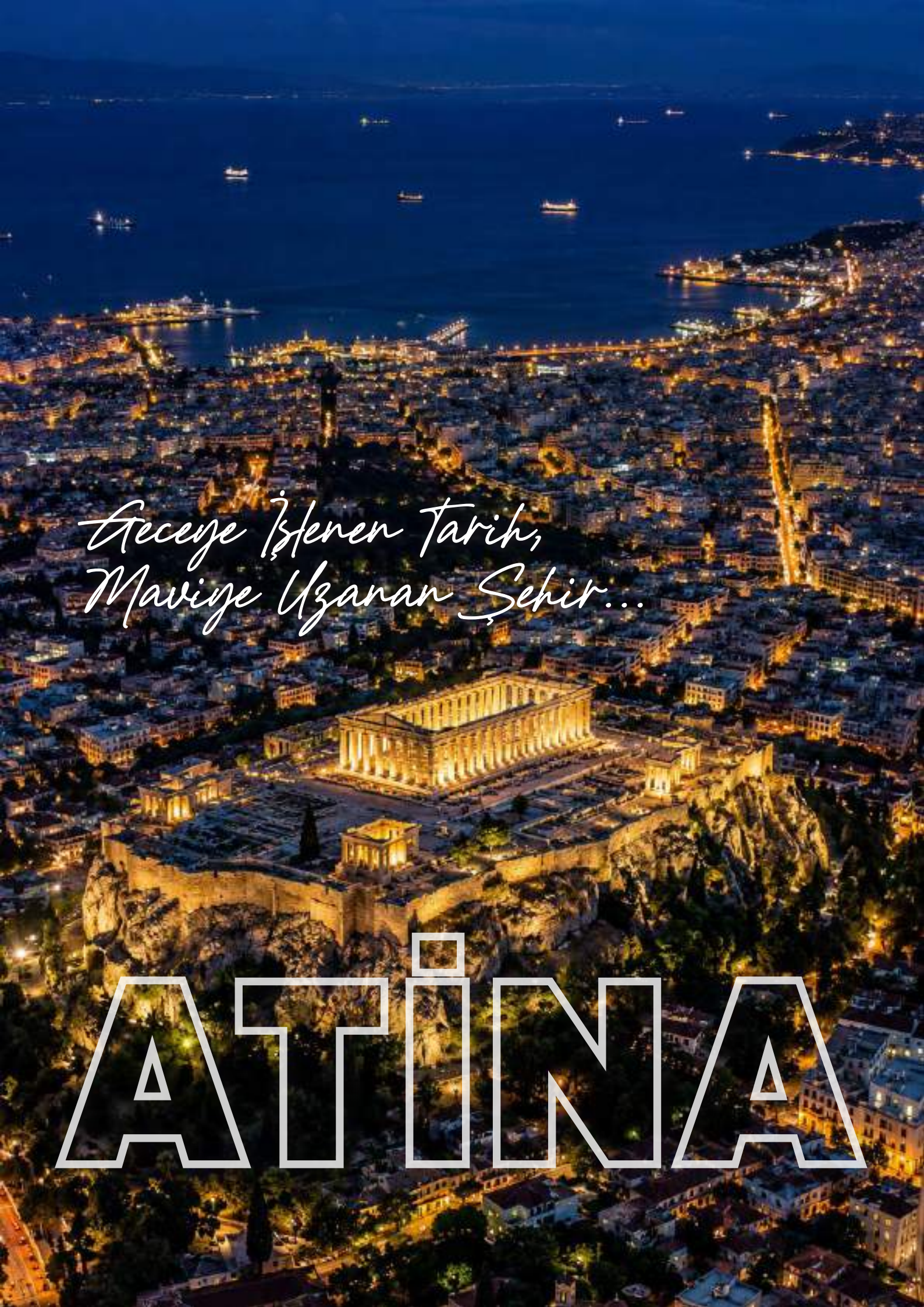
•Yalçın, H. C. (1923, 4 Ağustos). Akıl ermeyen noktalar. Tanin.

•Yarbağ, C. (1965, 28 Ekim). Sultanların yadigârı antikalar "ah, vah" sesleri arasında satıldı. Hayat, 44, 28–29.

Görsel kaynaklar

•İstanbul Ansiklopedisi Arşivi, Kadir Has Üniversitesi, G12C025: Sami Günzberg portre çalışması (Kemal Zeren, kâğıt üzerine mürekkep). https://istanbulansiklopedisi.org/handle/rek/634

•Wikimedia Commons: Türkiye İş Bankası Resim Heykel Müzesi binası, Baudouy (Bodvi) Apartmanı, İstiklal Caddesi No. 144, Beyoğlu.

Geceye İşlenen Tarih,
Maviye Uzanan Şehir...
ATİNA

Sanırım Yunanistan'da en sevdiğim şehir. Selanik gibi eskimiş yüzüne ve duvarlarındaki boyamalara rağmen hala çok güzel ve heyecan verici. Beni heyecanladırır, belki eski bir tanıdıkla karşılaşmak gibi köşeyi döndünce ne göreceğimi bilmekten, gördükçe ve gezdikçe yeni yeni keşiflerde bulunmamdan, belki rüzgarından, belki de anılardan. Elbette burada yazdıklarımdan başka görmeye değer çok yer var ama, burada gidip de bir daha, bir daha gitmek istediğim yerleri sıraladım.

Prof.Dr.
KORKUD DEMİREL

Syntagma (1), Plaka (2), Akropol (3), Psyri (4), Monastiraki (5), Arkeoloji Müzesi (6), Kolonaki (7), Panathinaiko Stadyumu (8). Kırmızı ok Venizelos havalimanı tarafını işaret ediyor, sarı ok ise Pire'yi

1. Syntagma

Şehrin giriş kapısı Syntagma metro istasyonunun arkasında parlemento, önünde ise büyük bir meydan vardır. 2010-2012 arasındaki büyük çaplı gösterilerde meydanda açılan Όχι (Hayır) pankartlarını hatırlayanlarınız vardır belki. Geri planda parlemento binası, basamakların iki yanında tren ve metro istasyonuna giriş, arkamda ise geniş meydan. Taksim meydanı (Gezi hariç) kadar büyük. Venizelos hava limanından bineceğiniz

TIME dergisi tarafından 2011 yılında "Yılın Kişileri" listesine dahil edilen ve tüm dünyada direnişin sembolü olan Loukanikos (Yunanca Sosis).

metro 40 dakikada sizi buraya getirecektir. Konaklamak için de çok merkezi. Meydana bakan birkaç tane çok meşhur otel var ama onların meydana bakan odalarının fiyatının 1500E'ya kadar çıktığını bildiğim için sözünü etmeye değmez. Yakınlarda makul ve kaliteli birçok kalacak yer var. Electra otelleri bir zincir ve Divan-Dedeman-Garden Inn ayarında. Ama bir otel var ki, ondan söz etmeden olmaz.

Hotel Grande Bretagne; Haritada 1.1 olarak görünen yer. 1842 de zengin bir Yunanlı tarafından kraliyet sarayının (şu anki parlemento) karşında onu gölgede bırakmak için yaptırılmış ve Danimarkalı bir mimar tasarlamıştır. Bu mimarın Atina'da başka eserleri de var. Bu bina bizim Akaretler sıra evlerinden 33 yıl önce yapılmış. Yüksek tavanları, aşırı lüks döşemesi ile tam bir başyapıt. Benim bir davet üzerine otelde kaldığım tarihte (2009) kapısında bir sokak köpeği yatardı. Sonradan adının Loukanikos (Yunanca Sosis demek) olduğunu öğrendiğim bu köpek, söz konusu ultra lüks otelin giriş paspası (pas pas dediysem benim salonumdan az küçük) üzerinde yatardı ve kimse kovalamazdı. Sonradan öğrendiğim kadarı ile otel görevlileri ve bölgedeki öğrenciler tarafından çok sevilen ve beslenen Loukanikos, meydandaki tüm protestolarda en ön safta yer alıyormuş. Gaz bombalarından, patlamalardan korkmadan polislere havlamış. TIME dergisi 2011 yılında onu "Yılın Kişileri" listesine dahil etmiş ve tüm dünyada direnişin sembolü olmuş. Eylemler bittikten sonra bir Atinalı sahiplenmiş ve 2014 yılında uykusunda ölmüş. Sol-üstteki fotoğrafı Time dergisinden aldım. Sol-alttaki ise bir Instagram sayfasından Psyri mahallesinde yapılan duvar resmi haberinden ödünç aldım.

Otelin en güzel tarafı ise terasındaki bar. Konaklayamasanız bile terasa çıkıp bir şeyler içmenizi öneririm. Yemeklerinde tek özellik fiyatlarının çok yüksek olması. Kendinize veya yanınızdakine bir hoşluk yapmak istiyorsanız burayı yani teras barını kaçırmayınız. Güneşin batma saatini hesaplayıp giderseniz daha da lezzeti birkaç saat geçirirsiniz. Diğer taraftan benzeri yerler var, ama hiçbiri Bretagne değil. Aşağıda terastan Akropolis.

Syntagma mahallesi konaklamak için ideal bir yer ama biraz daha haritadaki 5'e doğru giden yolun arka sokaklarını tavsiye ederim. Uyumak istiyorsanız, yer seçerken yakınlarda bar varsa, üst katları tercih etmenizi şiddetle öneririm. Electra'lar iyi seçenekler, hatırladığım kadarı ile iki tane var oralarda, Astikon House benim (2026) kaldığım yer

Hotel Grande Bretagne'nin terasından Akropolis

ve eski binada yenilenmiş bir otel. Bu arada Kolonaki (7) civarlarında da güzel oteller var ve yürüme mesafesi. Yürüme mesafesindeki bir diğer seçenek ise Athens Way Pop Art Hotel (6.2). Burada da kaldım, mahalle gündüzleri terk edilmiş gibi, gece ise neredeyse istilaya uğruyor.

2. Plaka

Eskinin Plaka'sı ile günümüzdeki Plaka arasında dağlar kadar fark olmakla birlikte hala turistik cazibe noktası. Yunancada Şaka anlamına gelmesi ise ayrı bir ironi. Mahallenin 2009 dan öncesini bilmemekle birlikte o zamanlar hala deri satan dükkanlar, salaş meyhaneler olan semt günümüzde plastik hediye eşyalarının satıldığı, çığırtkanların gel gellerinin yüksek sesli müziğe karıştığı bir mahalle. Ama kafanızı kaldırınca Akropolis orada.

3. Akropolis

İşte Atina. Akropolis yüksek şehir anlamına geliyor. Bu bağlamda Bergama ve Assos'da da Akropolis var. Atina'nın Akropolis'ini özel kılan ise Tanrı Zeus ve Metis'in kızı Tanrıça Athena için içine yapılan Partenon tapınağıdır. Yapımına milattan önce 447'de başlanmış ve 438 de açılmış. Partenon evlenmemiş veya bakire kız evi, odası gibi anlamlara geliyor. Burada ise Atina şehrinin baş koruyucusu ve savaş, bilgelik ile strateji tanrıçası olan Tanrıça Athena'yı simgeliyor. 15. yy ortalarında Osmanlıların bölgeyi ele geçirmeleri ile önce camiye çevrilmiş, sonra da 1684 den itibaren silah deposu olarak kullanılmış ve 26 Eylül 1687'de Osmanlı-Venedik

Leo von Klenze – Neue Pinakothek, Munich, Kamu Malı, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1387333

Hotel Grande Bretagne terasından görünüşü yanda... Ama erken gidin, ışığın gün batımından geceye döndüğü ana tanık olunuz.

Yukarıda, haritadaki 3.1 noktasından ve Monastiraki (5) tarafından görünüş

savaşı sırasında gelen bir havan topu ile büyük kısmı hasar görmüş, çatısı çökmüş. Ve elbette bir zaman sonra, 1800'lerde Britanyalılar sahneye çıkıp tartışmalı bir şekilde mermerleri almışlar! Lord Elgin (zamanın elçisi) mermerlerin resmini çizdirmek için izin almış almasına, ama Londra'ya taşımak için padişahın fermanı var demesine karşın ortada ferman yok. Dünyanın en düzenli arşivi olan İngiliz Arşivi'ndeki en eski belge 974 yılına aittir. Ama bu büyük hediyenin belgesini bulamamaktadır İngilizler. Türkiye Yunanistan'a bu konuda tam destek veriyor. Şimdi hikayenin asıl lezzetli tarafı geliyor. 17 kasaya konulan mermerler bir gemiye yükleniyor ve Malta yolunda Mora yarım adasının güneyinde fırtınada batıyor. 25 metre civarında derinlikte olan mermerlerin tamamı kiralanan sünger avcıları tarafından karaya çıkarılıyor ama bu işlemin maliyeti lordumuzun bütçesini aşınca iflas ediyor ve mermerleri British Museum'a satıyor.İçimden ilahi adalet diye mırıldanıyorum...

Zamanında Akropolis'in nasıl bir görüntüsü olduğunu merak ediyorsanız Viki'den yararlanabilirsiniz.

3.1 den çekilen fotoğrafın hemen yakınında Akropolis müzesi var. Arkeoloji müzesi ile karıştırılmaması lazım. Bu müze de dikkate değer ama Arkeolojinin yerini tutmaz. Ben zamanında karıştırmıştım. Meraklısına not buralarda çok güzel otel terası lokantaları var. Önceden rezervasyon şart.

Gösteriş ve göz boyamanın zirvesinde elbette benim motorcu takımı da kendi yerini almış. Bayılırım bu Harley'ci tatlı su motorcularına. Ben de büyüyünce onlara katılacağım.

4. Psyri

İnternette araştırma yaparsanız, eskinin bohem mahallesi, yer yer genelev ve sanat atölyelerinin eski mekanı olarak anılsa da şimdilerde masalsı kahvelerin (fotoğraftaki gibi), duvar boyamalarının, Rebetiko'nun merkezi olduğunu okuyacaksınız. Ancak durum bunların hiç biri değil gibi görünüyor. Evet eskiden buralarda kiralar düşükmüş, evler şehir merkezine yakınlığı nedeniyle el değiştirmiş. Bir zamanlar buraları mesken tutan mafyavari topluluklar zamanla çalışma modellerini değiştirdikleri için başka yerlere gitmişler, ama bu soruyu YZ ye sorarsanız size güzel hikayeler anlatır. Eskinin ucuz ve bohem yaşamı, zamanla artan giderleri karşılayamadığı için buradan uzaklaşmış. Belediyenin de el atması ile bizdeki Tarlabaşı kentsel dönüşüm projesi gibi

Eskinin bohem mahallesi, yer yer genelev ve sanat atölyelerinin eski mekanı olarak anılsa da şimdilerde masalsı kahvelerin,, duvar boyamalarının, Rebetiko'nun merkezi Psyri

Biraz daha içerilerde, henüz dönüşümün tamamlanmadığı, turizmin ulaşamadığı köşelerde hala eskilerden kalan ticaret odakları, mahallenin gerçek ve karmaşık yapısını yansıtan dükkanlar ve metruk binalar mevcut.

bir şeyler olmuş. Benim gözlerimin gördüğü ise, turist beklentilerini karşılamaya çalışan bir lunapark ile yerel değerlerin harmanlandığı yapışkan bir bulamaç. Kapalı çarşının son yirmi yılına tanık olduysanız aynı senaryo burada da...

Yandaki fotoğraf bir Ermeni şarküterisinden.

Burada biraz daha uzun zaman geçirdim zira o sağdaki adam her şeyi tattırdı bana. “Motorlayım, hiç bir şey alamam, taşıyamam, zaten buradan adaya gidiyorum uyarıları pek işe yaramadı ve sohbetimizi evde yaptığı votka ile bitirdik. İstanbul telefonumu vermeyi ihmal etmedim. Ama çok da hoş bir yorum yaptı. “Elbet geleceğim, başım sıkışmazsa aramayacağım, ama bir İstanbul telefonu olsun”, bunu en son Tatvan Van arasındaki kıvrımlı yolda duymuştum. Beni “Turk Istanbul” olarak kaydetti telefonuna.

5. Monastraki

Monastraki metro istasyonunun hemen yanında Atina’nın eskiden bit pazarı olan, şimdilerde plastik pazarı olan caddenin girişi var. Ama hala eskilerden izler var. Biri benim kemer aldığım dükkan olan Olgianna Melissinos Sandals, digeri de o sokaktan 50 m sonra bit pazarından arta kalan eskiciler çarşısı.

Tüm kemerlerim Olgianna’dan. Eşi ile beraber çalışıyor. Olgianna’nın dedesi Yorgo, Plaka’da ilk atölyesini 1920 de açmış. 1950 ye kadar aynı yerde lüks sandaletler ve tabanı kauçuk tırmanma ayakkabıları imal etmiş. Ondan işi Olgianna’nın babası Stavros devralmış ve 2004 ‘deki emekliliğine kadar bir taraftan deri işlemesi yaparken tiyatro oyunları ve şiirler de yazıyormuş. Müşterileri arasında benim dışımda Beatles, Rudolph Nureyev, Jacqurline Kennedy-Onasis, Barbara

Streisand, Sophia Loren, Biden'ın çocukları da varmış. Baba Stavros ile tanışmışlığım yok ama kızı ve damadı ile her 5 senede bir görüşüyoruz. Bu kıymetli hikayeyi 2008 yılında plastik saraya dönüşen bit pazarında yürürken tesadüfen bulmuştum. BBC'de yayımlanan hikayelerine göz atmanızı isterim. Hikayeyi okuyunca arkasında bir hikaye daha olduğunu anladım. Stavros un dükkanı meğer duruyormuş, ve oğlu işletiyormuş. Benim gittiğim ise kızının eşi ile çalıştırdığı atölye imiş. Bir şekilde ayrılmışlar ama Olgianna'nın atölyesi ziyarete değer. Zira orası bir atölye, istediğiniz değişikliği Olgianna'nın eşi hemen yapıyor. Bu kış gittiğimde Pantelis'in dükkanına da uğrayacağım.

6. Arkeoloji Müzesi

Arkeoloji müzelerini çok severim. Merakımı öğrenci iken turist rehberi olmama bağlarım ve İstanbul Arkeoloji Müzesine öğrenciliğimden beri giderim. Atina Arkeoloji'ye ise ilk gidişim. İsmi de zaten Ulusal Arkeoloji Müzesi. Önceki gidişlerimde Akropolis Arkeoloji Müzesini iki defa gezmiştim ve kendi kendime nasıl oluyor da Atina'daki bir arkeoloji müzesi bu kadar sınırlı bir arşive sahip diye düşünmüştüm. Dikkatsizliğime veriniz. Ulusal Arkeoloji Müzesi ihtişamlı, elbette çok geniş bir koleksiyon var ve metrobüs durağı kadar kalabalık.

Nikos Kitsakis – Own work, CC BY 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=154929356

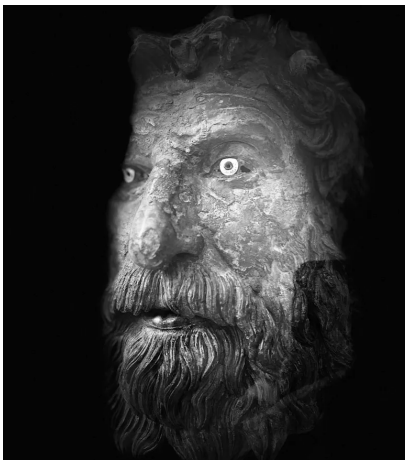
Sağdaki Artemision Jokeyi, Eğriboz adasının en kuzeyindeki burunda bir gemi batığında bulunmuş. Parça parça bulunmasına karşın çok kıymetli olmasının nedeni, antik çağda yapılan büyük bronz heykellerin çoğu, sonraki yüzyıllarda eritilip silah ya da başka amaçlarla kullanıldığı için günümüze ulaşamaması. Bu ise gemi batığında olduğu için 2000 yılı aşkın süre boyunca deniz dibinde saklanmış.

Atina sayfamın kapağında kullandığım maske de Agamemnon maskesi'nin hemen yanında. Mora'da yer alan Miken antik kentinde bulunmuş, bilin bakalım kim tarafından! Define avcısı Heinrich Schliemann tarafından. Hani Truva'dan eserleri kaçıran.. Her taşın altından çıkıyor. Bu mezar maskeleleri sahibi ile beraber gömülürlermiş. 7 maske bulunmuş, bunlardan biri çocuk ama hiç kadın yok.

Gleb Simonov – Own work, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=168874012

Müzeye 20E vererek giriyorsunuz. Öğle saatinde müzenin iç avlusunda bir şeyler atıştırabilirsiniz. Ama önerim müze görevlileri ile konuşup yemek için dışarı çıkmanızdır, bu mümkün ama onları bilgilendirmek gerekiyor. Atina'daki Ouzerie Lesvos (6.1) hem yakında (10 dk yürüme, 750m) hem de mükemmel. Elbette Midilli Uzosu var.

Memnun kalmazsanız hesabı bana gönderiniz. Yaşlı başlı garsonların hafif sinirli halde servis yaptıkları harikulade bir uzocu. Yunan salatası ile Horta vazgeçilmezler. Ama cacığı da hafife almayınız. Her üçü de bu tatilde tattığım en iyi örnekler arasında.

Sardalya gibisi yok, Uzo ise ayrı bir konu. Çipuro isteyince biz Midilli'liyiz deyip bu uzoyu önerdiler. Üzerini Google ile tercüme edince Plomari'nin (Midillinin en iyi bilinen Uzo üreticisi) fıçıda dinlendirilmiş ve alkol oranı 45 olan ürünü olduğunu anladım. Meraklılarına şiddetle tavsiye ederim.

7. Kolonaki

Atina'nın güzide mahallelerinden. Küçük kolon anlamına gelen ismini veren sütunu görseniz, ismin ne kadar yakıştığını anlarsınız. Kafeler, pastaneler, gelen geçeni seyretmeler.. Benim ilgim ve bilgim Benaki müzesi vasıtası ile gelişti. İstanbul'dan çocukken göçmüş Yannis Pappas'ın eserlerinin neredeyse tamamını orada görebilirsiniz. Bir güncelleme, 14 Ekimde geçici olarak kapanacakmış, internet sayfasından takip ediniz. Seyahatim sırasında eserlerinden bir kısmını Drama'da görmüştüm. Hazır Kolonaki civarlarındasınız 30 dk yürüme mesafesindeki (2km) balık pazarını da ziyaret ediniz. Çevresinde de lokantalar var, içinde de. Balık pazarı 15.00 gibi kapanıyor.

8. Panathinaiko Stadyumu

Mutlaka görülmesi gereken yerlerden biri ve ismi "Tüm Atinalılara Ait" anlamına geliyor.

Vikipedi'den alınmıştır

Diğer ismi Kalimermero. Tahmin edilebileceği gibi güzel mermerli anlamına geliyor, Kalimera'nın günaydın, kalispera'nın iyi günler olduğu bir dilde kali'nin ne anlama geldiğini tahmin etmek pek de güç değil. 1896'daki ilk Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapan stadyum, alanındaki en eski yapılardan biri ve tamamı beyaz mermerden yapılan tek stadyum. Gezilebiliyor, daha doğrusu gezilmeli. Ama stadyumun isminden umarım Panatiakos veya tam ismi ile Panathinaikos Athlitikos Omilos olan kulübün ismini tahmin etmişsinizdir. Kulübün ismi "Tüm Atina'nın Spor Kulübü" anlamına gelmekte, şimdilerde takımın hocası Ergin Ataman. Stadyum Syntagma'ya 20 dakika yürüme mesafesinde. Parkın içinden geçiniz. 1896 daki ilk olimpiyatları okurken bir yıl sonraki Osmanlı-Yunan Savaşı'nı da okumayı ihmal etmeyiniz. Meydanda kazanılanın masada kaybedilmesi olan bu hikaye, diplomasinin her zaman nasıl da kaba kuvvetten güçlü olduğunun bir dersi gibi. Küçük bir anekdot, Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisi'nde okurken gerçekleşen olaylarda, okuldan kaçarak cepheye gitmek istemiş ancak yaşının küçüklüğü nedeniyle gönderilmemiştir. Manastır'a yolunuz düşerse bu okulu gezmenizi tavsiye ederim.

Fausto Zonaro – Yükleyenin kendi çalışması, Kamu Malı, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1405474

Osmanlı-Yunan savaşının önemli dönüm noktalarından biri Dömeke savaşıymış. Bunu savaşı kazanan Osmanlılar Termopil geçidini 24 saatte aşınca Atina kapılarına gelmişler. Fausto Zonaro'nun Dömeke meydan muharebesini anlatan resmi Milli Saraylar Resim Müzesinde sergilenmektedir. Yerdeki yunan askerlerin yüzü 1930 larda örtülmüş.
Laf çok uzadı, çorap söküğü gibi yazmaktan çok hoşlanıyorum.. Kızım bile konudan konuya geçerken bağlantıyı nereden kurduğumu zaman zaman anlayamadığından şikeyetçi..

İlave öneriler

• Pire 10 km uzakta, mutlaka gidiniz. Tren ile giderseniz sevimsiz ticari liman tarafına varırsınız. Feribot ile adalara gitmeyecekseniz, değmez. Feribot ile gidecekseniz de feribotunuza erken gidiniz, zira yeriniz numaralı bile olsa, lüks mevki dışında, bulduğunuz yere oturmak zorunda kalacaksınız. Yazın gece feribotlarında açıkta seyahat edecekseniz serinlikten ve rutubetten korunmak için hazırlıklı gidiniz. Pirenin en güzel kıyısı Zeas yat limanı ile Limanaki (Kolonaki gibi küçük liman) arasındaki bölüm. Sahilden yürüdüğünüzde küçük tavernalar, nefis manzaralar sizi bekliyor.

• Likavittos tepesinde teleferik ile gidilen lokantanın ismi Orizontes (7.3). Gitmeseniz de olur. Hesapta, küçük dokunuşlarla Yunan Akdeniz mutfağını yorumluyorlar, bu "patlıcan yatağında karides sote" gibi üfürük yemekleri aklıma getiriyor. Ben bir kez onların mutfağını denedim, bir özellik yoktu, ama zaten o manzara karşısında her şey güzel gidiyor. Gün batımınını seyretmek istiyorsanız klisenin bahçesine veya antik tiyatroya gidin. Bunların hepsi tepenin üzerinde. Sizin için YZ'den baktım:

- Erken Gidin: Gün batımından en az 30-45 dakika önce tepede olmaya çalışın. Güneş batarken kilise avlusundaki en iyi noktalar (özellikle Akropolis'i tam karşıdan gören duvar kenarları) erkenden dolmaktadır.
- İçeceğinizi Yanınıza Alın: Zirvedeki kafelerden bir şeyler almak pahalı olabilir. Aşağıdaki Kolonaki semtindeki büfe veya marketlerden suyunuzu, kahvenizi ya da içeceğinizi yanınıza alarak tepeye çıkabilirsiniz.
- Rüzgara Dikkat: Atina yazın çok sıcak olsa bile, şehrin en yüksek noktası olduğu için akşamüstü ve gün batımı sonrasında tepe oldukça rüzgarlı ve serin olabilir. Yanınıza ince bir hırka almak iyi bir fikir olabilir.

• Kırmızı otobüsler ile şehri gezmeyin, trafik zaten kötü, ama in-bin için, yani belediye otobüsünün turistik şekli olarak kullanacaksanız neden olmasın.

• Motorcu dostlar, İstanbul'da motor kullanıyorsanız Atina leblebi-çekirdek. Zorunlu olmadıkça korna çalmamaya çalışınız. Ama canınızın her istediği yere motoru bırakamayacağınızı hesaba katınız. Bir çok park yeri var ve motorlara ayrı ücret uyguluyorlar. Merkezdeki yukarıdaki mahalleler dışında belirlenen yerlere güvenle bırakabilirsiniz. Benim tercihim açıkta bıraktığımda plakamı duvar tarafına vermek.

Atina kışın da güzeldir..

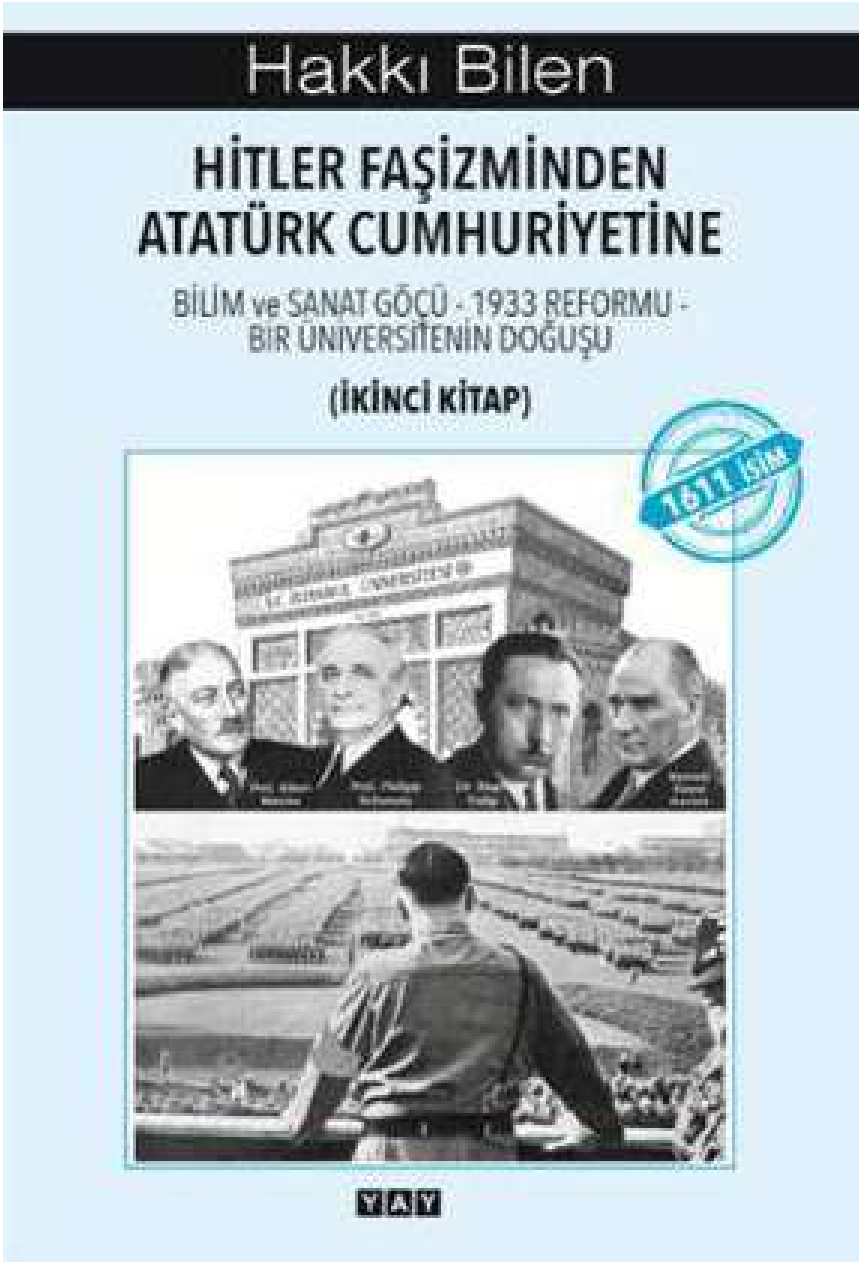
Baska seyahat hikayeleri, yemek tarifleri ve aforizmalar icin ***korkuddemirel.com*** sayfasini ziyaret edebilirsiniz.

HİTLER FAŞİZMİNDEN ATATÜRK CUMHURİYETİNE

BİLİM ve SANATGÖÇÜ- 1933 REFORMU- BİR ÜNİVERSİTENİN DOĞUŞU (İKİNCİ KİTAP)

HAKKI BİLEN

Dişhekimi
NEZAHAT ADAR AĞACA
aysenezahat1957@gmail.com

Kitap fuarlarını severim. Bir kitap fuarı ilanını gördüğümde, şartlarım elverirse; gitmeye çalışırım. Eylül ayında bir kitap fuarı için, İstanbul'un bir ucuna toplu taşımayla aktarmalı ulaşımla yorgun argın ulaştım. Kitapevlerinin stantlarını gezerken birden "Hitler Faşizminden Atatürk Cumhuriyetine" isimli kitabı gördüm. Yazarı olduğunu tahmin ettiğim bir bey sakince kitapların yanında oturuyordu. Hakkı Bilen'in yazdığı bu kitabı internette incelemiş ve Hitler'in zulmünden kurtulup İstanbul'a gelen ve İstanbul Üniversitesindeki dişhekimliği okulunu modern dişhekimliği fakültesine döndüren Hoca Kantorowicz'i anlattığı bölümünü merak etmiştim. Yazar Hakkı Bilen'le tanışıp heyecanla kitabı imzalatıp satın aldım.

Kalın kitabın bir bölümünde Prof. Alfred Kantorowicz'ün ünlü deyişi paragraf başı yapılmıştı; "TEMİZ DİŞ ÇÜRÜMEZ"

Kantorowicz hocanın bizzat öğrencisi olan Prof. Suat İsmail Gürkan ve Prof. Lemi Belger Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde benim öğretmenim olmuşlardı. Ord. Prof. Dr. Alfred Kantorowicz 'den bahsederken "Hoca Kantorowicz" hitabıyla bahsetmeleri hoşuma giderdi.

Hoca Kantorowicz 1880'de Polonya'da Yahudi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiş. Başarılarla dolu bir dişhekimliği ve tıp tahsilinden sonra 1921 tarihinde ordinaryüs profesör unvanına kadar erişmiş. Faşist Hitler rejimi iktidara gelince, Yahudi ve komünist parti üyesi olduğu için hakkında tutuklama emri çıkartılmış. Eşinin, bilim insanına zarar vermeyeceklerini düşünerek teslim olması için ısrar etmesi üzerine; teslim olmuş ve bir seneye yakın toplama kamplarında tutulmuş. Alman bilim insanlarının yardımı ve Atatürk'ün davetiyle 1933 yılında devlet memuru olarak Türkiye'ye gelmiş. Ardından ailesi ve asistanı mülteci olarak Türkiye'ye gelmişler. Hitler rejimine teslim olması için ısrar edip toplama kamplarına gitmesine neden olan eşinden 1934 yılında boşanmış. Bu boşanmanın ardından eşi Yahudi olmadığı için ülkeye dönmesi gerekirken haymatlos olarak Çorum'da enterne edilmeyi kabul edip, elişi öğretmenliği yaparak bir yardım kuruluşunda hayatını devam ettirmiş.

Hoca Kantorowicz ise boşanmasının hemen ardından 19 yaşındaki büyük oğlunun nişanlısı ve dişhekimliği asistanı olan hanımla gönül ilişkisine girmiş ve kar tatili için sekreter hanımla Uludağ'a gitmiş. Onlar Uludağ'da tatil yaparken Hoca Kantorowicz'in büyük

oğlu Erich Kantorowicz mutfaktaki havagazı vanasını açarak intihar etmiş. Cenazesi Feriköy Protestan mezarlığına defnedilmiş. Sekreter hanım Alman olduğundan, Yahudi Alfred Kantorowicz'le evliliği hem konsoloslukta hem kilisede onaylanmamış. İsmet İnönü'nün yardımıyla 1936 yılında Türk evlendirme dairesinde evlenebilmişler.

Hoca Kantorowich 1933 yılından Türkiye'den ayrıldığı 1946 yılına kadar İstanbul Üniversitesinde Türkiye'deki dişhekimliği eğitiminin gelişmesi için üstün hizmetler vermiş. Yurt içinden ve yurt dışından dişhekimlerinin katıldığı "Geliştirme Kursları" ve İstanbul'daki dişhekimleri için de "Geliştirme Dersleri" düzenlemiş. Bu kursların verilmesi için okuldaki meslektaşlarını da teşvik etmiş. Halka açık olarak yapılan "Üniversite Konferanslar Dizisi "ne katılarak konuşmalar yapmış. Üniversitede yapılan bilimsel çalışmaların yurtdışındaki bilimsel dergilerde yayınlanmasını sağlamış. Konusunda uzman hocalarla birlikte, deri nakilleri yüz ve burun estetikleri yapmış.

Ülkesine döndükten sonra da mesleğinde çalışmalara devam etmiş. 1962 yılında ülkesinde vefat etmiş. Ülkemizde dişhekimliği eğitimini çağdaş bir düzeye erişmesinde büyük katkıları olan Hoca Kantorowicz'in ve bilim insanlarını toplama kampından kurtarıp ülkemize gelmelerini sağlayan Ulu Önder Atatürk'ün anılarına sonsuz saygılarımı yolluyorum.

TÜRKİYE SENİNLE GURUR DUYUYOR!

Dişhekimi
SERDAR SIRALAR
siralar@gmail.com

Evlerimiz aynı mahalledeydi. O bizden iki sokak aşağıda, eski bir evde oturuyordu. İkimizin de babası işçiydi. Ben okulda parmakla gösterilen mükemmel bir öğrenciydim, o ise okumayacağı çoktan anlaşılmış haylazın biri. Benim ceketim ve pantalonum her zaman ütülüydü, onunsa saçı başı darmadağın, üstü başı perişandı. Akşamüstleri top sahasında buluşurduk. Herkes onunla aynı takımda olmak isterdi, çünkü hep onun oynadığı takım kazanırdı. Doğuştan gelen bir yetenekle havadan gelen topları göğsüyle istop eder, inanılmaz kıvrak hareketlerle hepimizi çalımlar ve genellikle sol ayağıyla golü atardı. Ben zor problemleri çözebiliyor, Drozophila melanogaster'in sindirim sistemini veya mayoz ya da mitoz bölünmeyi rahatlıkla anlatabiliyordum. Ancak topa bir türlü onun gibi hükmedemiyordum.

Yıllar geçti. Ben Diş hekimliği fakültesini kazandım. Bilime dayalı gerçek bir mesleğim olacaktı. Sevinçle kaydımı yaptırdım. Manipülasyon laboratuvarında alçıdan kuruyan, lehimden yanan ellerim, bir çift acemi tay gibi titreyen, korkan ellerim, zamanla ve bilgiyle gelişti, güçlendi. O ise tanınmış futbol takımlarımızdan birinin yönetim kurulu üyesi olan ve mahallemizde çok sevilen Sacit amcanın vasıtasıyla aynı kulübün genç takımına girmişti. Sahip olduğu yetenek, sıkı idmanlar ve teknik bilgilerle pekişince hızla sivrildi.

Geceler boyu ders çalıştım. Oklüzyon, artikülasyon, Bennet açısı, prognati, feldispat, sekonder dentin, vestibüle lüksasyon, apikal rezeksiyon, obtüratörler, nötral zon, gingivektomi...

Günlerce antrenman yaptı. Direkt şutlar, vole, orta, hava topları, duran toplar, verkaç, röveşata... Hep bilim insanı olmayı düşlemiştim. Ya yeni bir kanal patı geliştirip endodontiye son noktayı koyacaktım ya da sorun yaratacağını önceden tespit ettiğim yirmiyaş dişi germlerini, dokuları uyuşan dişsiz insanlara transplante edecektim.

En büyük ideali milli olmaktı. Takımında ilk on bire girmek, hatta ilk oynadığı maçta iki gol atmak ona yetmemişti. Ay yıldızlı formayı teriyle ıslatmak, ülkesine zaferler kazandırmaktı arzusu.

Boynuzun kulağı geçmesi istenmiyordu. Bütün bilimsel buluşlar batıda ortaya çıkar ve biz onu dilimize çevirip kariyerimize devam ederdik. Yeni heyecanlar taşımak, bilimle sevişmek, araştırmak buralarda destek görmüyordu. Bir muayenehane açmak, kopya çekenleri yakala-

maktan daha bilimsel geldi bana.

Böylesine yetenekli bir futbolcunun elinden tutmalıydı elbet. Takımı onu daha büyük bir kulübe çok iyi bir paraya sattı. O, aldığı astronomik transfer parasıyla ailesini iki sokak aşağımızdaki eski evden alıp boğazdaki lüks bir villaya yerleştirdi. Tüm televizyon kanalları onun özel hayatını yakından izleyip neler yaptığı konusunda bizi sürekli bilgilendiriyorlardı. Arabalar, kızlar vs.

Ellerim, manipülasyon laboratuvarında alçıdan kuruyan, lehimden yanan , bir çift acemi tay gibi korkan, titreyen ellerim, zamanla ve bilgiyle gelişip, güçlenip şahlanan, dörtnala ağızlarda dolaşan ellerim... Amerika'da diş hekimi, yardımcı personel, cerrah ve anestezistten oluşan ekibin bilmem kaç bin dolara yaptığı gömük operasyonlarını tek başına asgari ücrete yapan ellerim, onu her başarısında coşkuyla alkışlıyordu.

Bir sabah muayenehaneme geldi. Diş ağrısından bütün gece uyumamıştı. İki gün sonra milli maça çıkacaktı. Kan kırmızı gözlerini gözlerime dikip :

- Kurtar beni bu ağrıdan, dedi. Bu vaziyette maça çıkamam.

Sol elimle ampulü kırıp sağ elimle enjektöre çektim solüsyonu. Sonra karşı kadrandaki kaninden hiza alıp bir seferde buldum sağ mandibuler forameni. İkinci küçük azıdaki çürüğün orta yuvarlağına silindir frezle bir kavite açtım. Sarı tirnerfle pulpayı extirpe edip, numara sırasına göre eğelerle genişlettim kanalı. Lentülom hızlı bir akın geliştirdi fizyolojik foramene doğru. Hermetik presim bakteri defansını allak bullak etmişti.

Dolgu tamamlanıp fotöyden kalktığında :
- Sağol, dedi. Dünya varmış. Borcum ne?
Parmaklarımla "iki" yaptım.
- Anlamadım, ne kadar?
- İki gol.

İki gün sonraki milli maçta iki gol attı. Gece sokaklar bayram yerine dönmüştü. Her yerde klaksonlar çalıyor, silahlar atılıyor ve Türk bayrakları sallanıyordu.

Balkona çıktım. Ellerime baktım. Mutluydum. Çünkü her yer aynı sesle çınlıyordu:

- Türkiye seninle gurur duyuyor, Türkiye seninle gurur duyuyor .....

Eğilerek kalabalığı selamladım.

VENİ VİDİ NANAY...

Dişhekimi
KORAL BAYRAKTAR
koralbayraktar@yahoo.com

Aynur teyze günden ayrılmak üzere çağırdığı asansörün kapısını tutmuş, onu uğurlayan Feriha teyze ile olan sohbetini sonlandıramayacak ve oradan ömür boyu ayrılamayacakmış gibi hunharca devam ediyordu: Ay valla bize de beklerim böyle olmadı, biz sana bu kadar çeşit şey yapma dedik, hem zaten yiyemiyoruz, sen böyle yapınca biz de utanıyoruz daha fazlasını yapmaya çalışıyoruz... Feriha teyze de kapısının önünde uzun misafir uğurlamalarını çok sever ve bu karşılıklı övgü dolu sözlerin üzerine koyarak devam ederdi: Ya ne yaptım Allah aşkına, börek hazırdı zaten attım fırına, iki havuç rendele, patlıcan soy, yoğurt gezdir bitti gitti Aynurcum lafı mı olur iyi ki geldin ayağına sağlık. Sen hastaneye ne zaman gidecektin belin için?

Son soru ile asansörün bir süre daha ipotek altında olacağını anlamış, ayrıca Aynur teyzenin ayakta öyle biraz daha dikilirse bu akşam beli için tıp merkezinde ağrı kesici ve kas gevşetici için ufak bir ziyarette bulunacağını düşünmüştüm. Diğer asansörün bozuk olmasından ve teyzelerin komşularımız olmasından ötürü ters de yapamayacağım için yavaş yavaş merdivenlerden aşağıya yürümeye başlamıştım. Asansör eğer biri taşınırken meşgul ediliyorsa acayip ters yapabilen ben teyzelerin önündeki efendi imajımdan ötürü gıkımı çıkarmaz devam ederdim.

Üç kat aşağıya inmiş, Aynur ve Feriha teyzelere yaklaşmıştım: Aaa evet evet o sekreterden alma randevuyu sen aşağıya in hasta kayıttaki adam yardımcı oluyor, öteki kızın umrunda değil hastalar dönüp suratına bile bakmıyor... Birazdan bu muhabbetin tam içinden geçecektim, acelem olduğu için selamımı kısa tutmak istiyordum ama burada bir denge sağlamam lazımdı, hızlıca selam verip geçersem benim için 'bak bak Tülin'in oğlu değil mi bu, insan bir kafasını kaldırır, güler selam verir, böyle mi öğretmişler' diyebilirlerdi. Biraz gülüp samimi bir bakış atarsam da iki teyzenin arasında uzun süre bürünmeye çalışacağım nezaket abidesi tavırlarımdan ötürü İstanbul beyefendisine dönüşebilirdim. Bu daha tehlikeliydi, günlük hayatımda sadece birkaç saniye sürebilecek merhabalaşmalar, girizgahından ötürü oldukça uzayabilirdi ve zaman benim için oldukça kıymetliydi.

Göz temasını minimumda tutup ama aynı zamanda onlara baktığımı, sadece onların bana bakacağı sırada kafamı dönüş yönüme veya telefonuma bakmak için çevirmek zorunda kaldığım mahcubiyetini yaşatmak istedim. Böylece beni yargılayamayacaklardı. Ancak tam 'merhaba Feriha teyze, nasılsınız' dediğim an jest ve mimiklerime odaklanmaktan cümleme yeterince hazırlanamadığımı fark ettim ve Feriha teyze çok hızlı bir kontrayla savunmamı oldukça dengesiz bir şekilde yakaladı: Sağ ol Coralecim sen nasılsın, maşallah ya ay bunlar küçücüktü Aynur ellerimizde büyüdüler, Corale o zaman da çok efendiydi bak şimdi mesleğini eline aldı, kardeşi de böyle bunun, hepsi ne güzel yetiştiler işte ülkenin böyle gençlere ihtiyacı var.

Üzerime gelen şiddetli iltifat ataklarından sonra bunalmış ve sıkılmıştım. Biraz da serseriliğim ve hergeleliğim ile övülmek isterken dümdüz vatana millete hayırlı bir insan vasfı yüklenmişti üzerime. Ben isterdim ki 'Aynurcum Corale diş hekimi falan oldu ama biraz sıkıntılı bir tip pek bulaşmıyoruz ona sen bin git asansörüne ben kapatıyorum kapıyı' desin. Artık ben de orada sohbete meze olup boşuna meşgul edilen asansörün suçuna ortaktım. Bu iltifata ne diyeceğimi bilemedim, teveccühünüz falan denilebilir ama girmeyi düşündüğüm serserilik yoluna çok zıt bir hareket olacağı için sadece salak salak sırıtarak geçiştirmek zorunda kaldım. Sonraki karşılaşmalarımızda zamanla gülümsemeyi bırakıp dümdüz bakacak, sonra belki ters cevaplar verecek ve hatta 'Feriha teyze ben madde bağımlısıyım' diyecektim ve madde bağımlısı gibi gözükmek hiç hoş bir şey değildi.

İltifat atakları bitmedi, biri asansör olmak üzere iki açık kapı arasında teyzelerin sağlı sollu olumlamalarına maruz kaldım. Bir büyüğünüz sizinle konuşurken telefonunuza bakmanız ayıp sayılabileceği için oradan çakma arama falan da ayarlayamadım. Andımızdaki "büyüklerimi saymak" kalıbının tam karşılığıydım ve bundan biraz da utan duyuyordum. Övünç dolu betimlemeler Rus edebiyatı tarzına dönüşmeye başlamıştı ki tüylerimizi bir anda diken diken eden bir ses duyuldu: Dan dan dan... Ya bi saattir bekliyorum, hastası, yaşlısı, bebeği olan var bıraksanıza asansörü... Sesi tanımıştım, bizim üst katta bilgisayar oynarken sabahlayan, sabahlarken bizi de masaüstü savaşına hem oyun sesleri, hem de C1 seviye küfürleriyle dahil eden Sercan'dı bu. Aynur teyze hızla bıraktı asansörü, omuzlarını hızla yağmurdan sakınır gibi yukarıya kaldırıp sadece bizim' duyabileceğimiz sesle 'ay o kadar haklı ki dalmışım gerçekten' dedi.

Aynur teyzenin asansöre binip gitmek yerine bırakıp komşusuna ve bana dönmesi içime bir şüphe düşürmüştü. Feriha teyze 'ay olsun Aynurcum ayakta kalma, daha edilecek sohbetimiz varmış demek gel bir çay iç sonra gidersin, Coralecim gel sen de açsındır sana bir tabak yapayım' demişti. Bu bir kumpastı ve ben bana tabak yapan teyzelerin kumpasına çok hızlı düşerdim, o sahte sözler ağzımdan istemsizce çıkıverdi: Sağ ol Feriha teyzecim zahmet etmeyin... Feriha teyze için tabak yapmak zahmet değil büyük bir keyif, bir hayat kaynağıydı. İçeri buyurdum, buyururken ayakkabılarımı dışarıda çıkarırken 'gel gel içeride çıkar' dediler. Bu teklifi reddettim ve birazdan tabağımı süsleyecek karbonhidrat zincirinin hayalini de kurarak ayakkabılarım elimde, sanki Feriha teyze birazdan hiç yerini söylemeyecekmiş gibi yalandan ayakkabı çekmecesini arayarak içeri girdim...

BAŞTAN BAŞLIYORUZ

Dişhekimi
FIRAT BUDACI
budaci@gmail.com

Çok paramız yoktu ama sanki bir ev alacaktık. Ev almak kolay değil ama niyetliydik. Biz ülkecek hissen bir şeyler almayı çok severiz. Alacağımız şey paramızın üç katı olsa da ilanları uzun uzun inceler, alacakmış gibi hissederiz. Çoğumuz yatırımların kıyısında dolanan birer finans dehasıyızdır. Amerikan on yıllık faizleri, yapay zekâ hisseleri, ons altın, doktor bakır, BIST 30 hisseleri, ah şu Bitcoin ve pizza günleri... Maşallah bilmediğimiz yok ama ev de yok. Olsun, alırız. Yetmiş beş metrekare olması önemli değil. Gri ankastreleriyle kaliteli algısı yaratan o evi almak için peşinatı denkleştirir, gerisi için "kredihesapla.net"e gireriz. Karşımıza çıkan aylık taksiti etrafımıza "Oha be!" diye haber vermeyi severiz. Onlarca evin kıyısında, yıllarca evsiz yaşarken kendine ait bir mülk umudunu hiç kaybetmeyiz.

Bugünlerde fon kriziyle ilgili şakalı kelimelerin peşindeyim. Nasıl akıllarına gelmez diye düşünürken, "fondip" dün gece Halk TV tarafından kullanıldı. "Fonzi"yi zaten bekliyorduk. "Fan Fin Fon" benzeri şeyler de kesindi ama "Fon Fin Fon... Bom..." benim hiç aklıma gelmemişti, Yeniçağ gazetesini tebrik ediyorum. Fondaj ve fonomontaj henüz ortalarda yok. Beş parasız bir mizah sever olarak bunları da en kısa sürede bekliyorum. Adım Ertan Tufan. 41 yaşında bir "fonzede"yim. Bugünlerde hiç iyi değilim.

İçinde bulunduğumuz durumu henüz karıma söylemedim. Daha doğrusu, "az batanlardanız", "kardan zarar aşkım" ya da "alacaklıların en önündeyiz" gibi manasını benim de tam kavrayamadığım bir şeyler geveliyorum. Bir sabah, SPK'nin koridorlarında "Ertan'ın parasını gönderdiniz mi? Önce onu bi gönderin..." sesi yankılanacakmış gibi yaşıyorum. Bir dediğim diğerini tutmuyor. Parayı geri alacağıma olan inancımla, sıfırı tüketmenin kederi arasında sürekli gidip geliyorum. Sağ olsun eşim de yarattığım bu belirsizliğin üzerine gitmiyor. Sonuçta evlilik denilen şeyin belirsizlikleri idare etme sanatı olduğunu biliyor.

Tabii ki kızımız Mira'nın henüz hiçbir şeyden haberi yok. O şimdilik baleden piyanoya, satrançtan resme sürekli yer değiştirerek kendine bir yetenek bulmaya çalışıyor. Belki onu seneye belirsizlik kursuna yazdırırız. Bir hafta sonu, "İstanbul yakın çevre"deki çiftliklerden birinde serpme kahvaltının ardından ata bindirip gönlünü alırız.

Benim gibi emeklilik yaşlarından önce, yaşamanın daha kayda değer olduğu yıllarda, standartlarını değiştirmeye çalışan insanlara finans dünyasında küçük yatırımcı (KY) deniyor. Genelde yatırım fırsatlarından

toplumun geneline göre daha önce haberim oluyor. Benim gibilerde çok para yoktur ama büyümeye aday bir birikim vardır. Mevduat faizlerini de Anthropic'in halka arz tarihlerini de bilirim. Yaşantımla paramın hacmi konusunda birebir uyum olmayabilir. Giyinişim, güneş gözlüklerim, gittiğim mekânlar, gastronomi bilgim para konusunda sıkıntım olmadığı imajı verebilir. Mesela gömlek konusunda Ali Koç'la aynı ritmi tutturabilirim. Bunlar sahte birer gösteri değil, aday olduğum potansiyel hayatın provasıdır. Ve ne yazık ki bu provalar yüzünden arzuladığım asıl gösteriye ulaşmak için hırslanabilirim. Tam da böyle oldu. Yıllar içinde risk sınırlarını ihlal etmeden sabırla büyüttüğüm birikimimi bir anda fon makinesine (bu benim buluşum) kaptırdım.

Ara sıra "neyin peşindeydin" imasında bulunanlar oluyor. Hatta bazen imalar "oh olsun"a kadar şiddetleniyor. Doğrudur. Finansal özgürlük uğruna hırsa kapılıp bu kadar aceleci davranmasam iyiydi. Fakat şunu da söylemek istiyorum. İnsan ömrü kısadır, hatta bazen kimi rastlantılar yüzünden beklenildiğinden de kısadır. SGK emekliliğini beklemek ya da Türk Traktör'den gelecek temettüyü hesap etmek hayallerimiz için yeterli gelmeyebilir. Belki benim aceleci hayatım kadar uyum sağlamaya çalıştığım sisteme de bakmak gerekiyor. Bence bütün bu olanlar eski ilkokul okuma fişleri düzeyinde basit görünüyor:

-Para yok.
-Nerde para?
-Fatma almış.
-Fatma parayı ver.

Belki çözüm de bu kadar basittir:
-Ertan sakin ol.
-Mira ata bin.

Değerli Meslektaşlarımız

ARAMIZA Hoşgeldiniz!

DİŞHEKİMİ AYŞE KAYA

DİŞHEKİMİ SELMAN TAHA ALPER

DİŞHEKİMİ JANSIT STAS

DİŞHEKİMİ ZEYNEP BETÜL YAVUZ

DİŞHEKİMİ ERDEM ALSANCAK

DİŞHEKİMİ İLAYDA SAYLAM ALSANCAK

DİŞHEKİMİ DURAN BAYKAL

DİŞHEKİMİ NİHAN AKBABA

DİŞHEKİMİ MSHKAT MUAYAD ALTUNBEZER

DİŞHEKİMİ CİHAN DENİZ

DİŞHEKİMİ BEYZA KÖSE

DİŞHEKİMİ YİĞİT COŞKUN

DİŞHEKİMİ DAMLA DEMİR

DİŞHEKİMİ ALİ ĞAFFAR ESMER

DİŞHEKİMİ SEVİL EFENDİOĞLU GÜNDÜZ

DİŞHEKİMİ BENGİSU BEŞLİ

DİŞHEKİMİ ÖYKÜ KAYAN

DİŞHEKİMİ MERVE DUMAN

DİŞHEKİMİ OZAN ÇUBUK

DİŞHEKİMİ MEHMET TAYYİP DEMİR

DİŞHEKİMİ HIDIR EMRE KILINÇ

DİŞHEKİMİ AYŞENUR YILDIZ

DİŞHEKİMİ NİSA ŞENER

DİŞHEKİMİ BERİL ŞENTÜRK

DİŞHEKİMİ SELDA AKPINAR

DİŞHEKİMİ ALİ DİRİ

DİŞHEKİMİ ONUR COŞKUN

DİŞHEKİMİ SEMA NUR CAN

DİŞHEKİMİ KUTLUHAN KILIÇKIRAN

DİŞHEKİMİ KAAN GÜLSU

DİŞHEKİMİ DUYGU UZAN

DİŞHEKİMİ PINAR UZAN

DİŞHEKİMİ SENA ALEYNA ERDOĞAN

DİŞHEKİMİ MURAD ALİOĞLU

DİŞHEKİMİ NADİR BEÇET

DİŞHEKİMİ ŞERİFENUR ORHAN EROL

DİŞHEKİMİ FERİDE TOPUZ

DİŞHEKİMİ EMİNE KARALÖK

DİŞHEKİMİ BURÇAK BALCI

DİŞHEKİMİ AHMET TEVFİK BAYKARA

DİŞHEKİMİ CEREN SAROĞLU

DİŞHEKİMİ ZEYNEP AYDIN

DİŞHEKİMİ İDRİS ABAY DÜZEN

DİŞHEKİMİ BETÜL AKAL

DİŞHEKİMİ İLKER ÖZKAYA

DİŞHEKİMİ YAHYA UMUT GÜMÜŞ

DİŞHEKİMİ CEREN ÖZTÜRK

DİŞHEKİMİ MUHAMMET FURKAN TAYFUR

DİŞHEKİMİ GİZEM ALTUNDAL

DİŞHEKİMİ HAMZA TURAN

DİŞHEKİMİ NECATİ HİLMİ KÜÇÜKYILDIZ

DİŞHEKİMİ ŞULE ŞAKACI

DİŞHEKİMİ MUHAMMET NECİP ÇELEBİ

DİŞHEKİMİ EMİRHAN YER

DİŞHEKİMİ ECENAZ KARATAŞ

DİŞHEKİMİ UĞUR ANIK

DİŞHEKİMİ REHAB SHAAF

DİŞHEKİMİ EBRAR KIYÇAK

DİŞHEKİMİ MEHMET SELİM KARAYEL

DİŞHEKİMİ SEMA NUR YILAN

DİŞHEKİMİ GÜLDANE YAYICI

DİŞHEKİMİ ATIL APİ

DİŞHEKİMİ BERNA GÖKTÜRK

DİŞHEKİMİ BUSE TURAMAN

DİŞHEKİMİ SEYİT MAHMUT SUBAŞI

DİŞHEKİMİ ALİ ALİBEYOĞLU

DİŞHEKİMİ RABİA SARI

DİŞHEKİMİ İREM NİMET YENİN

DİŞHEKİMİ AHMET ALİ DEMİR

DİŞHEKİMİ GAYE SEZİN ÖNAL

DİŞHEKİMİ GAMZE BOZKURT KAHRAMANER

DİŞHEKİMİ GÜLŞAH ZİHNİ

DİŞHEKİMİ ŞAHADET DAĞLAR

DİŞHEKİMİ HAVVA NUR KAYA

DİŞHEKİMİ ZİLAN GÜLER

DİŞHEKİMİ İREM KÖK

DİŞHEKİMİ MURAT İSMAİL KURT

DİŞHEKİMİ FATİH KARAGÜL

DİŞHEKİMİ İSKENDER ASLAN

DİŞHEKİMİ ELA HACALİ

DİŞHEKİMİ RAMAZAN ŞAHİN

DİŞHEKİMİ MEHMET ESAT KALKAN

DİŞHEKİMİ FIRAT TOKPINAR

DİŞHEKİMİ BEDİRHAN ÇELİK

DİŞHEKİMİ ÖZLEM KARAGÖZ

DİŞHEKİMİ AYNUR İPEK TEMÜR

DİŞHEKİMİ DENİZ KIRNAP

DİŞHEKİMİ CAN DURNA

DİŞHEKİMİ ERHAN KAYA

DİŞHEKİMİ MEDİHA SENA ŞENER

ARAMIZA Hoşgeldiniz!

ARAMIZA Hoşgeldiniz!

DİŞHEKİMİ NURSEN ÇAKIL

DİŞHEKİMİ İREM HANİFE CANOĞLU

DİŞHEKİMİ MUHAMMET GÖKTÜRK CEBESOY

DİŞHEKİMİ YAREN TOPRAKLI

DİŞHEKİMİ AYŞE SENA ÖZDEMİR

DİŞHEKİMİ AHMET BEDRİ BÖKE

DİŞHEKİMİ SELMA AYDIN

DİŞHEKİMİ MUHAMMED EYYÜP KAYA

DİŞHEKİMİ ZEYNEP FERHAN FENİK

DİŞHEKİMİ MUHAMMED EMİN BALIM

DİŞHEKİMİ YILMAZ ATİZ

DİŞHEKİMİ ÖMER HATİB

DİŞHEKİMİ VEYSİ TAŞKIN

DİŞHEKİMİ UMUT ACAR

DİŞHEKİMİ OSMAN BARIN

DİŞHEKİMİ YARKIN APA

DİŞHEKİMİ TASNIM DERVİŞ

DİŞHEKİMİ ESLEM ECE İŞLER

DİŞHEKİMİ ESLEM ÖZCAN

DİŞHEKİMİ İLAYDA BERCESTE KATIRCI

DİŞHEKİMİ MAKBULE İDER KARAKUZ

DİŞHEKİMİ TÜRKER BİÇER

DİŞHEKİMİ SENANUR GÜL

DİŞHEKİMİ HASAN KARAYILDIZ

DİŞHEKİMİ GÖNÜL KURŞUNOĞLU

DİŞHEKİMİ ARDA PARMAKSIZ

DİŞHEKİMİ ECEM HAZAL AKTAŞ

DİŞHEKİMİ SÜMEYYE SENA KÖKSAL

DİŞHEKİMİ ZİŞAN SENA BAY

DİŞHEKİMİ ZEHRA YAĞMUR COŞKUN

DİŞHEKİMİ MUHAMMED UMUR YAĞIZ

DİŞHEKİMİ ZEHRANUR BİLGİN

DİŞHEKİMİ FATMA GÜLFEM BASCHER

DİŞHEKİMİ SAİNA UNCU

DİŞHEKİMİ İREM KURTİNİ

DİŞHEKİMİ RANA DENİZ

DİŞHEKİMİ SAMET AKİF EKER

DİŞHEKİMİ ARDA ARSLAN

DİŞHEKİMİ İZEL ÇAĞLAR BAYRAKTAR

DİŞHEKİMİ AHMET AKGÜL

DİŞHEKİMİ ELİF BANU ÖZKAN

DİŞHEKİMİ LARA DOĞANŞAHİN

DİŞHEKİMİ MELİKE EROĞLU

DİŞHEKİMİ BEGÜM BAYRAK

DİŞHEKİMİ FURKAN DOĞAN

DİŞHEKİMİ HATİCE ESMA ÖZAYDIN

DİŞHEKİMİ MAHER ALSALMO

DİŞHEKİMİ ESMA NUR ASLAN

DİŞHEKİMİ ASEL HOŞ

DİŞHEKİMİ MİNA ZEYNEP ARSLAN

DİŞHEKİMİ MUSTAFA AYDIN

DİŞHEKİMİ DERSU AĞZIKÜÇÜK

DİŞHEKİMİ HELİN KÜTÜK

DİŞHEKİMİ ASLI GÖKÇE

DİŞHEKİMİ ERDOĞAN ERDEM

DİŞHEKİMİ FARUK ATAR

DİŞHEKİMİ SALİH ZEKİ BİBER

DİŞHEKİMİ ZEYNEP ASUMAN SARAÇ

DİŞHEKİMİ FERİT ŞAHBAZ

DİŞHEKİMİ ÖMER GÜMÜŞ

DİŞHEKİMİ SEMİH KOÇER

DİŞHEKİMİ ASLIHAN SAVAŞ

DİŞHEKİMİ YASEMİN YAKICI

DİŞHEKİMİ ADA AKYILDIZ

DİŞHEKİMİ OĞUZ GÜNEŞ

DİŞHEKİMİ MELİKE ÖZEL

DİŞHEKİMİ HİLMİ BAHADIR AKDAĞ

DİŞHEKİMİ ALİ BERKEN KARTAL

DİŞHEKİMİ MİŞEL ORDULUOĞLU

DİŞHEKİMİ BERK ÖZKAN

DİŞHEKİMİ ABDURRAHMAN ÖNLER

DİŞHEKİMİ HATİCE MÜBERRA YAZİCİ

DİŞHEKİMİ ZEYNEP ALICI

DİŞHEKİMİ BETÜL YİĞİT

DİŞHEKİMİ MAİN ELNASIR

DİŞHEKİMİ MEMET ADAR ERDOĞDU

DİŞHEKİMİ FATİH ÇALIŞKAN

DİŞHEKİMİ TAHA ÇALIŞKAN

DİŞHEKİMİ AYÇELEN BOYRAZ

DİŞHEKİMİ SELCAN ŞENGEZER

DİŞHEKİMİ BUSE KARAMAN

DİŞHEKİMİ GÖZDE NUR CEVİT

DİŞHEKİMİ SEYİT MUHAMMET ALİ ÇİLEKCİ

DİŞHEKİMİ ÖZTÜRK KOÇAK

DİŞHEKİMİ MEHMET CAN KORKMAZ

DİŞHEKİMİ GÜLCE ALKAYA

DİŞHEKİMİ YAĞMUR BULUT GÖKÇEN DEDE

DİŞHEKİMİ HASAN SİNAN ÖZYAŞLI

DİŞHEKİMİ NESLİHAN GENÇ

DİŞHEKİMİ İSMAİL ÇELİK

DİŞHEKİMİ ELİF İMİR

DİŞHEKİMİ BERRA GÖREN

DİŞHEKİMİ YAREN EKİCİ

DİŞHEKİMİ ANJEZA TAFA

DİŞHEKİMİ SENA KES

DİŞHEKİMİ TURGUT DEMİR

DİŞHEKİMİ HATİCE ERKILINÇ

DİŞHEKİMİ MEHMET ÜNAL

DİŞHEKİMİ BARAN DEMİRKANOĞLU

DİŞHEKİMİ BAŞAK NAZ KÖSEOĞLU

DİŞHEKİMİ MUSTAFA GÖCEN

DİŞHEKİMİ BAŞAK KOCA

DİŞHEKİMİ MERT ALİ YILMAZ

DİŞHEKİMİ MAİDE MİRAY ALTUN

DİŞHEKİMİ İDRİS BAYRAM

DİŞHEKİMİ ÜMRAN ANFALIS

DİŞHEKİMİ MEHMET VURAL ZAFER

DİŞHEKİMİ ALPEREN UZUN

DİŞHEKİMİ NİSA SUDE TOPUZ

DİŞHEKİMİ SAİD ESEN

DİŞHEKİMİ BERFU YILDIZ

DİŞHEKİMİ GAYE TOK BEREKET

DİŞHEKİMİ ZEHRA ÖNCEL

DİŞHEKİMİ NİLÜFER EBRAR AYDIN

DİŞHEKİMİ TUANA ZİŞAN CAMGÖZ

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK GÜLAP

ARAMIZA *Hoşgeldiniz!*

ARAMIZA Hoşgeldiniz!

DİŞHEKİMİ TARIK ALKADOUR

DİŞHEKİMİ BERK NAYKİ

DİŞHEKİMİ GÜLCAN CIRACI

DİŞHEKİMİ MOHAMMED ABUTAYİH

DİŞHEKİMİ HACER YAZICI

DİŞHEKİMİ RANA BEYZA ÇETİNDAĞ

DİŞHEKİMİ BÜŞRA BOĞDAY

DİŞHEKİMİ DEMET KOÇYİĞİT

DİŞHEKİMİ NELI TOYGUN

DİŞHEKİMİ SUDENUR KARA

DİŞHEKİMİ BEYZA AKKAYA

DİŞHEKİMİ TALHA ABDULLAH ACAR

DİŞHEKİMİ MERYEM BETÜL KAYA

DİŞHEKİMİ SAFVET SAİD AKÇAY

DİŞHEKİMİ TALHA SOFUOĞLU

DİŞHEKİMİ MERT YASMUT

DİŞHEKİMİ DOĞA ARSLAN

DİŞHEKİMİ BURCU ÜLKÜ

DİŞHEKİMİ GİZEM GÜLŞADE SOLMAZ

DİŞHEKİMİ AHMET ŞAHİN

DİŞHEKİMİ AHMET MUTLU

DİŞHEKİMİ AHMET TEKDEMİR

DİŞHEKİMİ SEYİT BATTAL ARVAS

DİŞHEKİMİ BARAN KILIÇ

DİŞHEKİMİ NURSİMA TAN

DİŞHEKİMİ ZEYNEP AVCI

DİŞHEKİMİ BUĞRAHAN ÖZKAYA

DİŞHEKİMİ FURKAN ŞENTÜRK

DİŞHEKİMİ SERVET AKAN

DİŞHEKİMİ CAN BERK GENCEROĞLU

DİŞHEKİMİ VELİ FURKAN ÇALIŞKAN

DİŞHEKİMİ MELİKE ZEYNEP KATİPOĞLU

DİŞHEKİMİ SÜLEYMAN VURAT

DİŞHEKİMİ İSMET BERTUĞ DEMİRCAN

DİŞHEKİMİ YAHYA AKKUŞ

DİŞHEKİMİ NİHAL ŞENOL KURT

DİŞHEKİMİ ELİF ÖZTÜRK DEMİR

DİŞHEKİMİ BERKAY BAYBO

DİŞHEKİMİ SENA HAŞILOĞLU

DİŞHEKİMİ MELİSA İNCİ KORKMAZ

DİŞHEKİMİ ALA AKKAM

DİŞHEKİMİ CEVAHİR ALP İŞLER

DİŞHEKİMİ MEHMETŞAN KORKMAZ

DİŞHEKİMİ BENNUR TANDOĞAN

DİŞHEKİMİ YUSUF ŞAİR

DİŞHEKİMİ HAYRULLAH AVCİ

DİŞHEKİMİ DİLARANUR DURNA

DİŞHEKİMİ DİLARA YÜCE

DİŞHEKİMİ CEMRE DİNÇ

DİŞHEKİMİ FURKAN HATİP

DİŞHEKİMİ RAHAF MEHDİ

DİŞHEKİMİ SUDE KURU

DİŞHEKİMİ ALİ FIRAT TATLI

DİŞHEKİMİ ELİF SENA KAYA

DİŞHEKİMİ KATIA STOICEFIDIS

DİŞHEKİMİ ARİF EMRE DOĞRU

DİŞHEKİMİ AFRA NUR TOKER

DİŞHEKİMİ OKTAY ŞEN

DİŞHEKİMİ MEHMET CÜNEYT ERSEZEN

DİŞHEKİMİ BATUHAN BAYINDIR

DİŞHEKİMİ ELİF KANMAZ

DİŞHEKİMİ ZEHRA KAHRAMAN

DİŞHEKİMİ YÜKSEL TEMİZ ŞEN

DİŞHEKİMİ İLAYDA DAYIOĞLU

DİŞHEKİMİ FIRAT YÜKSEKKAYA

DİŞHEKİMİ PINAR BÜYÜKBİNGÖL

DİŞHEKİMİ ONUR DEMİRTAŞ

DİŞHEKİMİ YEŞİM BULUT

DİŞHEKİMİ GİZEM DÖNMEZ TOPAÇ

DİŞHEKİMİ PINAR TUNÇ

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK ÖZDEMİR

DİŞHEKİMİ AYŞE KALAYLIOĞLU

DİŞHEKİMİ BURAK BARAN AKŞİT

DİŞHEKİMİ İPEK ÖZYAPAN

DİŞHEKİMİ DOĞUKAN BAŞTUĞ

DİŞHEKİMİ MERCAN DOĞAN

DİŞHEKİMİ MELTEM YÜCE ÇÖÇELLİ

DİŞHEKİMİ HÜRNİSA ATASOY

DİŞHEKİMİ EMİN KAYA

DİŞHEKİMİ AHMET CAN ÖNDER

DİŞHEKİMİ AMMAR SHLEEAN

DİŞHEKİMİ ATA SAYGIN

DİŞHEKİMİ SERAY ALKIN

DİŞHEKİMİ ASLIHAN ŞİŞEK

DİŞHEKİMİ ALİ ZAHİD YILDIZ

DİŞHEKİMİ REYYAN ÖYKÜ İRDEM

DİŞHEKİMİ ABDULLAH ERTAN

DİŞHEKİMİ HALİL İBRAHİM ERSOY

DİŞHEKİMİ İBRAHİM HALİL POLAT

DİŞHEKİMİ SELİN FİLLİKÇİOĞLU

DİŞHEKİMİ MUHAMMET ÖZGÜR GÖKÇE

DİŞHEKİMİ MERVE YAZKAN GÜLSOY

DİŞHEKİMİ MUHAMMED KADİR YILDIRIM

DİŞHEKİMİ SEVİL KODZHAALI

DİŞHEKİMİ HAMZA SÜRÜCÜ

DİŞHEKİMİ BÜŞRA KİBAR ATEŞ

DİŞHEKİMİ NURSENA ÇELİKTAŞ

DİŞHEKİMİ EGE KUTLU

DİŞHEKİMİ HALESU BAYRAM

DİŞHEKİMİ SUDE FİDAN

DİŞHEKİMİ ZEYNEP ÖZGÜR

DİŞHEKİMİ YASİN KAPANCI

DİŞHEKİMİ EMRE BAVAŞ

DİŞHEKİMİ YAĞMUR TUZANE

DİŞHEKİMİ AZMİ ASOĞLU

DİŞHEKİMİ SUDE ARSLAN

DİŞHEKİMİ ELİF SELÇUK

DİŞHEKİMİ HACER ALÇIN

DİŞHEKİMİ BATUHAN TÜMEN

DİŞHEKİMİ MAHMUT YAZICIOĞLU

DİŞHEKİMİ CEREN SÜNE

DİŞHEKİMİ MUHAMMET YILDIRIM

DİŞHEKİMİ GİZEM AKGÜN

DİŞHEKİMİ YİĞİT EMRE AYKAN

DİŞHEKİMİ BERKE SEZAL ERGİNER

DİŞHEKİMİ HAKAN AKIN

Hoşgeldiniz!

ARAMIZA

ARAMIZA Hoşgeldiniz!

DİŞHEKİMİ ATİLLA ÇAVDAR

DİŞHEKİMİ İLKBEN NİSA ŞAVLUK

DİŞHEKİMİ ZEYNEP İREM OKUR

DİŞHEKİMİ EMRE OKUR

DİŞHEKİMİ SAMET BERKE BOZDOĞAN

DİŞHEKİMİ YAREN İNANOĞLU

DİŞHEKİMİ AHMET AZAD AĞAÇ

DİŞHEKİMİ YUSUF KILIÇ

DİŞHEKİMİ AYÇA AZAMAT

DİŞHEKİMİ CANSIN ER

DİŞHEKİMİ TUĞÇE KÖKER

DİŞHEKİMİ MEHMET ONUR TERLİ

DİŞHEKİMİ ECE ÇELEBİ

DİŞHEKİMİ ZEHRA DEMİR

DİŞHEKİMİ NEFİSE NEMYİSJAN KANSOY

DİŞHEKİMİ DİYAR ERDOĞAN

DİŞHEKİMİ NİSA BİLLUR

DİŞHEKİMİ ALİ KAAN ÇİLLİ

DİŞHEKİMİ MERVE ZÜLAL KARAKUŞ

DİŞHEKİMİ MUHAMMAD NOUR AHMAD

DİŞHEKİMİ ÖYKÜ ARTAR

DİŞHEKİMİ BERFİN ÖZ

DİŞHEKİMİ ESİN SULTAN YEŞİLTAŞ

DİŞHEKİMİ İBRAHİM MEHDİOĞLU

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK ACAR

DİŞHEKİMİ EMİRHAN YÜCETÜRK

DİŞHEKİMİ NURULLAH AYKAN

DİŞHEKİMİ GÜLNİHAL ŞAHİN

DİŞHEKİMİ EMİRCAN AYDOĞAN

DİŞHEKİMİ BENSU TEMİZ

DİŞHEKİMİ SULTAN SEÇİL BOZDOĞAN

DİŞHEKİMİ AYSAN AZİM

DİŞHEKİMİ AHMET AKİF ÇELİKER

DİŞHEKİMİ YADİGAR DEMİR

DİŞHEKİMİ MİKAİL EMİR YURTLU

DİŞHEKİMİ MELİKE KOÇ

DİŞHEKİMİ EFZA DİLHAN YILDIZ

DİŞHEKİMİ SENA NUR AKSOY

DİŞHEKİMİ SAFİYE DİLAN MENZİLETOĞLU

DİŞHEKİMİ SALİH UĞUR

DİŞHEKİMİ İLKER TEZKERECİOĞLU

DİŞHEKİMİ ÖMER FARUK GÜRBÜZ

DİŞHEKİMİ NİDA AKKURT

DİŞHEKİMİ ELİF NUR ÖZTÜRK

DİŞHEKİMİ FATMA BAŞYİĞİT

DİŞHEKİMİ SİBEL ŞİRİN

DİŞHEKİMİ BUKET TEMÜRLENK

DİŞHEKİMİ DELİL AKAY

DİŞHEKİMİ DİDEM YAĞIMLI

DİŞHEKİMİ KADİR KAAN ÜMİT

DİŞHEKİMİ EMİR ÖZDEMİR

DİŞHEKİMİ ABDÜLKERİM ESAD SELVİ

DİŞHEKİMİ RUMEYSA BAKIRHAN

DİŞHEKİMİ MELİKE ÇELİK

DİŞHEKİMİ VEDAT CAN

DİŞHEKİMİ SAİD SAFA GÖNEN

DİŞHEKİMİ TUĞBA DERELİ BABAYİĞİT

ARAMIZDAN
Ayrılanlar

Marmara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 1972 yılı mezunlarından,
Dişhekimi Oğuz Dinçol

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 1977 yılı mezunlarından,
Dişhekimi Levent Taneröz

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 2014 yılı mezunlarından,
Uzm. Dişhekimi Ezgi Koç Kıranlı

İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi 1965 yılı mezunlarından,
İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü eski müdürü, patoloji alanında uzun yıllar görev yapan
Prof. Dr. Gülçin Erseven

vefat etmiştir.

Meslektaşlarımızın, ailelerinin ve yakınlarının acılarını paylaşır, başsağlığı dileriz.

İSTANBUL DİŞHEKİMLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

İLAN-DUYURU **Devren Diş Kliniği**

Başakşehir–Kayaşehir'de, metroya yakın, donanımlı bir diş kliniğini devredilecektir. 248 m² brüt, 185 m² net alana sahip klinikte 3 diş üniti, tomografi cihazı ve 6 ana oda bulunuyor.
İletişim : Billur Bakan - 0530 463 90 13

BİZİ
SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZDAN
TAKİP EDEBİLİRSİNİZ

istanbuldishekimleriodasi

idoyayin

İstanbul Dişhekimleri Odası

Değerli meslektaşlarımız,

Sosyal, sportif, akademik, mesleki başarılarınızı,
ödüllerinizi gönderin İDO Dergi aracılığıyla
meslektaşlarınızla paylaşalım,
birlikte gurur duyalım.

ido@ido.org.tr

